

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۷

جمعه ۱۴۰۰/۱۲/۰۶

آزمون‌های سرانسرک کاج

گزینه درستی را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه	تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰

عناوین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

- ۱- واژه‌های مترادف با «انبان - جرس - رخصت - هزبر» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟
- (الف) به قدر گفت‌وگو هر کس در این‌جا محملی دارد
(ب) هر که درآید همی ستاند بی منع
(ج) یک ساقی‌ای عیان شد، آشوب آسمان شد
(د) گویی که نوک خامه دستور پادشاه
(ه) به حلم و خشمش کردند وصف از آن معنی
- (۱) د - ه - ج - الف (۲) ج - الف - ب - ه (۳) ه - الف - د - ج (۴) ج - د - الف - ب
- ۲- کدام گزینه، پاسخ مناسبی برای معانی تعداد کم‌تری از واژه‌های زیر است؟
- «هیون - آوری - محضر - زنده - اندیشه - کُربت - هنر»
- (۱) بی‌گمان - استشهاده‌نامه - ترس - ظلم
(۳) اندوه - مهیب - هیزم - شایستگی
- ۳- معنی چند واژه، غلط است؟
- «آزم: باحیا) (سپردن: پیمودن) (طرح افکندن: بنیان ظلم نهادن) (سترگ: بزرگ) (منکر: ناباور) (تفرّج: تماشا) (زححه: پاره گوشتی که از درازا بریده باشند) (کران: طرف) (مکیدت: خدو) (فایق: چیره) (برافراختن: روشن کردن) (ضرب: کوفتن)»
- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج
- ۴- املاي همه بیت‌ها کاملاً درست است؛ به جز
- (۱) زین سپس شاید سنایی گر نگویی هیچ مدح
(۲) خوش بود دلخواه بستن با پری‌رویای جنای
(۳) چه حاصل از صلاح آن را که نبود جوهر ذاتی؟
(۴) دفع موشان کن از آن پیش که آذوقه بزند
- ۵- در ابیات زیر، چند غلط املایی وجود دارد؟
- «گرفتم آن‌که شود در زمانه منکر نور
چو آفتاب فرروزان ز شرق کرد طلوع
ذوال خویش مخواه و قضا به خویش مکن
- عنان دل سوی ظلمت کشاند از دقلی
شود چه آید خفّاش غیر منفعلی؟
حصار حق نپذیرد ز طعن تو خللی»
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۶- در موارد کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟
- (الف) چنان‌چه اندکی در حفظ و حراست ایشان اهمال و مسامحه نماید، به زودی دست او را از شبانی ایشان کوتاه فرماید.
(ب) دیگر روز آن‌که به خرد موسوم و به کیاست منسوب بود، بیرون رفت و زر ببرد و روزها بر آن گذشت و مغفل گذشت.
(ج) هرگاه حوادث به عاقل، محیط شود، باید که در پناه صواب دود و بر خطا اسرار ننماید و آن را ثبات عزم و حسن عهد نام نکنند.
(د) زیادت هزار منبر نهاده شده است که در جمعات و اعیاد بر آن ثنای باری عزّ اسمّه می‌گویند و فرض ابزدی می‌گذارند.
- (۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) ب - د (۴) ج - د

- ۷- از همه ابیات به جز بیت «زمینه ملّی حماسه» قابل دریافت است.
- (۱) ز هر در سخن چون بدین گونه گشت
(۲) سراسر همه دشت، بریان شدند
(۳) پراکنده کافور بر خویشتن
(۴) سیاهش بدو گفت انده مدار
- ۸- در کدام گزینه ترتیب ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «کنایه - استعاره - جناس - تشبیه - تلمیح» کاملاً درست است؟
- (الف) ابر چشمانم اگر قطره چنین خواهد ریخت
(ب) که دید رنگ بهاری به رنگ رخسارت
(ج) شاخکی تازه برآورد صبا بر لب جوی
(د) به کنج غاری عزلت گزینم از همه خلق
(ه) شب عاشقان بی دل چه شبی دراز باشد
- (۱) ب - د - ه - ج - الف (۲) ج - ه - ب - د - الف (۳) ب - ج - ه - الف - د (۴) ج - ه - ب - الف - د
- ۹- در کدام گزینه آرایه‌های «ایهام - جناس ناهمسان - تشخیص - تشبیه - حسن تعلیل» وجود دارد؟
- (۱) خورشید بر زمین زده پیش رخت کلاه
(۲) تاب رخ او مهر جهان تاب ندارد
(۳) قدح از شوق علت چشم بی خواب است پنداری
(۴) خورشید که جمله جهان روشن از اوست
- ۱۰- آرایه‌های ذکر شده، مقابل همه گزینه‌ها صحیح‌اند؛ به جز
- (۱) ز منعم، کاسه همسایه خالی بر نمی‌گردد
(۲) سخن چندان که خود را چون الف باریک می‌سازد
(۳) از آن از دیدن خورشید در چشم، آب می‌گردد
(۴) به بی‌پرگان چنان ای شاخ گل مستانه می‌خندی
- ۱۱- همه آرایه‌های کدام گزینه، در ابیات زیر به کار رفته است؟
«آزاد بنده‌ای که شهود پای بنده او
دارم ضمیر روشن و رای منیر از آنک
- (۱) حسن تعلیل، مجاز، تلمیح، تشبیه
(۳) حس آمیزی، پارادوکس، کنایه، ایهام
- ۱۲- در کدام بیت معنی فعل از مصدر «گرفتن» متفاوت است؟
- (۱) گرفتم بر رخ زرد و دم سردم نبخشودی
(۲) گیرم که تو سرفراز عالم شده‌ای
(۳) این جرم که عاشق ز تو خرسند به سوزی است
(۴) با چشم شوخ نیز گرفتم برآمدی
- ۱۳- در کدام گزینه هر دو نوع صفت «فاعلی» و «نسبی» به کار رفته است؟
- (۱) ای عطابخش پذیرنده ز خواهنده سپاس
(۲) یا رب مه تابان من یا نور ربّانی است این؟
(۳) تو نیز از قصه‌های روزگار باستان گردی
(۴) مرا رخساره زرّین شد، چو سیمین دیدمت سینه
- بر آتش یکی را بیاید گذشت
بر آن چهر خندانش گریان شدند
چنان چون بود رسم و ساز کفن
کزین سان بود گردش روزگار
- بوالعجب دارم اگر سیل به دریا نرسد
که آب گل ببرد تا به یاسمن چه رسد
چشم بر هم نزدی سرو سهی بالا شد
گر آن لطیف جهان یار غار ما باشد
تو بیاکز اول شب در صبح باز باشد
- قدح لبریز برگردد ز لعل می‌چکان تو: اسلوب معادله - استعاره
به دشواری برون می‌آید از تنگ دهان تو: اغراق - ایهام تناسب
که مالیده است روی زرد خود بر آستان تو: کنایه - حسن تعلیل
که در خواب بهاران است پنداری خزان تو: تضاد - حس آمیزی
- (۲) مجاز، مراعات نظیر، تشبیه، تلمیح
(۴) حس آمیزی، حسن تعلیل، تشخیص، تضمین
- در این فریاد و آب چشم و بیداری چه می‌گویی؟
آخر نه به زیر خاک می‌باید شد؟
بر شمع چه گیریم چو پروانه کسی نیست
آن خنده نهانی لب را چه می‌کنی؟
- رای تو خوبی و آیین تو فضل و احسان
عیسی چارم آسمان یا یوسف ثانی است این؟
بخوان از بهر عبرت، قصه‌های باستانی را
مرا جان آهنین باید، چو تو دل آهنین داری

- ۱۴- نقش دستوری واژگان مشخص شده در همه گزینیه‌ها صحیح است؛ به جز
- (۱) رنگ را بر روی آتش نیست امکان ثبات
(۲) خموشی‌های آهم داغ در زیر زبان دارد
(۳) ای خیال قامتت آه ضعیفان را عصا
(۴) هر چه پوشید جهان غیر کفن یمن نداشت
- ۱۵- در ابیات زیر به ترتیب چند «ترکیب وصفی» و چند «ترکیب اضافی» وجود دارد؟
- «کوه آهن به دلم بود ز آمیزش خلق
پیش از این ناله من داشت اثر در دل سنگ
فکر بیرون شد از آن زلف، خیالی است محال
- (۱) ۹ - ۲ (۲) ۸ - ۲ (۳) ۹ - ۳ (۴) ۸ - ۳
- ۱۶- کدام عبارت درباره ابیات زیر، صحیح است؟
- «پیش از انجام تماشا همه افسانه شمار
ای طرب در قفس غنچه پرافشان می باش
(۱) در ابیات، سه گروه مسندی به کار رفته است.
(۲) در ابیات، صفت لیاقت و صفت فاعلی به کار رفته است.
(۳) در ابیات، صفت لیاقت و صفت فاعلی به کار رفته است.
- ۱۷- مضمون کدام گزینه با مضمون ابیات زیر، تناسب بیشتری دارد؟
- «سیاوش چنین گفت کای شهریار
اگر کوه آتش بود بسپرم
(۱) دل آزاده می‌گردد سیاه از پرتو متنت
(۲) روی پنهان کن که خار تهمت اینای دهر
(۳) بر سبک‌روحان عصمت بند و زندان بار نیست
(۴) آتش دوزخ ز ننگ ما نهان در سنگ شد
- ۱۸- از چند بیت «بی‌گناهی سیاوش» قابل درک است؟
- (الف) چو او را بدیدند برخاست غو
(ب) چنان آمد اسب و قبای سوار
(ج) سیاوش سیه را به تندی بتاخت
(د) چو از کوه آتش به هامون گذشت
(ه) یکی دشت با دیدگان پر ز خون
(و) همی کند سودابه از خشم موی
- (۱) شش (۲) چهار (۳) سه (۴) پنج
- ۱۹- مفهوم عبارت و بیت هر گزینه، یکسان است؛ به جز
- (۱) سجده، بهترین حالتی بود که می‌توانست مرا با خاک، هم‌سطح و یکسان کند.
(۲) خواب را مزمه کنید، بچشید ولی سیر نخوابید. ایستاده یا نشسته بخوابید.
(۳) در هر صفت، تلافی غفلت، غنیمت است
(۴) دو تا تکبیر دیگه بگی کار تمومه.
- سرم به خاک بیوسید و آتش غم دوست
خواب را مزمه کنید، بچشید ولی سیر نخوابید. ایستاده یا نشسته بخوابید.
تلاوی غفلت، غنیمت است
دو تا تکبیر دیگه بگی کار تمومه.
- در استخوان تن من به کار خواهد بود
خواب را مزمه کنید، بچشید ولی سیر نخوابید. ایستاده یا نشسته بخوابید.
تلاوی غفلت، غنیمت است
دو تا تکبیر دیگه بگی کار تمومه.
- تاوان ز چشم گیر به تقصیر خواب پا
بر ناخدا توگل بیش از خداست ما را
چه می‌زنی به گره هر نفس، هوا ای دل
- سرم به خاک بیوسید و آتش غم دوست
خواب را مزمه کنید، بچشید ولی سیر نخوابید. ایستاده یا نشسته بخوابید.
تلاوی غفلت، غنیمت است
دو تا تکبیر دیگه بگی کار تمومه.
- آید چه سان به ساحل، سالم سفینه ما؟
نگذارید که هیچ تمایل و خواسته‌ای بر شما مسلط شود.
به باد داد هوا صدهزار سر چو حباب

۲۰- مفهوم عبارت زیر، از کدام گزینه قابل دریافت است؟

«آن قدر جذب دیدار شما شده بودم که فراموش کردم برای رساندن پیغام به گردان شما آمده بودم.»

- ۱) غم عمر تلف گردیده تا کی بایدم خوردن؟
- ۲) چنین دیوانه یاد بناگوش که می‌باشم
- ۳) گریبان بایدم چون گل دمید از لب گشودن‌ها
- ۴) چه می‌کردم اگر بی‌پرده می‌کردم تماشایت

۲۱- مفهوم کلی بیت زیر، از کدام گزینه قابل دریافت است؟

«لبریز زندگی است نفس‌های آخرت

- ۱) تا گوش می‌توان شد، نتوان همه زبان شد
- ۲) جز عجز، سعی ناقص، چیزی نمی‌برد پیش
- ۳) از تیغ مرگ عشاق، رنگ بقا نوازند
- ۴) صید کمند عجزم سامان وحشتم کو

۲۲- مفهوم کدام بیت در مقابل آن درست است؟

- ۱) رنگ‌ها دارد فلک، مغرور آرایش مباحش
 - ۲) ثمر در پای خود افشاندن از هر نخل می‌آید
 - ۳) کوه غم است در نظرش سایه کریم
 - ۴) تن کشتگان خود را به میان خون رها کن
- جامه‌ات زین خم نمی‌آید برون هر بار سرخ: توصیه به ترک ریا و دورنگی
خوشا نخلی که فیض خود به جای دور می‌بارد: سفارش به ایثار و بخشندگی فراگیر
آزاده‌ای که ممت احسان نمی‌کشد: دعوت به احسان بی‌ممت
که چنان تنی در این ره به کفن دریغم آید: ستایش آزادگی و وارستگی

۲۳- کدام ابیات دربردارنده مفهوم «توصیه به اخلاص عمل» هستند؟

- الف) به زور گریه نتوان یار را یکرنگ خود کردن
 - ب) بسوز خون دل و هم‌چو صبح زن دم صدق
 - ج) یا مسلمان باش یا کافر، دورنگی تا به کی
 - د) روی بر خاک نهم، جامه درانم از شوق
 - ه) از ریا و غل و غش خالی شو ای طاعت‌پرست
- دورنگی اشک شبنم از گل رعنا نمی‌شوید
چرا چو نافه شدی تا که دم زنی به ریا
یا مقیم کعبه شو یا ساکن بت‌خانه باش
آن زمان کان شه بی‌روی و ریا می‌آید
صدق و اخلاص و امانت بهتر است از صد نماز

- ۱) الف - ب - ج ۲) الف - ج - ه ۳) ب - د - ه ۴) ب - ج - ه

۲۴- مضمون کدام گزینه با بیت «نهان گشت کردار فرزانتان / پراکنده شد نام دیوانگان» یکسان است؟

- ۱) سفله طبع است جهان بر کرمش تکیه مکن
 - ۲) تا در این دوری ز داروی و ز درمان چاره چیست؟
 - ۳) آزاده غرق غصه و سفله ز موج غم
 - ۴) عشق که مردان کشد، سفله نجوید حریف
- ای جهان‌دیده، ثبات قدم از سفله مجوی
صبر کن چندان که این دوران دونان بگذرد
آزاد رسست و رخت امان بر کران کشید
تیغ که سرها برد موی نداند سترد

۲۵- مفهوم کدام گزینه با بیت «خموشی است هان، اولین شرط عشق / مگو سوخت جان من از فرط عشق» متناسب‌تر است؟

- ۱) از حیا دور است سعی خفت روشن‌دلان
 - ۲) چو شمع از کشتنم پنهان نشد داغ تمنایت
 - ۳) در حریم عشق عالم‌سوز خاموشی است باب
 - ۴) قدم برون مگذار از حصار خاموشی
- شمع اگر خاموش هم‌گردد ز محفل برمदार
به بزم حسرتم ساز خاموشی هم صدا دارد
دور می‌گردد ز آتش تا صدا دارد سپند
که خواب امن بود در دیار خاموشی

زبان عربی (عمومی)

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۳۵ - ۲۶):

۲۶- «إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ»:

- (۱) «همانا انسان در زیان است مگر آن که ایمان آورد و کارهای شایسته انجام دهد!»
- (۲) «همانا آدمی در زیان است، مگر کسانی که ایمان آورده و کارهای نیکو انجام داده‌اند!»
- (۳) «بی‌گمان آدمی در زیان است، مگر کسانی که ایمان آورده‌اند و عمل صالح انجام داده‌اند!»
- (۴) «بی‌شک انسان‌ها در خسران‌اند جز آنان که ایمان آورده‌اند و کارهای خوب انجام می‌دهند!»

۲۷- «أمرني أحد الصالحين أن ألتزم بالصدق في حياتي حتى أتخلص من كل عيب!»:

- (۱) یکی از درستکاران به من دستور داد آن قدر به راستگویی پایبند باشم تا از هر ایرادی رهایی یابم!
- (۲) یکی از خوبان به من امر کرد که در زندگی‌ام به راستگویی پایبند باشم تا از هر عیبی رهایی یابم!
- (۳) یکی از خوبان مرا دستور داد که در زندگی خود را ملزم به راستگویی کنم تا از هر ایرادی رهایی یابم!
- (۴) یکی از نیکان به من امر کرد که چنانچه در زندگی‌ام به راستگویی پایبند باشم، از هر عیبی رها می‌شوم!

۲۸- «إِنَّ إِثْمَارَ شَجَرَةِ الْجُوزِ يَسْتَعْرِقُ عَشْرَ سِنَوَاتٍ فَمَنْ يَغْرِسْ فِسِيلَتَهُ فَلْيَكُنْ صَبُورًا!»:

- (۱) میوه دادن درخت گردو در سال دهم اتفاق می‌افتد پس هر کس آن را می‌کارد، باید بردبار باشد!
- (۲) میوه‌های درخت گردو به ده سال زمان نیاز دارند لذا هر که نهال آن را بکارد، باید شکیبایی بورزد!
- (۳) میوه دادن درخت گردو ده سال طول می‌کشد پس هر کس که نهال آن را بکارد، باید بردبار باشد!
- (۴) میوه ده کردن درخت گردو، ده سال به طول می‌انجامد پس هر که آن را می‌کارد، باید شکیبایی بورزد!

۲۹- «خَيْرَتُ أختِ النَّبِيِّ (ص) بَيْنَ الْإِقَامَةِ مَعَهُ مَعْرَظَةً أَوْ الْعُودَةَ إِلَى قَوْمِهَا سَالِمَةً!»:

- (۱) دخت پیغمبر (ص) میان با عزت ماندن با او یا به سلامت برگردانده شدن به سوی قومش اختیار داده شد!
- (۲) پیامبر (ص) خواهرش را میان ماندن با او یا عزت یا برگشتن به سوی قومش به سلامت اختیار داد!
- (۳) خواهر پیامبر (ص) میان با عزت ماندن همراه او یا سالم بازگشتن به سوی قوم خود مخیر شد!
- (۴) خواهر پیغمبر (ص) اختیار داده شد یا با عزت با او بماند یا سالم به سوی قومش برگردد!

۳۰- «قَبْلَ الرَّجُلِ بِنْتُهُ الَّتِي رَاحَتْ نَحْوَهُ وَ لَمْ يُفَرِّقْ بَيْنَ أَوْلَادِهِ فَأَعْجَبَنِي عَمَلُهُ!»:

- (۱) مرد دختری را که به سویش رفت بوسید و میان فرزندانش هیچ فرقی نگذاشت، لذا کارش مرا شگفت زده کرد!
- (۲) آن مرد دخترش را زمانی که نزد او رفت، بوسید و میان فرزندان تبعیض قائل نشد و از این کارش خوشم آمد!
- (۳) مرد دخترش را که نزد او رفت بوسید و میان فرزندان خود تفاوت نگذاشت و مرا با کارش شگفت زده کرد!
- (۴) مرد دخترش را که به سوی او رفت، بوسید و میان فرزندانش تبعیض قائل نشد، لذا از کارش خوشم آمد!

۳۱- «هناك مفردات فارسيّة كثيرة في اللّغة العربيّة دخلت فيها و تغيّرت أصواتها و حروفها!»:

- (۱) واژگان عربی زیادی در زبان فارسی است که بعد از ورود به آن، آواها و حروف آن‌ها تغییر کرده‌اند!
- (۲) واژگان فارسی فراوانی در زبان عربی است که با وارد شدن به آن، آواها و حروفشان دچار تغییر شده‌اند!
- (۳) واژه‌های فارسی فراوانی در زبان عربی وجود دارد که وارد آن شده است و صداها و حروف آن تغییر کرده است!
- (۴) آن‌جا در زبان عربی واژگان فارسی بسیاری هست که وارد آن شده است و صداها و حروف آن‌ها تغییر کرده است!

۳۲- « لا تَنظَرُوا إِلَى صَغَرِ هَذَا الْإِنْسَانِ فَقَدْ انطوى فِيهِ الْعَالَمُ الْأَكْبَرُ! »:

- (۱) به کوچکی به انسان ننگرید، زیرا در وی دنیایی بزرگتر به هم پیچیده شده است!
- (۲) به این انسان کوچک نگاه نکنید، زیرا در درون او دنیایی بزرگتر پنهان گشته است!
- (۳) به کوچکی این انسان نگاه نکنید، چه در او دنیایی بزرگتر به هم پیچیده شده است!
- (۴) این انسان را کوچک نبینید، زیرا در درون او دنیایی بزرگتر به هم پیچیده شده است!

۳۳- عین الخطأ:

- (۱) لنعلم أنّ لَیْنِ الْكَلَامِ بَأْتِي بِنَتَائِجِ أَفْضَلِ! باید بدانیم که سخن نرم نتیجهٔ بهتری به بار می‌آورد!
- (۲) ما ذهب أحد لإنقاذ الرجل الكذاب! کسی برای نجات دادن مرد دروغگو رفت!
- (۳) إنّ هذه النفس لا تشيع و تُرید المزيد دائماً! این نفس سیر نمی‌شود و همیشه بیشتر می‌خواهد!
- (۴) سامحيني سأبدل لك بطاقة الشّحن! مرا ببخش، کارت شارژ را برایت عوض خواهم کرد!

۳۴- عین الخطأ:

- (۱) طوبى لمن اشتغلّ بعبادة ربه! خوشا به حال کسی که به عبادت پروردگار خویش مشغول شده است!
- (۲) يبدو أنّ المعلمَ لن يُوافق على طلبتنا! به نظر می‌رسد که معلم با درخواست ما موافقت نکند!
- (۳) إسترجعتُ حاسوبی المعطلّة من المتجر! رایانهٔ خرابم را از فروشگاه پس گرفتم!
- (۴) یجذبُ قبر کوروش سیاحاً من کلّ العالم! قبر کوروش از همهٔ دنیاگردشگرانی را جذب می‌کند!

۳۵- « فیروز آبادی لغت‌نامه‌ای را تألیف کرد. آن لغت‌نامه واژگان زیادی به زبان عربی را در بر دارد! »؛ عین الصحیح:

- (۱) إنّ فیروزآبادی ألف معجماً يضمّ مفردات كثيرة بالعربیة!
- (۲) ألف فیروزآبادی معجماً. يضمّ المعجم مفردات كثيرة باللّغة العربیة!
- (۳) ألف فیروزآبادی معجماً. تلك المعجم يضمّ مفردات عربیة كثيرة!
- (۴) یؤلف فیروزآبادی المعجم. المعجم يضمّ كثيراً من المفردات العربیة!

■ ■ ■ اقرأ النّصّ التالي بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة التالية بما یناسب النّصّ (۴۲ - ۳۶):

قد فضّل الله بعض النّاس على بعض في امتلاك المواهب. فبعض یمتلكون ذكاءً یفوق الآخريّن و بعض لهم موهبة في الشّعْر أو الرّسم أو الفنّ؛ فأضبحوا من أشهر الكتاب و الشعراء و الفنّانين. و المشكلة هي أنّ بعض الموهوبين قد سيطرت عليهم أمراض أخلاقيّة كالعجب و التكبر و الاستهزاء بمن دونهم. و لتعلم كلّ موهوب أنّ حسن الخلق هو أعظم المواهب و عليه أن يكون شاكراً و متواضعاً و أن لا یحرم النّاس ممّا وهبه الله تعالى. و كما قد یسيطر العجب و التكبر على صاحب الموهبة، قد یسيطر كذلك الحسد على الذين یفقدونها فيحسدون من یمتلكها!

و قد شهد التاريخ أشخاصاً موهوبين أشعلوا الحروب فتحوّلوا إلى مجرمين بسبب غرورهم و استخدام مواهبهم في طريق خاطئ!

۳۶- ما هو الموضوع الأصلي للنّصّ؟

- (۱) أسباب إشعال الحروب!
- (۲) الحكمة في امتلاك المواهب!
- (۳) الأمراض التي یصاب بها الموهوب!
- (۴) الموهبة و أقاتها!

۳۷- على حسب النّصّ «الموهبة تُوجِبُ»؛ عین الصحیح:

- (۱) الشّكر و حسن الاستعمال! (۲) الحسد!
- (۳) الشّهرة و الثّروة!
- (۴) المشاكل الأخلاقيّة!

۳۸- عین الصحیح:

- (۱) لا تجتمع الموهبة و الأخلاق فحين تأتي الموهبة تذهب بالأخلاق!
- (۲) یجب ألاّ یرفع شأن الموهوبين في المجتمع حتّى لا یصابوا بالعجب!
- (۳) كلّ موهوب ليس له خلق حسن فليس بموهوب!
- (۴) لا تجلب الموهبة السعادة و الفلاح إن لم تكن ثلّام الأخلاق!

۳۹- عین الخطأ:

- (۱) أهمّ موهبة هي موهبة الأخلاق التي یجب علينا التخلّي بها!
- (۲) إنّ المواهب تبعد الإنسان عن القيم الأخلاقيّة و تُلقیه في المهالك!
- (۳) یجب أن یبتعد عن العجب و التكبر من له ذكاء أكثر من الآخريّن!
- (۴) كم من قادة حوّلتهم مواهبهم إلى أشخاص شرّيرين!

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۴۲ - ۴۰):

۴۰- «تفوق»:

- (۱) فعل مضارع - للغائب - متعدّد - معرب / فعل و الجملة فعلية
- (۲) للمفرد المذكر الغائب - مجرد ثلاثي - معلوم / فعل و الجملة فعلية
- (۳) فعل مضارع - فيه حرف زائد واحد - متعدّد / فعل مع فاعله و الجملة فعلية
- (۴) للغائب - مجرد ثلاثي (ماضيه: فاعل) - متعدّد / فعل و «الآخرين» مفعوله

۴۱- «تحوّلوا»:

- (۱) فعل مضارعه «يتحوّلون» - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين اثنين / فعل و الجملة فعلية
- (۲) فعل ماضي - للغائبين - مزيد ثلاثي من باب تفعّل - مجهول / فعل و الجملة فعلية
- (۳) فعل ماضي - للجمع المذكر الغائب - لازم - مبني / فعل مع فاعله و الجملة فعلية
- (۴) للغائب - مزيد ثلاثي من باب تفعّل - معلوم - مبني / فعل مع فاعله و الجملة فعلية

۴۲- «الكتاب»:

- (۱) جمع تكسير - معرّف بأل - معرب / مضاف إليه و مجرور بالكسرة
- (۲) اسم فاعل من فعل مجرد ثلاثي - معرب / مضاف إليه و مجرور بالكسرة
- (۳) اسم - جمع مكسّر - معرّف بأل / مضاف إليه و المضاف «أشهر»
- (۴) اسم - جمع تكسير أو مكسّر (مفردة: الكتاب) - معرّف بأل / مضاف إليه

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۵۰ - ۴۳):

۴۳- عین الخطأ في ضبط حركات المفردات:

- (۱) هناك كلماتٌ معرّبةٌ أصلها فارسي!
- (۲) المسكُ عطِرٌ يتخذُ من نوعٍ من الغزلان!
- (۳) شارك الإيرانيون في قيام الدولة العباسية!
- (۴) تبادلُ المفردات بين اللغات يجعلها غنيّة!
- (۱) أنبتت (۲) زرع (۳) نبتت (۴) عرس

۴۵- عین الصحيح في المفرد و الجمع:

- (۱) الثمار ← المثمر
- (۲) الفسيلة ← الفسائل
- (۳) الأخت ← الإخوة
- (۴) المحارم ← الحرام

۴۶- عین «ما» نافية:

- (۱) «ما يريد الله ليجعل عليكم من حرج»
- (۲) ما قرأت من هذا الكتاب نفعني!
- (۳) لا تحزنوا على ما فاتكم من الدنيا!
- (۴) ما تحبّين أن أشتريه لك!
- (۱) ثلاثة - اثنان (۲) ثلاثة - واحد (۳) اثنان - اثنان (۴) اثنان - واحد

۴۸- عین ما فيه فعل يُعادل الماضي الاستمراري:

- (۱) كنتُ تكلمتُ مع المعلم حول هذا الاقتراح!
- (۲) نُشاهد الآن فلماً يتحدّث عن ظواهر الطبيعة!
- (۳) لا تقطعوا بأسنانكم ما يصعب قطعها لها!
- (۴) شاهدتُ طلاباً في المكتبة يدرسون صامتين!

۴۹- عین جملة تصف اسم نكرة (الجملة الوصفية):

- (۱) لِتُساعدَ مَنْ يَحْتَاجونَ إلى مُساعدتنا!
- (۲) هناك ظاهرة في الطبيعة تُسمّى مطر السمك!
- (۳) إن تعلّمتَ دروسك جيّداً تنجح في الامتحان!
- (۴) هذا الولد ينام مُبكراً كي يستيقظ نشيطاً في الصباح!

۵۰- عین أسلوب الحصر:

- (۱) ما فهمتُ هذا الدرس إلّا بعضه!
- (۲) لم يصل أحد إلى الحفل إلّا ابن عمّي!
- (۳) لا تُتعلموا المساكين شيئاً إلّا ما تأكلون أنفسكم!
- (۴) لا يُساعدك في شدائد الدهر إلّا صديقك الحقيقي!

۵۱- نتیجه اظهار نظر ائمه اطهار (ع) به دور از انزوا و گوشه‌گیری کدام است و مؤید چه موضوعی است؟

- ۱) فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار (ع) در کنار سیره پیامبر (ص) و قرآن کریم - مرجعیت دینی
- ۲) فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار (ع) در کنار سیره پیامبر (ص) و قرآن کریم - ولایت ظاهری
- ۳) برگزیدن شیوه‌های مبارزه با حاکمان متناسب با شرایط زمان به گونه‌ای که تفکر اسلام راستین بماند - ولایت ظاهری
- ۴) برگزیدن شیوه‌های مبارزه با حاکمان متناسب با شرایط زمان به گونه‌ای که تفکر اسلام راستین بماند - مرجعیت دینی

۵۲- نامه امام عصر (عج) درباره آگاهی از اخبار و احوال شیعیان مؤید چه موضوعی است و این نامه را خطاب به چه کسی فرموده‌اند؟

- ۱) مرجعیت معنوی - یکی از علمای بزرگ اسلام
- ۲) امدادهای معنوی - یکی از علمای بزرگ اسلام
- ۳) امدادهای معنوی - آخرین نایب امام زمان (ع)
- ۴) مرجعیت معنوی - آخرین نایب امام زمان (ع)

۵۳- براساس قانون اساسی انتخاب رهبر چگونه است و رهبری کردن جامعه در شرایط پیچیده جهانی مؤید کدام ویژگی ولی فقیه است؟

- ۱) مستقیم - شجاعت و قدرت روحی
- ۲) غیرمستقیم - شجاعت و قدرت روحی
- ۳) مستقیم - مدیر و مدبر بودن
- ۴) غیرمستقیم - مدیر و مدبر بودن

۵۴- طبق فرمایش پیامبر (ص) چرا برخی از افراد حالشان سخت‌تر از حال یتیمی است که پدر را از دست داده‌اند و اگر یکی از پیروان پیامبر (ص) که

به علوم و دانش اهل بیت (ع) آشناست کار آموزش را انجام دهد، چه ویژگی خواهد داشت؟

- ۱) زیرا در طول زندگی امام خود را ملاقات نمی‌کند - در بهشت هم‌نشین پیامبر (ص) خواهد بود.
- ۲) زیرا در طول زندگی امام خود را ملاقات نمی‌کند - پیامبر او را به عنوان حاکم و قاضی می‌شناسد.
- ۳) زیرا در مسائل زندگی حکم و نظر امام خود را نمی‌داند - در بهشت هم‌نشین پیامبر (ص) خواهد بود.
- ۴) زیرا در مسائل زندگی حکم و نظر امام خود را نمی‌داند - پیامبر او را به عنوان حاکم و قاضی می‌شناسد.

۵۵- آن‌جا که در قرآن کریم می‌خوانیم: «اگر اهالی شهرها ایمان آورده و تقوا پیشه کرده بودند درهای برکات از آسمان و زمین را بر آن‌ها می‌گشودیم»

و سخن امام صادق (ع): «در آن هنگام زمین، ذخایر خود را آشکار می‌کند...» به ترتیب مؤید کدام یک از اهداف جامعه مهدوی است؟

- ۱) عدالت‌گستری - آبادانی
- ۲) آبادانی - شکوفایی علم
- ۳) آبادانی - آبادانی
- ۴) عدالت‌گستری - شکوفایی علم

۵۶- در کلام امیرالمؤمنین (ع) و هشدار ایشان، تشخیص راه رستگاری در ابتدا کدام است و راه حل نهایی آن چیست؟

- ۱) شناسایی فراموش‌کنندگان قرآن کریم - ثابت قدم بودن در مسیر الهی
- ۲) شناسایی پشت‌کنندگان به صراط مستقیم - ثابت قدم بودن در مسیر الهی
- ۳) شناسایی پشت‌کنندگان به صراط مستقیم - طلب راه حق از اهل آن
- ۴) شناسایی فراموش‌کنندگان قرآن کریم - طلب راه حق از اهل آن

۵۷- حدیث قدسی «كَلِمَةُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حِصْنِي فَمَنْ دَخَلَ حِصْنِي آمِنَ مِنْ عَذَابِي» اشاره به چه موضوعاتی دارد؟

- ۱) مرجعیت دینی و تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو
- ۲) ولایت ظاهری و عدم تأیید حاکمان ظالم
- ۳) مرجعیت دینی و حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص)
- ۴) ولایت ظاهری و انتخاب شیوه‌های درست مبارزه

۵۸- امامان براساس کدام اصل وظیفه داشتند مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع کنند و کدام امام در روز عرفه و در مراسم حج خود را به عنوان امام و رهبر معرفی نمود؟

- (۱) مجاهده در راستای ولایت ظاهری - علی بن الحسین (ع)
(۲) مجاهده در راستای ولایت ظاهری - جعفر بن محمد (ع)
(۳) امر به معروف و نهی از منکر - جعفر بن محمد (ع)
(۴) امر به معروف و نهی از منکر - علی بن الحسین (ع)

۵۹- هر کدام از موارد زیر به ترتیب مؤکد کدام اقدام ائمه معصومین (ع) در راستای مسئولیت «ولایت ظاهری» است؟
- اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می‌کرد، آن مورد را تأیید می‌کردند.

- به گونه‌ای عمل می‌کردند که تفکر اسلام راستین باقی بماند.
- مخفی نگه داشتن اقداماتی که دشمن به آن حساسیت دارد.

- (۱) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه - معرفی خویش به عنوان امام بر حق - انتخاب شیوه‌های درست مبارزه
(۲) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه - انتخاب شیوه‌های درست مبارزه - حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص) و حفظ جان شیعیان
(۳) عدم تأیید حاکمان - انتخاب شیوه‌های درست مبارزه - انتخاب شیوه‌های درست مبارزه
(۴) عدم تأیید حاکمان - معرفی خویش به عنوان امام بر حق - حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص) و حفظ جان شیعیان

۶۰- در ارتباط با مجاهده در راستای ولایت ظاهری کدام گزینه درباره «عدم تأیید حاکمان» صحیح است؟

- (۱) روش امامان، آنان همه حاکمان را در غضب خلافت و جانشینی رسول خدا (ص) یکسان می‌دیدند.
(۲) اصول امامان، آنان همه حاکمان را در غضب خلافت و جانشینی رسول خدا (ص) یکسان می‌دیدند.
(۳) اصول امامان، در غضب خلافت و جانشینی رسول خدا (ص) همه حاکمان را یکسان نمی‌دیدند.
(۴) روش امامان، در غضب خلافت و جانشینی رسول خدا (ص) همه حاکمان را یکسان نمی‌دیدند.

۶۱- منتظر حقیقی چگونه می‌تواند در عصر غیبت پیرو امام خود باشد و از ایشان تبعیت کند و عبارت قرآنی «يَرْثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ» ناظر بر کدام موضوع است؟

- (۱) با مراجعه به عالمان دینی - دعای خالصانه برای ظهور امام زمان (عج)
(۲) با مراجعه به عالمان دینی - موعود و منجی در ادیان
(۳) با عمل به احکام فردی و اجتماعی دین - تقویت معرفت و محبت به امام
(۴) با عمل به احکام فردی و اجتماعی دین - آماده کردن خود و جامعه برای ظهور

۶۲- هر کدام از مفاهیم و عبارات زیر مؤید کدام یک از مسئولیت‌های منتظران در عصر غیبت است؟

- به مرگ جاهلی مردن در کلام نبوی

- شروط مربوط به بیعت با امام در سخن علوی

- از لطف الهی مأیوس نشدن در بیان علوی

- (۱) تقویت معرفت و محبت به امام - پیروی از فرمان‌های امام عصر (ع) - آماده کردن خود و جامعه برای ظهور
(۲) پیروی از فرمان‌های امام عصر (ع) - آماده کردن خود و جامعه برای ظهور - دعا برای ظهور امام
(۳) پیروی از فرمان‌های امام عصر (ع) - پیروی از فرمان‌های امام عصر (ع) - آماده کردن خود و جامعه برای ظهور
(۴) تقویت معرفت و محبت به امام - آماده کردن خود و جامعه برای ظهور - دعا برای ظهور امام

۶۳- زمینه‌ساز بندگی خداوند و دوری از شرک در کدام عبارت قرآنی مشهود است و این وعده را خداوند به چه کسانی می‌دهد؟

- (۱) «وَلِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ» - مستضعفان در زمین
(۲) «وَلِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ» - مؤمنان صالح
(۳) «نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ» - مؤمنان صالح
(۴) «نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ» - مستضعفان در زمین

۶۴- اگر از ما بپرسند: «امامت حضرت مهدی (عج) در عصر غیبت چگونه است» در پاسخ چه می‌گوییم و چه کسی غیبت ایشان را به خورشید پشت ابر تشبیه کرده‌اند؟

- ۱) بهره‌مندی مردم از طریق ولایت ظاهری آن حضرت است - خود آن حضرت
- ۲) بهره‌مندی مردم از طریق ولایت معنوی آن حضرت است - خود آن حضرت
- ۳) بهره‌مندی مردم از طریق ولایت معنوی آن حضرت است - امام صادق (ع)
- ۴) بهره‌مندی مردم از طریق ولایت ظاهری آن حضرت است - امام صادق (ع)

۶۵- کدام عناوین با عبارتهای مربوط به خود هم‌آوایی دارند؟

- الف) شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی ← آماده کردن خود برای ظهور
- ب) چگونگی زعامت و رهبری امام زمان (ع) ← ولایت معنوی
- ج) گذشته سرخ ← آمادگی برای شهادت و ایثار
- د) تقدیم فرزندان صالح به جامعه ← تقویت معرفت و محبت به امام

۱) «الف» و «ب» ۲) «ب» و «ج» ۳) «ج» و «د» ۴) «الف» و «د»

۶۶- رسول گرامی اسلام (ص) به استناد کدام عبارت قرآنی جامعه‌ای بنا نهاد تا افراد با بهره‌گیری از نعمت‌های الهی برای تقرب الهی آماده شوند؟

- ۱) «إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ»
- ۲) «وَوَقِنَا عَذَابَ النَّارِ»
- ۳) «إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ»
- ۴) «وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»

۶۷- لغو کدام اقدام جاهلانه توسط پیامبر اسلام (ص) موجب شد تا کانون خانواده محل رشد فضایل اخلاقی گردد؟

- ۱) محرومیت از حق مالکیت
- ۲) سرافکنندگی خانواده با تولد دختر
- ۳) کالا بودن زن مانند سایر کالاهای زندگی
- ۴) استفاده ابزاری از زن

۶۸- کدام اقدام عملی پیامبر اسلام (ص) مصداق «تغییر در نگرش انسان‌ها» محسوب می‌شود و این امر در چه زمینه‌ای تحول ایجاد کرد؟

- ۱) اعلام مردودیت صف‌بندی‌های اشرافیت - تحول در دو جبهه حق و باطل
- ۲) بی‌توجهی به فاصله طبقاتی - تحول در دو جبهه حق و باطل
- ۳) بی‌توجهی به فاصله طبقاتی - تحول در روابط بین ملت‌ها
- ۴) اعلام مردودیت صف‌بندی‌های اشرافیت - تحول در روابط بین ملت‌ها

۶۹- کدام مورد تصور ناباورانه اهالی مکه پیرامون بعثت پیامبر گرامی اسلام (ص) بود؟

- ۱) شنیدن نام پیامبر اسلام از فراز مناره‌های مسجد شهرهای بزرگ، آسیا، آفریقا و اروپا
- ۲) گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام
- ۳) تغییر در نگرش انسان‌ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم
- ۴) پایه‌گذاری تمدنی در جهان که از سایر تمدن‌های عصر خویش پیش بیفتد

۷۰- نام پیام‌آور اسلام پس از چه مدت و چگونه سرزمین‌های اطراف مکه را درنوردید و بر سر زبان‌های بخش عظیمی از مردم متمدن آن زمان جاری شد؟

- ۱) کم‌تر از نیم قرن - با تسخیر قلب‌ها
- ۲) کم‌تر از نیم قرن - با تغییر نگرش‌ها
- ۳) یک قرن بعد - با تغییر نگرش‌ها
- ۴) یک قرن بعد - با تسخیر قلب‌ها

۷۱- هماهنگی میان سعادت انسان در دنیا و جهان آخرت و باید و نبایدهای دین یعنی همان احکام الهی، عنایت به کدام موضوع را مؤکد می‌سازد؟

- ۱) پی‌گیری بودن و یافتن فلسفه و حکمت حکم و دستورالهی برای خشوع بیشتر در عبودیت
- ۲) شناسایی خطرات قبل از گرفتار شدن زیرا به منظور پیشگیری تابلوهای خطر بالا رفته
- ۳) وجود یک زندگی جدی و یک عزم قوی و استوار و ابتعاد از یک زندگی غیرمسئولانه و بدون برنامه
- ۴) در منع‌ها و محرمانه‌ها به ضررهای یک عمل نگرستن نه دوست داشتن یا نداشتن آن

۷۲- با امعان نظر به عبارت شریفه «... و بسا چیزی را خوش نمی‌دارید و آن برای شما خوب است و بسا چیزی را دوست می‌دارید و آن برای شما

بد است ...» به ترتیب «مطلب استنباط شده» و «مبدأ و منشأ آن» در کدام گزینه مطرح شده است؟

- (۱) هر یک از احکام و دستورات خداوند دارای علت خاصی است - عدم آگاهی انسان از هیچ چیز
- (۲) هر یک از احکام و دستورات خداوند دارای علت خاصی است - آگاهی خداوند بر همه چیز
- (۳) ممکن است ما انسان‌ها علت برخی از احکام را درک نکنیم - آگاهی خداوند بر همه چیز
- (۴) ممکن است ما انسان‌ها علت برخی از احکام را درک نکنیم - عدم آگاهی انسان از هیچ چیز

۷۳- حرام بودن کدام یک از حکم‌های زیر مشروط به شرایط خاصی نمی‌باشد؟

(الف) حرمت تجارت با رژیم صهیونیستی	(ب) ورزش‌های حرام
(ج) شرط‌بندی در بازی‌های معمولی	(د) حرمت موسیقی حرام
(۱) «الف» و «ب»	(۲) «الف» و «ج»
(۳) «ب» و «د»	(۴) «ج» و «د»

۷۴- دلیل تعیین مجازات‌های خاص برای برخی گناهان از سوی خداوند متعال کدام است و منظور از حدیث قدسی: «برای بندگان نیکوکارم

چیزهایی ذخیره کرده‌ام که نه چشمی دیده ... چیست؟

- (۱) علم الهی به موانع رسیدن به سعادت و نعمت‌های ابدی - پاکی از آلودگی‌ها به همراه تزکیه نفس و برخورداری از نعم الهی
- (۲) علم الهی به موانع رسیدن به سعادت و نعمت‌های ابدی - دریافت پاداش‌های وصف‌نشده
- (۳) میزان تخریب برخی از گناهان و تأثیرگذاری آن‌ها - دریافت پاداش‌های وصف‌نشده
- (۴) میزان تخریب برخی از گناهان و تأثیرگذاری آن‌ها - پاکی از آلودگی‌ها به همراه تزکیه نفس و برخورداری از نعم الهی

۷۵- پیامد تزکیه نفس در کدام عبارت قرآنی نهفته است و تعبیر «اثم کبیر» مربوط به کدام گناه کبیره است؟

- (۱) «رضوان خیر» - زنا
- (۲) «قد افلح» - زنا
- (۳) «رضوان خیر» - قمار
- (۴) «قد افلح» - قمار

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 76- Painting the ceiling is not going very well, and I it yet. I believe painting the ceiling is really difficult.
1) didn't finish 2) haven't finished 3) hadn't finished 4) won't finish
- 77- You may not believe it, but I haven't seen my family last Christmas. I've really missed them.
1) already 2) before 3) for 4) since
- 78- A: Claire won't marry Henry because she doesn't love him.
B: Of course, if Claire Henry, she'd marry him.
1) loved 2) loves 3) would love 4) will love
- 79- This is all finished to me. You can carry on the problem, but I'm going to ring for a taxi.
1) discussing 2) have discussed 3) to discuss 4) could discuss

- 80- There was no way for her to the size of the room, because it was darker inside than the dead of the night.
1) take out 2) practice 3) measure 4) get on
- 81- It's necessary for everybody to work out because exercise makes you feel better and also it helps your muscles glucose.
1) harm 2) absorb 3) need 4) blow
- 82- He wanted to scream at him; to an explanation, but understood how useless that would be and did his best to remain calm.
1) make 2) check in 3) look after 4) demand
- 83- Parents should feel free to with test results and participate in further discussions concerning their child's development.
1) imagine 2) exist 3) disagree 4) boost
- 84- The course was very difficult for her and she'd not yet figured out how to their measures of distance from meters to miles.
1) convert 2) include 3) addict 4) recall
- 85- Studies show that in most cases, the is caused by brain injury long before the child is born.
1) risk 2) disorder 3) function 4) reality
- 86- Yesterday was my birthday and my father bought me a new smart camera to my old one.
1) respond 2) rewrite 3) replay 4) replace
- 87- "..... !" he shouted, but it was too late - she had knocked the whole tray of drinks onto the floor.
1) Watch out 2) Take in 3) Wash out 4) Check out

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

Eddie does not like ...88... , but over the past few days, he ...89... to stuff his old toys into garbage bags and the new ones into boxes. He tossed out old, dried-up Silly Putty, puzzles he once glued together, plush animals and more. Eddie's family is about to move to a new house, and they need their home clean for the next family who will live in it. Eddie looked around his home. Without any furniture, the house ...90... big, empty and strange. It made Eddie feel a little sad. He liked this house and his friends, and he did not really want to move. Eddie followed his mother to the foot of the rickety ladder that led to the attic. Eddie's father was already up there, looking through boxes of old photographs. Eddie's ...91... was to go there and help his dad to clean the attic. Eddie carefully climbed up the ladder. At the top, Eddie was surprised to find a big, dark and dusty room. The ceiling was slanted, and the floor was made of rows of wooden planks with strange pink fluff in between the planks. With the help of his mother, Eddie balanced on a wooden beam and slowly walked through the attic. He reached his father, who handed Eddie a small and dusty picture. It did not have much color left, but showed a young boy playing baseball in his backyard. But there was no time for looking at the photos. They had to ...92... packing and leave the house.

- 88- 1) clean 2) cleaning 3) would clean 4) has cleaned
- 89- 1) had 2) would have 3) had had 4) has had
- 90- 1) generated 2) influenced 3) seemed 4) reminded
- 91- 1) mission 2) lifestyle 3) invitation 4) comfort
- 92- 1) use up 2) rush 3) increase 4) renew

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

Mimi and her little sister Claire are each baking a loaf of bread to go with their family's dinner. "I'm following Grandma's old bread recipe," Claire announces. She has lined up all sorts of measuring cups and measuring spoons in front of her. Behind them are bags of flour, sugar, salt and yeast. In the middle of her workspace, Claire has a wrinkled piece of paper which has her grandmother's recipe written on it.

Claire follows the directions. Claire reads out loud, while measuring the precise amount of flour she needs and dumping it into her bowl.

"Well, I'm going to make my own special bread. I have the recipe right up here," Mimi says, pointing to her head. Mimi starts dumping ingredients into her bowl without measuring them. A handful of flour goes in, followed by a large spoonful of sugar, a small spoonful of salt, a tiny bit of yeast and a mug of water. She consumed all the sugar which was left. Mimi starts kneading these ingredients together, but they are not sticking together very well.

Claire adds exactly one teaspoon of sugar and one-half a teaspoon of salt to her bowl, and then she starts working the mixture into a round ball of sticky dough.

Claire shapes her dough into a perfect ball, then coats it with olive oil, just like the recipe says. She places a kitchen towel over her bowl and sets it by the window.

The ingredients in her bowl are barely clinging together, but Mimi plops them onto a baking tray, and into the oven they go. She turns around and smiles at Claire, quite satisfied with her efforts.

An hour later, the sisters compare their loaves of bread. Claire's dough has risen beautifully in the oven and has gained a fine and golden crust. Mimi's dough, on the other hand, has turned into something dense and hard. Her bread looks like a short, sand colored brick.

"You should have just followed the recipe and waited for the yeast to rise," Claire says.

93- Which of the following is NOT true about the passage?

- 1) The recipe Claire followed was for her grandmother's bread.
- 2) It helps to follow recipes closely when you bake.
- 3) Mimi waited for her dough to rise before baking it.
- 4) They used yeast, water, sugar, salt, and flour for baking their bread.

94- The word "it" in line 4 refers to

1) middle	2) workspace
3) piece of paper	4) recipe

95- Which of the following is the best synonym for the word "consumed" in line 10?

1) looked	2) shared
3) used	4) started

96- Why did the sisters bake bread?

- 1) They loved their grandmother and wanted to use her recipe.
- 2) They wanted to spend some time together.
- 3) They wanted to eat bread with their dinner.
- 4) They wanted to help their mom and stop her from working a lot.

Passage 2:

Taking care of a pet is a big responsibility, so you want to make sure you learn all about your pet before bringing it home! Many kids have fish as their first pet, and fish can give you a good idea of whether or not you'll be able to take care of a more complicated pet later on. But be careful that having pets won't turn to an addiction to you.

First, choose what types of fish and how many fish you will be getting. Freshwater fish are the best fish to start with, until you get really good at taking care of fish and their tanks. Some types of fish such as angelfish and bettas do not get along with other types, so you'll need to research types of fish before you choose what types and how many to buy.

Next, you need to make sure you have all of the necessary supplies that your fish will need. They need a place to live, such as a fish tank with a lid on it. Make sure it is big enough for how many fish you are planning to get! Fish tanks also need a light, so that they can tell the difference between night and day, and an air pump and filter, to keep the water from getting dirty too quickly. The water needs to be kept at a comfortable temperature for your type of fish, so you'll need a heater and a thermometer as well. Be sure to also get food for your fish! The last thing you need is a fish net and cleaning products for your fish tank.

Now that you have your supplies, you'll need to set up your aquarium. Put the tank on the stand, close enough to an outlet so that you can plug in the equipment. Wash any gravel and decorations you're planning to put in the tank. Fill the tank with water. Test the water with a test kit to make sure it will be safe for your fish.

You are ready to pick up your fish! The employees at the pet store should be able to teach you how to make sure your fish get comfortable before you release them into your aquarium. Once the fish are in the tank, you'll want to watch them closely to make sure they don't get sick. Feed them in small amounts a few times a day. Too much extra food will make the quality of the water bad, and is not good for your fish! You will have to change some of the water at least once a week. You might need to change the water a little more often for the first few weeks. Be sure to test the water to make sure it is a healthy place for your fish to live. Enjoy your new pets!

97- What is the topic of the second paragraph?

- 1) It is about taking care of fish as a pet.
- 2) It is about the problems fish have with each other.
- 3) It is about the amount of money you have to spend on fish.
- 4) It is about choosing the types of fish.

98- What type of fish are best for people who have not taken care of fish before?

- 1) angelfish
- 2) knifefish
- 3) bettas
- 4) freshwater

99- Why do you need to research types of fish before you buy them?

- 1) You'll need to research the types of fish you buy as some types of fish don't get along with other types of fish.
- 2) You'll need to research the types of fish you buy to understand which type of fish you like most.
- 3) You'll need to research the types of fish you buy because their food is different with each other.
- 4) You'll need to research the types of fish you buy to see how much money you can spend on them.

100- What would be the best definition for the word "addiction" in line 4?

- 1) A situation in which you have to hurry or move somewhere quickly
- 2) The need or strong desire to do or to have something, or a very strong liking for something
- 3) A state of untidiness or lack of organization
- 4) The money that is returned to someone who has paid for something that costs less than the amount that they gave

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۷

جمعه ۱۴۰۰/۱۲/۰۶

آزمون‌های سراسری گاج

گزینه درس‌ها را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۸۰	مدت پاسخگویی: ۱۸۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

مدت پاسخگویی	شماره سؤال		وضعیت پاسخگویی	تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
	از	تا				
۳۰ دقیقه	۱۱۵	۱۰۱	اجباری	۱۵	ریاضی و آمار ۳	۱ ریاضیات
	۱۲۵	۱۱۶	زوج کتاب	۱۰	ریاضی و آمار ۱	
	۱۳۵	۱۲۶		۱۰	ریاضی و آمار ۲	
۱۰ دقیقه	۱۴۵	۱۳۶	اجباری	۱۰	اقتصاد	۲
۲۵ دقیقه	۱۶۰	۱۴۶	اجباری	۱۵	علوم و فنون ادبی ۳	۳ علوم و فنون ادبی
	۱۷۰	۱۶۱	زوج کتاب	۱۰	علوم و فنون ادبی ۱	
	۱۸۰	۱۷۱		۱۰	علوم و فنون ادبی ۲	
۱۰ دقیقه	۱۹۰	۱۸۱	اجباری	۱۰	زبان عربی (اختصاصی)	۴
۲۰ دقیقه	۲۰۰	۱۹۱	اجباری	۱۰	تاریخ ۳	۵ تاریخ
	۲۱۰	۲۰۱	زوج کتاب	۱۰	تاریخ ۱	
	۲۲۰	۲۱۱		۱۰	تاریخ ۲	
۲۰ دقیقه	۲۳۰	۲۲۱	اجباری	۱۰	جغرافیا ۳	۶ جغرافیا
	۲۴۰	۲۳۱	زوج کتاب	۱۰	جغرافیای ایران	
	۲۵۰	۲۴۱		۱۰	جغرافیا ۲	
۳۰ دقیقه	۲۶۰	۲۵۱	اجباری	۱۰	جامعه‌شناسی ۳	۷ جامعه‌شناسی
	۲۷۰	۲۶۱		۱۰	جامعه‌شناسی ۱	
	۲۸۰	۲۷۱		۱۰	جامعه‌شناسی ۲	
۳۰ دقیقه	۲۹۰	۲۸۱	اجباری	۱۰	فلسفه ۲	۸ فلسفه و منطق
	۳۰۰	۲۹۱		۱۰	منطق	
	۳۱۰	۳۰۱		۱۰	فلسفه ۱	
۱۰ دقیقه	۳۲۰	۳۱۱	اجباری	۱۰	روان‌شناسی	۹

DriQ.com

ریاضیات

۱۰۱- اعداد $5a-1$ و $3a+4$ و $2a+3$ سه جمله اول از یک دنباله حسابی هستند، جمله یازدهم این دنباله کدام است؟ ($2a+3$ جمله اول دنباله است)

(۱) ۷۰ (۲) ۷۵ (۳) ۸۰ (۴) ۸۵

۱۰۲- در یک دنباله حسابی جمله هفتم ۹۱ و جمله یازدهم ۶۳ است. جمله بیست و پنجم دنباله کدام است؟

(۱) -۳۵ (۲) -۳۷ (۳) -۲۵ (۴) -۲۷

۱۰۳- در یک دنباله حسابی مجموع سه جمله اول ۱۲ و تفاضل جمله چهارم از هفتم برابر ۹ است. جمله اول دنباله کدام است؟

(۱) ۱ (۲) -۱ (۳) ۲ (۴) -۲

۱۰۴- بین دو عدد ۱۸ و ۶۲ ده عدد طوری قرار می‌دهیم که یک دنباله حسابی تشکیل شود، جمله نهم دنباله اخیر کدام است؟ (۱۸ جمله اول است)

(۱) ۴۸ (۲) ۴۹ (۳) ۵۰ (۴) ۵۱

۱۰۵- در یک دنباله حسابی با جمله $a_n = \frac{3}{4}n - 5$ ، مجموع ۲۰ جمله اول کدام است؟

(۱) ۲۱۵ (۲) ۲۲۵ (۳) ۲۳۵ (۴) ۲۴۵

۱۰۶- مجموع ده جمله اول دنباله حسابی $2, 3a+2, 2a+1$ و a برابر ۱۵۵ است. جمله هشتم این دنباله کدام است؟

(۱) ۲۱ (۲) ۲۲ (۳) ۲۳ (۴) ۲۴

۱۰۷- حاصل $(-8) + (-5) + (-2) + \dots + (64)$ کدام است؟

(۱) ۶۳۲ (۲) ۶۴۴ (۳) ۶۵۲ (۴) ۷۰۰

۱۰۸- مجموع بیست و چهار عدد فرد طبیعی متوالی اولیه کدام است؟

(۱) ۵۴۶ (۲) ۵۵۶ (۳) ۵۶۶ (۴) ۵۷۶

۱۰۹- مدیریت یک کارخانه صنعتی به سازمان محیط زیست متعهد شده است که هر سال ۵۰ درصد از پسماند خود را کاهش دهد. اگر پسماند اولین سال ۹۶۰ تن باشد، پسماند سال پنجم آن چند تن خواهد بود؟

(۱) ۶۰ (۲) ۸۰ (۳) ۹۰ (۴) ۱۲۰

۱۱۰- در یک دنباله هندسی حاصل ضرب جملات ششم و نهم دنباله برابر جمله پانزدهم آن دنباله است. تفاضل جمله اول از نسبت مشترک جملات کدام است؟

(۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) $\frac{1}{2}$

۱۱۱- در یک دنباله هندسی جمله اول ۱۰ و نسبت مشترک جملات ۵ است. اولین جمله بزرگ‌تر از ۱۰,۰۰۰ در این دنباله کدامین جمله این دنباله است؟

(۱) چهارم (۲) پنجم (۳) ششم (۴) هفتم

۱۱۲- رابطه بازگشتی دو دنباله داده شده است. کدام گزینه صحیح است؟

$$\text{الف) } \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{2}{3}, a_1 = \frac{1}{2} \quad \text{ب) } a_{n+1} = \frac{1}{1+a_n}, a_1 = 2$$

(۱) هر دو رابطه دنباله هندسی هستند.

(۲) هیچ‌کدام از رابطه‌ها دنباله هندسی نیستند.

(۳) فقط رابطه «الف» دنباله هندسی است.

(۴) فقط رابطه «ب» دنباله هندسی است.

۱۱۳- اگر $b, \dots, a+4, a-2, a-4$ جملات متوالی یک دنباله هندسی باشند، b کدام است؟

(۱) ۱۸ (۲) ۲۷ (۳) ۳۲ (۴) ۳۶

۱۱۴- در یک دنباله هندسی جمله سوم ۱۹۲ و جمله ششم ۲۴ است. جمله اول این دنباله کدام است؟

(۱) ۷۶۸ (۲) ۷۰۰ (۳) ۷۸۶ (۴) ۸۰۰

۱۱۵- در دنباله $\dots, \frac{9}{16}, \frac{7}{8}, \frac{5}{4}, \frac{3}{2}$ ، مقدار جمله نهم آن کدام است؟

(۱) $\frac{19}{256}$ (۲) $\frac{21}{256}$ (۳) $\frac{19}{512}$ (۴) $\frac{21}{512}$

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۱)، شماره ۱۱۶ تا ۱۲۵) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۲)، شماره ۱۲۶ تا ۱۳۵)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

ریاضی و آمار (۱) (سؤالات ۱۱۶ تا ۱۲۵)

۱۱۶- در موضوعات «وزن محصولات یک باغ» و «میزان تولد در یک بیمارستان در فصل پاییز» بهترین روش جمع آوری داده‌ها به ترتیب کدام است؟

(۱) مشاهده - دادگان (۲) دادگان - پرسش‌نامه (۳) مشاهده - پرسش‌نامه (۴) دادگان - مشاهده

۱۱۷- چه تعداد از متغیرهای زیر، کمی هستند؟

حروف الفباء - اندازه محیط شکل‌های هندسی - وزن یک جعبه - زمان اولین کلاس - رشته تحصیلی دانش‌آموزان - وضعیت مسکن (مالک مستأجر) - مدت زمان پاسخگویی به سؤالات - تعداد بیماران بستری در یک بخش بیمارستان

(۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

۱۱۸- کدام گزینه صحیح است؟

(۱) تقریباً ۶۸ درصد مشاهدات در فاصله دو برابر انحراف معیار از میانگین قرار دارند.

(۲) یکی از معیارهای پراکندگی که معمولاً با میانگین بیان می‌شود، دامنه تغییرات است.

(۳) در یک جامعه آماری پارامتر ثابت و آماره متغیر است.

(۴) مشخصه عددی که توصیف‌کننده جنبه‌ای خاص از جامعه است آماره نام دارد.

۱۱۹- اگر از داده‌های آماری ۱۰، ۸، ۴، ۶، a، ۷، ۵، ۴ با میانگین ۶/۵، داده‌های ۷ و ۸ را حذف کنیم، میانه داده‌های اخیر نسبت به میانه داده‌های اولیه چه تغییری می‌کند؟

(۱) ۱/۵ واحد کم‌تر می‌شود. (۲) ۲ واحد کم‌تر می‌شود. (۳) ۱/۵ واحد اضافه می‌شود. (۴) ۲ واحد اضافه می‌شود.

۱۲۰- اگر مد داده‌های آماری مطابق جدول زیر برابر ۳ باشد، مجموع میانگین و میانه داده‌ها چقدر است؟

داده	۲	۶	a+1	۷	۲a
فراوانی	۲	۱	۴	۲	۳

(۱) ۷

(۲) ۷/۵

(۳) ۸

(۴) ۸/۵

۱۲۱- اگر واریانس داده‌های آماری $1-b$ و 4 و $2a$ برابر صفر باشد، انحراف معیار داده‌های $a-b$ و 2 و 4 و $3a$ و 3 تقریباً کدام است؟

(۱) ۱/۱ (۲) ۱/۲ (۳) ۱/۳ (۴) ۱/۴

۱۲۲- نمرات درس ریاضی تعدادی از دانش‌آموزان یک کلاس در جدول زیر آمده است. اگر میانگین وزنی نمرات ۱۳/۵ باشد، میانه داده‌ها کدام است؟

نمرات	۸/۵	۱۱	a	۱۴	۱۸
تعداد	۲	۴	۲	۳	۳

(۱) ۱۳

(۲) ۱۳/۵

(۳) ۱۴

(۴) ۱۴/۵

۱۲۳- در داده‌های ۱۵، ۱۳، ۷، ۱۰، ۴، ۲، ۷، ۱۳، پس از محاسبه مقدار دامنه میان چارکی، داده‌های بیشتر از آن مقدار را حذف می‌کنیم. انحراف معیار داده‌های اخیر کدام است؟

(۱) ۲/۱ (۲) ۲/۵ (۳) ۳/۱ (۴) ۳/۵

۱۲۴- حدود ۹۹ درصد داده‌های آماری که از منحنی خم بهنجار پیروی می‌کنند در بازه (۴۷، ۵) قرار دارند، میانگین داده‌ها کدام است؟

(۱) ۱۸ (۲) ۲۶ (۳) ۳۵ (۴) ۴۲

۱۲۵- برای بررسی میزان گرایش به مرکز داده‌های ۲۱، ۱۳، ۱۴، ۱۰۹، ۱۸، ۲۳، ۱۲، ۱۷، بهتر است از کدام شاخص استفاده شود؟

(۱) مد (۲) میانه (۳) میانگین (۴) دامنه میان چارکی

زوج درس ۲

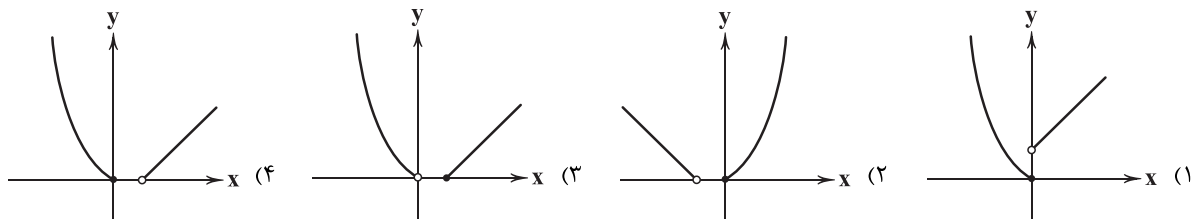
ریاضی و آمار (۲) (سؤالات ۱۲۶ تا ۱۳۵)

۱۲۶- اگر $f = \{(-4, a+b), (-1, -1), (2, 3a+b), (1, c+2)\}$ تابعی ثابت و $g = \{(a-b, m), (c-b, n)\}$ تابعی همانی باشد، $m+n$ کدام است؟

(۱) ۱ (۲) -۱ (۳) ۲ (۴) -۲

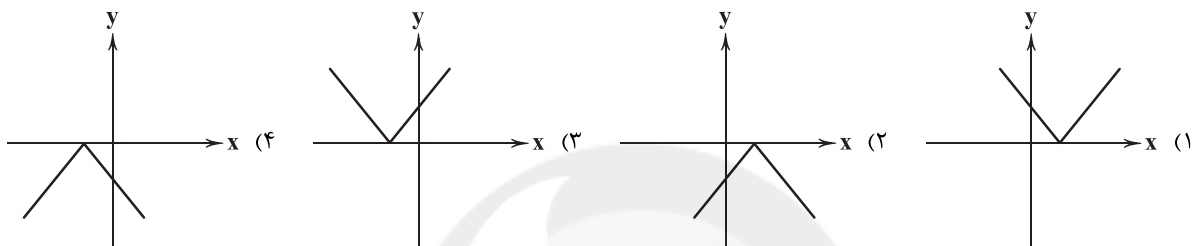
۱۲۷- نمودار تابع $f(x) = \begin{cases} x^2, & x \leq 0 \\ x-1, & x > 0 \end{cases}$ کدام است؟

۱۲۸- اگر $f(x) = |x| + |2-x|$ آن گاه حاصل $f(\sqrt{3}) + f(\sqrt{5})$ کدام است؟ [] نماد جزء صحیح است.

- (۱) $\sqrt{5} - \sqrt{3}$ (۲) $2 - \sqrt{3} + \sqrt{5}$ (۳) $1 - \sqrt{3} + \sqrt{5}$ (۴) $3 - \sqrt{3} + \sqrt{5}$

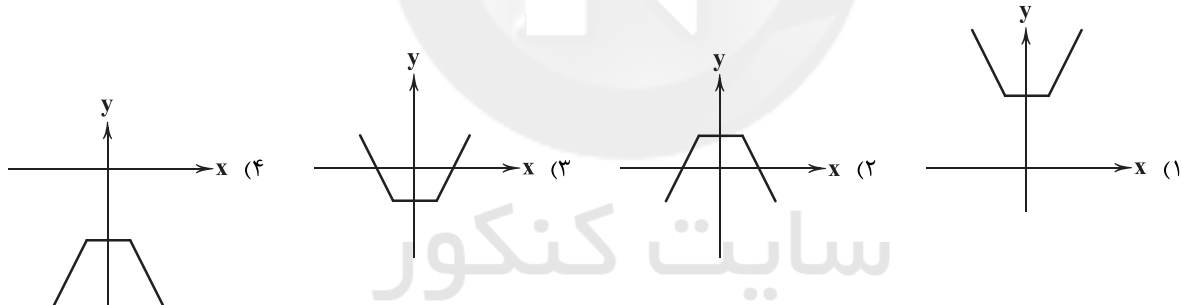
۱۲۹- نمودار تابع $f(x) = -3|\frac{1}{3}x+1|$ کدام است؟

۱۳۰- اگر $f(x) = \sqrt{x+2}|x|$ و $g(x) = \text{sign}(x)$ آن گاه مقدار $f(-8) + g([1-\sqrt{2}])$ کدام است؟ [] نماد جزء صحیح است.

- (۱) ۸ (۲) ۹ (۳) ۱۰ (۴) ۱۱

۱۳۱- نمودار تابع $f(x) = \begin{cases} 2x+1 & x > 1 \\ 3 & -1 \leq x \leq 1 \\ 1-2x & x < -1 \end{cases}$ کدام است؟

۱۳۲- اگر $f(x) = x|4x|$ و $g(x) = \text{sign}(x)$ حاصل $f(1-\sqrt{2}) + 2\text{sign}(2-\sqrt{3})$ کدام است؟ [] نماد جزء صحیح است.

- (۱) $2\sqrt{2}$ (۲) $\sqrt{2} - \sqrt{3}$ (۳) $2\sqrt{3}$ (۴) $\sqrt{3} - \sqrt{2}$

۱۳۳- اگر $f(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 3x$ با دامنه $-2 \leq x \leq 3$ و $g(x) = 5x - [x]$ با دامنه $-4 \leq x \leq -2$ فرض شوند، آن گاه ضابطه

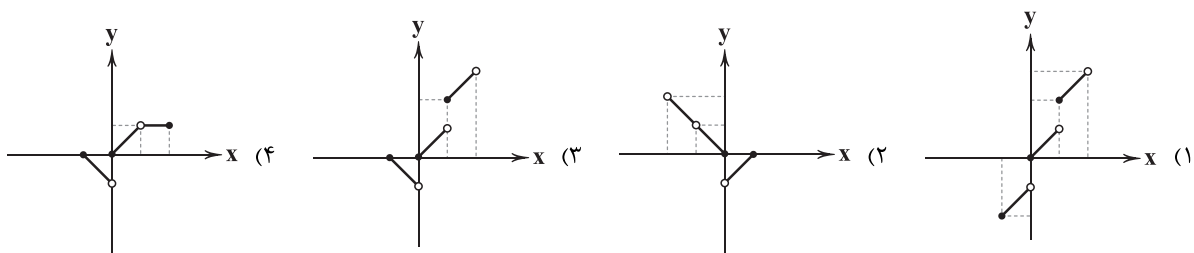
تابع $s(x) = (f+g)(x)$ کدام است؟ [] نماد جزء صحیح است.

- (۱) $s(x) = 8$ (۲) $s(x) = -8$ (۳) $s(x) = 16$ (۴) $s(x) = -16$

۱۳۴- اگر $f = \{(2, -1), (-1, 2), (0, 0)\}$ و $g = \{(2, \frac{1}{3}), (0, 4), (-2, 0)\}$ برد تابع $(\frac{f+g}{g})(x)$ کدام است؟

- (۱) $\{1, -1\}$ (۲) $\{1, -\frac{1}{3}\}$ (۳) $\{-1, \frac{1}{3}\}$ (۴) $\{-1, -\frac{1}{3}\}$

۱۳۵- اگر $f(x) = |x|$ و $g(x) = [x]$ نمودار تابع $(f+g)(x)$ در فاصله $-1 \leq x < 2$ کدام است؟ [] نماد جزء صحیح است.

۱۳۶- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از انواع علل روی آوردن ملت‌ها به تجارت است؟

- (الف) بعضی از کشورها زمین حاصل خیز دارند، برخی دیگر از آب کافی بهره می‌برند و در نهایت گروهی دیگر نیروی انسانی متخصص دارند.
(ب) در ایران و برخی نقاط آن خشکبار به خوبی عمل می‌آید اما نمی‌توان انتظار داشت که در آن میوه‌های استوایی به خوبی رشد کنند.
(ج) دسترسی به علوم نوین و موفقیت در به کارگیری آن‌ها موجب افزایش تنوع و کیفیت کالاهای تولیدی و کاهش هزینه‌های ساخت و تولید آن‌ها می‌شود.

- (۱) وضعیت اقلیمی متفاوت - یکسان نبودن منابع و عوامل تولید - یکسان نبودن دسترسی به فناوری
(۲) وضعیت اقلیمی متفاوت - یکسان نبودن منابع و عوامل تولید - یکسان نبودن منابع و عوامل تولید
(۳) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید - وضعیت اقلیمی متفاوت - یکسان نبودن دسترسی به فناوری
(۴) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید - وضعیت اقلیمی متفاوت - یکسان نبودن منابع و عوامل تولید

۱۳۷- کدام گزینه پاسخ درست و کامل به پرسش‌های زیر می‌دهد؟

- (الف) این‌که شخصی در شهری حسابدار و شخص دیگری خیاط است و هیچ خانواری توانایی برطرف کردن نیازهایش را بدون خانوارهای دیگر ندارد، مبین چیست؟

(ب) چرا امروزه عباراتی هم‌چون «ساخت ایران» معنایی ندارد؟

(ج) زنجیره خلق ارزش به می‌گویند.

(د) تحریم نفت، چه اثرات مثبتی برای ایران داشته است؟

- (۱) الف: مزیت مطلق و نسبی، بشر و خانوارها را سمت تک‌محصولی شدن سوق داده است. ب: زیرا اغلب کالاها علی‌الخصوص کالاهایی با تکنولوژی بالا فرامرزی تولید می‌شوند. ج: تمامی مراحل ایجاد ارزش افزوده د: کاهش سهم درآمد نفتی در بودجه و اندیشیدن دولت به رونق تولید و اقتصاد ملی
(۲) الف: مزیت مطلق و نسبی، بشر و خانوارها را سمت تک‌محصولی شدن سوق داده است. ب: زیرا اغلب کالاها علی‌الخصوص کالاهایی با تکنولوژی بالا فرامرزی تولید می‌شوند. ج: تولید کالاها با ارزش افزوده زیاد د: به دولت اجازه داده تا راه‌های صادرات آن را تنوع ببخشد.
(۳) الف: منابع کافی برای برطرف کردن نیازهای خانوار به صورت انفرادی وجود ندارد. ب: زیرا اکثر کشورها توانایی تولید یک کالا را به تنهایی ندارند. ج: تولید کالاها با ارزش افزوده زیاد د: به دولت اجازه داده تا راه‌های صادراتی آن را تنوع ببخشد.
(۴) الف: منابع کافی برای برطرف کردن نیازهای خانوار به صورت انفرادی وجود ندارد. ب: زیرا اکثر کشورها توانایی تولید یک کالا را به تنهایی ندارند. ج: تمامی مراحل ایجاد ارزش افزوده د: کاهش سهم درآمد نفتی در بودجه و اندیشیدن دولت به رونق تولید و اقتصاد ملی

۱۳۸- کدام گزینه از راه‌های نزدیک شدن به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نیست؟

- (۱) با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی، امکان تأمین برخی از نیازها را در داخل فراهم کند.
(۲) خانوارها را با تخصیص منابع از وضعیت تک‌محصولی دور کند و اجازه دهد تا آن‌ها از راه‌های متنوع کسب درآمد کنند.
(۳) به جای توجه به صادرات مواد خام مثل نفت و گاز، تلاش خود را برای تولید و ایجاد مزیت در علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان متمرکز کند.
(۴) راه‌های تأمین کالاهای وارداتی که مزیت خاصی ندارند را تنوع ببخشد و بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند و از بازار کشورهای مختلف بهره ببرد.

۱۳۹- کدام گزینه حاوی پاسخ کامل پرسش‌های زیر است؟

(الف) بازار یاب بین‌الملل چه تأثیری بر روی تجارت خارجی یک کشور می‌گذارد؟

(ب) کدام یک علت وضع موانع تجاری توسط کشورها است؟

(ج) مزیت نسبی راهبردی به چه علت مطرح شده است؟

(د) یکی از شیوه‌های استعمار نوین در دنیای امروز کدام است؟

- (۱) الف: وی با صادر کردن یا وارد کردن کالاها می‌تواند زمینه رونق تجارت خارجی را فراهم کند. ب: حمایت از تولید داخل ج: زیرا محصولات راهبردی می‌تواند موجب بهانه‌جویی و سلطه دشمن یا رقبا شود و موجبات ضعف و وابستگی کشورها را فراهم کند. د: انتقال کارگرهای ارزان به کشور خود
(۲) الف: وی با صادر کردن یا وارد کردن کالاها می‌تواند زمینه رونق تجارت خارجی را فراهم کند. ب: مضر بودن آن برای اقتصاد ج: چرا که کشورها از صنایع خود حمایت می‌کنند تا این صنایع مزیت اقتصادی پیدا کنند و دست بالا را در تجارت داشته باشند. د: انتقال کارگرهای ارزان به کشور خود
(۳) الف: آن‌ها با اطلاع از نیازها و علایق بازارهای خارجی موجب رونق تجارت با سایر کشورها می‌شوند. ب: حمایت از تولید داخل ج: زیرا محصولات راهبردی می‌تواند موجب بهانه‌جویی و سلطه دشمن یا رقبا شود و موجبات ضعف و وابستگی کشورها را فراهم کند. د: انتقال صنایع آلاینده به کشور مقصد
(۴) الف: آن‌ها با اطلاع از نیازها و علایق بازارهای خارجی موجب رونق تجارت با سایر کشورها می‌شوند. ب: مضر بودن آن برای اقتصاد ج: چرا که کشورها از صنایع خود حمایت می‌کنند تا این صنایع مزیت اقتصادی پیدا کنند و دست بالا را در تجارت داشته باشند. د: انتقال صنایع آلاینده به کشور مقصد

۱۴۰- کدام گزینه در ارتباط با مزیت مطلق و نسبی درست است؟

- ۱) کشوری که هیچ کالایی را نسبت به سایر کشورها مقرون به صرفه تر تولید نمی‌کند نباید دست از تولید بکشد بلکه باید کالاهایی را تولید کند که در آن‌ها مزیت مطلق مناسبی در مقایسه با سایر کالاهای داخلی دارد.
- ۲) در دنیای امروز ملل به علل مختلفی به تجارت روی می‌آورند؛ این علل همان دلایل هستند که باعث می‌شوند تا یک کالا چه در مقایسه با سایر کشورها چه در مقایسه با دیگر کالاهای داخلی مقرون به صرفه تر باشد.
- ۳) برای اثبات مزیت مطلق داشتن یک کالا باید مفروضاتی را در نظر گرفت. یکی از این فرض‌ها این است که هر دو کشور به یک اندازه از نیروی کار و سرمایه برخوردارند، اما دانش فنی آن‌ها با یکدیگر متفاوت است.
- ۴) در صورت عدم رعایت اصل مزیت نسبی کشورها منابع و سرمایه‌شان را هدر می‌دهند، همین‌طور با تولید محصولات بی‌کیفیت و کم‌تر رفاه جامعه خود را کاهش می‌دهند، اما در مورد مزیت مطلق بیشتر به منافع کشور و بیکار نماندن منابع تولید توجه می‌شود.

۱۴۱- کدام گزینه دربر گیرنده پاسخ پرسش‌های زیر است؟

الف) «محدود بودن بازارهای داخلی» مربوط به فواید تجارت بین‌الملل برای چه گروهی است؟

ب) تولید «ماهواره امید» نشان از در کشور ما دارد.

ج) «مانع‌تراشی در مقابل مبادلات بیمه‌ای» از انواع تحریم‌های است.

د) کدام‌یک در رابطه با سازمان کنفرانس اسلامی نادرست است؟

- ۱) الف: مصرف‌کنندگان ب: توجه به اقتصاد چندمحصولی ج: تجاری د: از جمله نهادهای زیرمجموعه این سازمان می‌توان به بانک توسعه اسلامی و اتاق صنعت و بازرگانی اسلامی اشاره کرد.
- ۲) الف: تولیدکنندگان ب: تأکید بر علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ج: تجاری د: از جمله نهادهای زیرمجموعه این سازمان می‌توان به بانک توسعه اسلامی و اتاق صنعت و بازرگانی اسلامی اشاره کرد.
- ۳) الف: مصرف‌کنندگان ب: توجه به اقتصاد چندمحصولی ج: مالی د: این سازمان، نهادی اقتصادی است که وظیفه آن ترویج تجارت بین کشورهای مسلمان است.
- ۴) الف: تولیدکنندگان ب: تأکید بر علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ج: مالی د: این سازمان، نهادی اقتصادی است که وظیفه آن ترویج تجارت بین کشورهای مسلمان است.

۱۴۲- کدام گزینه حاوی پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف) بعد از انقلاب، آمریکا چگونه ما را تحریم کرد؟

ب) کدام سازمان‌ها از مهم‌ترین سازمان‌های تأثیرگذار بر اقتصاد جهانی هستند؟

ج) کشورها متناسب با ، سیاست‌های تجاری مختلفی را انتخاب می‌کنند.

د) کدام کشور در تجارت جهانی موفق‌تر است؟

- ۱) الف: با بلوکه شدن اموال و دارایی‌های کشور ما ب: بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول ج: روابط خود با سایر کشورها د: کشوری که منابع تولید بیشتری دارد.
- ۲) الف: با ممنوع کردن ورود کالاها به ایران ب: سازمان تجارت جهانی و آسه‌آن ج: روابط خود با سایر کشورها د: کشوری که منابع تولید بیشتری دارد.
- ۳) الف: با ممنوع کردن ورود کالاها به ایران ب: سازمان تجارت جهانی و آسه‌آن ج: وضعیت اقتصادی خود د: آن کشورهایی که افراد تحصیل‌کرده بیشتری در زمینه تجارت دارند.
- ۴) الف: با بلوکه کردن اموال و دارایی‌های کشور ما ب: بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول ج: وضعیت اقتصادی خود د: آن کشورهایی که افراد تحصیل‌کرده بیشتری در زمینه تجارت دارند.

۱۴۳- کدام عبارت‌ها درست هستند؟

- الف) روابط اقتصادی انسان‌ها بر مبنای نیاز آن‌ها به تشکیل و برقراری ارتباط با یکدیگر است. این نیاز به برقراری روابط به علت توانایی‌ها و خواسته‌های گوناگون آن‌ها است.
- ب) در گذشته علی‌رغم این‌که بازرگانی وجود داشته و کالاها بین کشورهای مختلف جابه‌جا شده است؛ عوامل مختلفی وجود داشته که مانع گسترش تجارت می‌شده است.
- ج) تولیدکنندگان توانایی و قابلیت صادرات یا واردات کالاهای خود را دارند، البته برخی هم به عنوان واسطه در این قسمت‌ها فعالیت می‌کنند.
- د) تجارت بین‌الملل نمی‌تواند برای تمامی گروه‌ها سودآور باشد، زیرا اصل مزیت نسبی و مطلق اجازه تولید بسیاری از کالاها را به بسیاری از کشورها نمی‌دهد.

۴) الف - د

۳) ج - د

۲) ب - ج

۱) الف - ب

۱۴۴- کدام گزینه پاسخ درست و کاملی به دو پرسش زیر می‌دهد؟

(الف) کالاهای خارجی در چه صورتی به یک کشور وارد می‌شوند؟

(ب) منظور از عبارت «خلق ارزش بهتر از بیکاری است» چه می‌باشد؟

(۱) الف: در صورتی که کالای خارجی از کالای داخلی ارزان‌تر و مرغوب‌تر باشد یا مشابه آن در داخل تولید نشود. ب: یعنی خلق ارزش، حتی در محصولات کم‌مزیت یا غیرمزیتی بهتر از بیکار ماندن عوامل تولید است.

(۲) الف: در صورتی که آن کالا برای ما مزیتی داشته باشد یا منافع خارجی ما را تهدید نکند. ب: یعنی خلق ارزش، حتی در محصولات کم‌مزیت یا غیرمزیتی بهتر از بیکار ماندن عوامل تولید است.

(۳) الف: در صورتی که آن کالا برای ما مزیتی داشته باشد یا منافع خارجی ما را تهدید نکند. ب: خلق ارزش باید حتماً در زمینه مزایای مطلق و نسبی باشد تا مانع از بیکاری عوامل تولید شود.

(۴) الف: در صورتی که کالای خارجی از کالای داخلی ارزان‌تر و مرغوب‌تر باشد یا مشابه آن در داخل تولید نشود. ب: خلق ارزش باید حتماً در زمینه مزایای مطلق و نسبی باشد تا مانع از بیکاری عوامل تولید شود.

۱۴۵- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) کشورهای قدرتمند برای کسب اهداف اقتصادی، سیاسی یا حتی به عنوان مکمل جنگ نظامی از تحریم‌ها استفاده می‌کنند.

(ب) با گسترش مبادلات و تعاملات جهانی در قرن گذشته، ضرورت وضع قوانین و مقررات جهانی و سازمان‌های ناظر بر امور اقتصادی و مالی بیش از پیش مطرح شد.

(ج) هر چند کشور ما توانسته مقاومت خود را در برابر تحریم‌ها نشان دهد اما هزینه‌هایی برای ما به واسطه تحریم‌ها ایجاد نشده است.

(د) در مورد مزیت‌ها نکته مهم این است که نباید تنها به مزیت‌های فعلی (بالفعل) بسنده کرده بلکه به احیای مزایای بالقوه و خلق مزیت‌های جدید هم توجه شود.

(۴) غ - ص - ص - ص

(۳) غ - ص - غ - ص

(۲) ص - ص - غ - ص

(۱) ص - غ - ص - غ

علوم و فنون ادبی

۱۴۶- کدام بیت قابلیت پذیرفتن اختیار ابدال را ندارد؟

(۱) هم این قصیده بگوید حدیث من با تو

(۲) عقد تو گشته است عقد مملکت را واسطه

(۳) ترجمان دل صاحب نظران، خاموشی است

(۴) خود را مکن میان دل و خلق ترجمان

میان بحر و صدف هست ترجمان گوهر

سور تو گشته است لفظ تهنیت را ترجمان

حجت ناطق کامل هنران خاموشی است

تا سر میان عشق و دلت ترجمان بود

۱۴۷- در بیت زیر کدام اختیار به کار نرفته است؟

«ای باد حدیث من نهانش می‌گو»

(۱) تغییر کمیّت مصوّت بلند به کوتاه

(۳) تغییر کمیّت مصوّت کوتاه به بلند

سرّ دل من به صد زبانش می‌گو»

(۲) قلب

(۴) ابدال

۱۴۸- وزن کدام گزینه، متفاوت است؟

(۱) جامه به صابون شده است پاک و خرد

(۲) گرچه تو خفته‌ستی آسیای جهان

(۳) گوی نه‌ای چون دوروی گشته‌ستی؟

(۴) ای طلبیده جهان مرا مطلب هیچ

جامه جان را بزرگ صابون شد

هیچ نخسپید همی و کار کند

گوی کند هر زمان به هر سو روی

گم شده انگار از میان و کرانم

۱۴۹- در کدام بیت از اختیار زبانی «قلب» استفاده نشده است؟

(۱) ای دوست، دل از جفای دشمن درکش

(۲) پیوسته از آن روی کنم همدمی‌اش

(۳) گفتی که پس از سیاه رنگی نبود

(۴) ما عاشق و رند و مست و عالم‌سوزیم

با روی نکو شراب روشن درکش

کز رنگ ویام بسوی کسی می‌آید

پس موی سیاه من چرا گشت سفید

با ما منشین اگر نه بدنام شوی

۱۵۰- شاعر در کدام بیت از اختیار «بلند در نظر گرفتن هجای پایانی» بهره بیشتری برده است؟

- ۱) اهل مسجد ز خرابیات، سیه‌مست‌ترند
- ۲) طبل رحیل، قافله‌ای افکند به راه
- ۳) در دل فولاد چون سنگ آتشی پنهان نبود
- ۴) بپریده از زمانه ز هوای دام و دانه

۱۵۱- در همه گزینه‌ها از سه نوع «اختیار وزنی» استفاده شده است؛ به جز.....

- ۱) باغبان را چه تفاوت کند از بلبل مست
- ۲) راهب دیر که خورشیدپرستش خوانند
- ۳) سر زلف تو ندانم چه سیه‌کاری کرد
- ۴) یادگار من دل‌خسته مسکین با تو

۱۵۲- وزن کدام گزینه، متفاوت است؟

- ۱) نه ز قیدش برهاند نه مرادش بدهد
- ۲) ز رخ ماه خصالش ز لطیفی وصالش
- ۳) دامن دل ز کف صبر رها می‌بینم
- ۴) دلبری دارم و هر کس که بود هم‌نامش

۱۵۳- در همه گزینه‌ها اختیار وزنی «به‌کاربردن فاعلاتن به جای فعلاتن» استفاده شده است؛ به جز.....

- ۱) اگر ت دیو طبیعت شکند پنجه عقل
- ۲) روح را کس نکند دست‌خوش نفس خسیس
- ۳) روی از این قبله بگردان که نمازی نبود
- ۴) تا به کی گوش کنی بر نفس پرده‌سرای؟

۱۵۴- در کدام گزینه، هیچ «اختیار وزنی» به کار نرفته است؟

- ۱) از ضعف تنت رفته توان همه کس
- ۲) دل در غم آن لعل شکر بار برفت
- ۳) هر شب ز غم هجر تو رنجورترم
- ۴) گه بر سر فرمان تو جان افشانم

۱۵۵- وزن کدام گزینه با بیت «چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست / سخن‌شناس نه‌ای جان من خطا این جاست» یکسان نیست؟

- ۱) بمال چشم دلا به‌ترک از این بنگر
- ۲) چو ماهی‌ام که بیفکند موج بیرونش
- ۳) سزای خدمت شایسته است لطف چه مت
- ۴) چو آفتاب برآمد چه خفته‌اند این خلق

۱۵۶- در کدام بیت هر سه اختیار «تغییر کمیت مصوت، قلب و ابدال» به کار رفته است؟

- ۱) گر به تو پیچد جهان میبچ بر خویشتن
- ۲) گفت که ای هم‌نفس عتاب از این گونه بس
- ۳) باد مگو ناله‌ای ز جان‌گیتی به در
- ۴) آن‌گه کردی به تن راست سلاح سفر

تانه ز هر سوی او زیانت آرد به جان
کمیت خود را بران سخن ولیکن مران
شکسته بغض گلو غمی کند تا بیان
کله نهادی به سر دشمنه زدی بر میان

۱۵۷- در کدام بیت، پنج بار از «اختیارات وزنی» استفاده شده است؟

- (۱) غنچه هم چون دل من بال لب تو
(۲) عندلیب آمده در مدحت شاه
(۳) برگریبان پر از ماه تو شاخ
(۴) او چه ماند به فلان و به فلان!؟
- لاله هم چون رخ تو در دل من
رایگان هم چو سنایی به سخن
انجم افشانان دامن دامن
او و تأیید و جهانی دشمن

۱۵۸- مضمون کدام بیت، متفاوت است؟

- (۱) سرو گفتم که به بالای تو ماند روزی
(۲) خوش ماه تمامی است که از غیب برآمد
(۳) کاسه در یوزه سازد ناف را آهوی چین
(۴) آن که پیش رای و لفظش گویی اندر کار دین
- زهرام نیست کزین شرم به بالا نگر
خورشید نهان گشته به شکل دگر آمد
چون پریشان سیر گردد زلف عنبربوی دوست
روشنی، گوهر فرامش کرد و شیرینی شکر

۱۵۹- مفهوم کدام گزینه با بیت «تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار / که رحم اگر نکند مدعی، خدا بکند» متناسب است؟

- (۱) زندگی نقد نفس‌ها ریخت در جیب فنا
(۲) مکن عیب زندان اگر باده نوشند
(۳) زور بازوی توکل ناخدای دیگر است
(۴) ای گل به شکر آن که در این بوستان گلی
- از تردد هر که می‌رنجد توکل می‌کند
که پیش از من و تو چنین شد حواله
بی غم ساحل در این دریا شنایی می‌کنم
خوش‌دار خاطری ز خزان دیده بلبل

۱۶۰- مفهوم کدام گزینه، متفاوت است؟

- (۱) اگر بیگانه گر محرم دلش می‌سوزد از دردم
(۲) محرم رازی نمی‌یابم در این بازار دهر
(۳) جز سینه کسی محرم این راز ندیدم
(۴) نیست گوش اهل عالم محرم اسرار عشق
- کسی سویم نمی‌بیند که چشمی تر نمی‌سازد
کیست از ما تا رساند سوی او پیغام را
مطرب ز عنایت ره این پرده بگردان
زین سبب با خویشتن دیوانه می‌گوید سخن

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی (۱)، شماره ۱۶۱ تا ۱۷۰) و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی (۲)، شماره ۱۷۱ تا ۱۸۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

علوم و فنون ادبی (۱) (سؤالات ۱۶۱ تا ۱۷۰)

۱۶۱- ابیات زیر با توجه به ویژگی‌های سبکی، می‌تواند سروده کدام شاعر باشد؟

- «آن‌که به دین اندر ناید خیر است
راه سوی دینت نماید خرد
در ره دین جامعه طاعت پیوش
جامی (۱)
- گرچه مر او را به ستوری رضاست
از پس دین رو که مبارک عیاست
طاعت خوش نعمت و نیکو داست
ناصرخسرو (۲)
- کلیم کاشانی (۳)
ابن یمین (۴)

۱۶۲- با توجه به ویژگی‌های سبکی، عبارت زیر با شیوه نگارش کدام اثر، متناسب است؟

«و در اخبارها آمده که جبرئیل علیه‌السلام وی را بیاموخت که از آن آهن چیزی کن که تا کشت کند و بروید و برآید و سبز گردد. و بدرو و آس کن و پس پاک کن و خمیر کن و بپز و بخور»

- (۱) محبوب‌القلوب (۲) کشف‌المحجوب (۳) سیاست‌نامه (۴) التفهیم

۱۶۳- «ارزش موسیقایی سجع‌ها» در کدام گزینه، کم‌تر است؟

- (۱) عزیزا، کار از دو بیرون نیست. یا خلعت وصال دوخته‌اند یا کسوت فراق.
(۲) به طریق وعظ گفتم با جماعتی افسرده دل‌مرده، ره از عالم صورت به عالم معنی نبرده.
(۳) درهای آسمان بر زمین بسته و فریاد اهل زمین به آسمان پیوسته.
(۴) این خاموشی تا کی؟ ای یاری که هرگز یار خود را یاد نیاری. این فراموشی تا کی؟

۱۶۴- کدام بیت «مسجع» نیست؟

- (۱) ده‌روزه مهر‌گردون افسانه است و افسون
(۲) رستم از این بیت و غزل ای شه و سلطان ازل
(۳) من همان روز بگفتم که طریق تو گرفتم
(۴) بی‌حاصل است یارا اوقات زندگانی
- نیکی به جای یاران فرصت شمار یارا
مفتعلن مفتعلن مفتعلن کشت مرا
که به جانان نرسم تا نرسد کار به جانم
آلا دمی که یاری با همدمی برآرد

۱۶۵- نوع سجع در عبارت زیر، با نوع سجع در کدام گزینه همانند است؟

«پشت و پناه سپاه من بود، در دیده دشمنان خار و بر روی دوستان خال.»

- (۱) فلان را کرم بی‌شمار است و هنر بی‌حساب.
(۲) اوست که ابر تیره بر سر گلزار آورد و اوست که غنچه در دامان خاک تیره پیورود.
(۳) صیاد بی‌روزی، ماهی در دجله نگیرد و ماهی بی‌اجل در خشک نمیرد.
(۴) ارادت بی‌چون، یکی را از تخت شاهی فرو آرد و دیگری را در شکم ماهی نکو دارد.

۱۶۶- ابیات زیر سروده کیست؟

- «آلا یا خیمگی، خیمه فروه‌هل
تیی‌ره‌زن بزد، طبل نخستین
نماز شام نزدیک است و امشب
ولیکن ماه دارد قصدِ بالالا»
- (۱) حنظله بادغیسی (۲) فرّخی سیستانی
(۳) منوچهری دامغانی (۴) رودکی سمرقندی
- که پیشاهنگ، بیرون شد ز منزل
شتربانان همی‌بندند محمل
مه و خورشید را بی‌نم مقابل
فروشید آفتاب از کوه باپل

۱۶۷- «وزن» کدام گزینه، متفاوت است؟

- (۱) خوبی ولیک خوی بدت زشت می‌کند
(۲) کی رفته‌ای ز دل که تمنا کنم تو را؟
(۳) به دانه‌ای است خالت افتاده در زرخدان
(۴) گر عالم خراب کند غصه کی بود
- و آن را که زشت باشد نازش کجا برند
کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را؟
باید که گوش داری ز آسیب روزگارش
چون ز آب و خاک نطق برآورده توام

۱۶۸- کدام گزینه با بیت «بر سر آنم که گر ز دست برآید / دست به کاری زبم که غصه سرآید» هم‌وزن است؟

- (۱) ای صنم گلزاری چند مرا آزاری
(۲) از کف ترکی چو ماه باده خور و باده خواه
(۳) گفت که جان جان منم دیدن جان طمع مکن
(۴) بندگی آن‌جا رسد که چهره مسستی
- من چو کمین فلاحم تو دهی‌ام سالاری
چشمه لب بی‌گیاه گوشه خور بی‌حجاب
ای بنموده روی تو صورت جان چرا چرا
هم به می‌لعل جان‌فزای توان دید

۱۶۹- کدام گزینه با بیت «طاعت آن نیست که بر خاک نهی، پیشانی / صدق پیش آر که اخلاص به پیشانی نیست» تناسب معنایی دارد؟

- (۱) چو دژه محرم جاوید آفتاب شدم
(۲) اگر قضا و قدر ز آسمان فرود آید
(۳) ز طاعت به ریا کرده اجر می‌خواهم
(۴) هزارگونه شکایت به ضمن خاموشی ست
- به آشنایی مشتی شرر چه کار مرا؟
من و خیال تو با خیر و شر چه کار مرا؟
چو بید کاشته‌ام، با ثمر چه کار مرا؟
به ناله‌ای که ندارد اثر چه کار مرا؟

۱۷۰- مفهوم کدام گزینه با عبارت «محبت را غایت نیست؛ از بهر آنکه محبوب را نهایت نیست.» متناسب است؟

- (۱) قیمت عشق نداند، قدم صدق ندارد
(۲) گر مخیر بکنندم به قیامت که چه خواهی
(۳) چشم کوتاه‌نظران بر ورق صورت خوبان
(۴) همه را دیده به رویت نگران است ولیکن
- سست‌عهدی که تحمل نکند بار جفا را
دوست ما را و همه نعمت فردوس شما را
خط همی‌بیند و عارف قلم صنع خدا را
خودپرستان ز حقیقت شناسند هوا را

۱۷۱- غزل زیر در چه قرنی سروده شده است؟

- «ابر است و اعتدال هوای خزانست
در زیر ابر ساغر خورشید شد نهان
می هست و اعتدال هوا هست و سبزه هست
یاری به دست آر موافق تو وحشیا
- (۱) قرن نهم (۲) قرن دهم (۳) قرن یازدهم (۴) قرن دوازدهم

۱۷۲- در کدام گزینه به ویژگی اشعار سراینده شعر زیر اشاره شده است؟

- «هرکجا تسلیم بندد بر میان شمشیر را
سرکشی وقف تواضع کن که برگردون هلال
تا به خود جنبی سپرافکنده خاکی و بس
بر شجاعت پیشه ننگ است از تهوّر دم مزن
نوبهار عشرتم بیدل که با این لاغری
- (۱) سبک شعرش حدّ واسط سبک دوره عراقی و دوره بعد، یعنی سبک هندی است و واقع‌گرایی شاخصه اصلی آن است.
(۲) از ویژگی‌های عمده شعرش، مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین، خیال‌انگیز و سرشار از ابهام و تخیل‌های رمزآمیز شاعرانه است.
(۳) برخی از تکبیت‌های غزلش شاهکارهایی از ذوق و اندیشه‌اند و بسیاری از آن‌ها به صورت ضرب‌المثل رواج یافته‌اند.
(۴) ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره که زبان غزل این دوره را به افق خیال عامّه نزدیک کرده، سخن او را برجسته ساخته است.

۱۷۳- شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟

- «باز این چه شورش است که در خلق عالم است؟
باز این چه رستخیز عظیم است کز زمین
باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است؟
بی نفخ صور خاسته تا عرش اعظم است؟»
- (۱) قصیده (۲) ترجیع‌بند (۳) ترکیب‌بند (۴) غزل

۱۷۴- کدام بیت سروده «خلاق‌المعانی ثانی» است؟

- (۱) محتشم آن کف پا از مژه‌ات یافت خراش
(۲) در سرانجام اقامت نیستم چون غافلان
(۳) بیدل این دنیا نه امروز امتحانگاه است و بس
(۴) ز بس که موج غم در میان گرفته کلیم

۱۷۵- واژه «جام» در کدام گزینه آرایه مجاز ساخته است؟

- (۱) ساقیا جامه جان من دُردی‌کش را
(۲) دوش چون از لعل میگون تو می‌گفتم سخن
(۳) بوسه دادی به لب جام و به دستم دادی
(۴) تا چه مرغم که مرا هر که ببیند گوید

۱۷۶- تعداد «مجاز با علاقه شباهت» در کدام گزینه بیشتر است؟

- (۱) زلف و رخسارت شبستان است و شمع
(۲) سنبلش غارت ایمان نکند چون نکند؟
(۳) ساقیا زنجیر مشکین را ز مه بردار زود
(۴) چه غم از تابش خورشید قیامت دارد

۱۷۷- واژه «دست» در کدام گزینه، کارکرد مجازی دارد؟

- ۱) دست در حلقه آن زلف دو تا نتوان کرد
- ۲) گرچه دریا را نمی بیند کنار
- ۳) سر سعدی چو خواهد رفتن از دست
- ۴) سهل است به خون من اگر دست برآری

تکیه بر عهد تو و باد صبا نتوان کرد
غرقه، حالی دست و پای می زند
همان بهتر که در پای تو باشد
جان دادن در پای تو دشوار نباشد

۱۷۸- کدام گزینه با بیت «سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق»، قرابت مفهومی ندارد؟

- ۱) نوای عشق بلبل را دلی باید بلا دیده
- ۲) خامان زهنرفته چه دانند ذوق عشق؟
- ۳) چون حال دل از زلف تو پوشیده توان داشت
- ۴) آن چه بر من می رود در بندت ای آرام جان

ز سوز و آه خود بسیار، سرد و گرم ها دیده
دریادلی بجوی، دلیری، سرآمدی
کان هندوی دل دزد سیه کار نداند؟
با کسی گویم که در بندی گرفتار آمده است

۱۷۹- «وزن» کدام گزینه، متفاوت است؟

- ۱) بس که در آرزوی وصل تو چشمم بگریست
- ۲) ظاهر آن است که در باغ جمال کس نیست
- ۳) وصل و هجر دوست می کوشند هر یک تا کنند
- ۴) خادمانی که در آن پرده عزت باشند

خواب را آب بیورد از حرم بینایی
خوب تر زین گل حُسنی که توادش بستانی
دست او در گردنم یا خون من در گردنش
در اگر بر تو ببندند ز دیوار بگو

۱۸۰- وزن درج شده در برابر چند مورد نادرست است؟

- الف) عقل شد گوشه ای و می گوید
- ب) از آن کبوترهای بی پروا که رفتند
- ج) هر چه کنی تو کرده من دان
- د) کجایی تو کجایی نه از حلقه مایی
- ه) بر این و بر آن تو منه این بهانه

عقل اگر آن توسست همین دریاب:
یک مشت پر جا مانده بر بام رسیدن:
هر چه کند تن، کرده بود جان:
وگر خود به بهشتی چه خوش باشد بی جان:
تو خود را برون کن که خود را عذابی:
۳ (۳) ۲ (۴)

۴ (۲) ۵ (۱)

زبان عربی (اختصاصی)

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۱۸۶ - ۱۸۱):

۱۸۱- «أرسلنا إلى فرعون رسلاً فصلى فرعون الرسول»

- ۱) پیامبری به سوی فرعون فرستاده شد، آن گاه فرعون بر پیامبر طغیان کرد!
- ۲) به سوی فرعون پیامبری را فرستادیم و فرعون از آن پیامبر سرپیچی کرد!
- ۳) برای فرعون پیغمبری را فرستادیم، لیک فرعون از آن پیامبر اطاعت نکرد!
- ۴) پیامبری را به سوی فرعون فرستادیم اما آن فرعون از پیامبر سرپیچی کرد!

۱۸۲- «ياكُم و مجالسة أقوام أعمالهم الرياء و يجمعون ما لا ياكلون و يبنون ما لا يسكنون!»:

- ۱) بپرهیز از نشستن با انسان هایی که اعمالشان ریاست و آن چه را نمی خورند و منزل نمی گزینند، جمع می کنند و می سازند!
- ۲) مبدا همنشین اقوامی شوید که کارهایشان از روی ریاست و آن چه را می اندوزند نمی خورند و آن چه می سازند، ساکن نمی شوند!
- ۳) بپرهیزد از همنشینی با اقوامی که اعمالشان ریاست و آن چه نمی خورند را جمع می کنند و آن چه را [در آن] ساکن نمی شوند، می سازند!
- ۴) بپرهیزد از همنشینی با قومی که کارهایشان از روی ریاست و آن چه نمی خورند را جمع کرده اند و آن چه در آن سکنی نمی گزینند، ساخته اند!

۱۸۳- «إن القصص الثلاث التي جاءت في هذا الدرس فيها موعظ قيمة للصغير والكبير!»::

- ۱) سه داستانی که در این درس آمده است، در آن پنجاهای ارزشمند برای کوچک و بزرگ است!
- ۲) سه داستان آورده شده در این درس، در آن ها اندرزهایی ارزشمند برای کوچک و بزرگ است!
- ۳) داستان سومی را که در این درس آورده اند، در آن پنجاهای ارزشمند برای کوچک و بزرگ است!
- ۴) در این درس سه داستان وجود دارد که در آن اندرزهایی ارزشمندی برای کوچک و بزرگ آمده است!

۱۸۴- «ما أضرمر أحد شيئاً إلا ظهر في فلتات لسانه و صفحات وجهه!»:

- (۱) احدی چیزی را پنهان نکرد مگر آن که در لغزش‌های زبانی و همه جای چهره آشکار شد!
- (۲) آن چه را که شخصی مخفی کرده است، در لغزش زبانی وی و تمام چهره او آشکار می‌شود!
- (۳) کسی چیزی را مخفی نکرد مگر آن که در لغزش‌های زبانش و همه جای صورت او نمایان شد!
- (۴) هر چیزی را احدی پنهانش می‌کند، در لغزش‌های زبانی او و همه جای چهره‌اش نمایان می‌شود!

۱۸۵- عین الصحیح:

- (۱) الخیر فی ما وقع! هرچه اتفاق افتد، خیر است!
 - (۲) أکلمت تمري و عصیتمُ أمري! خرمایم را می‌خورید و از دستورم سرپیچی می‌کنید!
 - (۳) البعید عن العین بعید عن القلب! آن چه از چشم دور شده است، از قلب هم دور می‌شود!
 - (۴) تجري الرياح بما لا تشتهي السفن! بادها در جهتی که کشتی‌ها تمایل ندارند، در جریان است!
- ۱۸۶- «هر ظرفی با آن چه در آن فرار داده شده است، تنگ می‌شود به جز ظرف دانش!»: عین الصحیح:

- (۱) کلّ وعاء ضاق بما یجعل فيه إلا وعاء العلم!
- (۲) کلّ الأوعية تضیق بما جعل فیها إلا وعاء العلم!
- (۳) یضیق کلّ وعاء بما یجعل فيه إلا وعاء المعرفة!
- (۴) کلّ وعاء یضیق بما جعل فيه إلا وعاء العلم!

■ عین المناسب فی الجواب عن الأسئلة التالية (۱۹۰ - ۱۸۷):

۱۸۷- «أضعف الناس من ضعف عن کتمان سرّه!»: عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی:

- (۱) أضعف: مفرد مذکر - اسم تفضیل - معرب / مبتدأ و مرفوع بالضمة
- (۲) الناس: اسم - معرفة بالعلمیة - معرب / مضاف إلیه و مجرور بالكسرة
- (۳) ضعف: فعل ماضٍ - للغائب - مجهول - مبنی / فعل و الجملة فعلیة
- (۴) کتمان: اسم - منتهی مذکر - معرب / مجرور بحرف الجرّ و علامة جرّه الكسرة

۱۸۸- عین الخطأ فی التعریف:

- (۱) الطنطنة: النجوى مع الرب بصوت خفي!
- (۲) السباحة: تسبیح الله تعالى و عبادته!
- (۳) المشكاة: ما یوضع فيه المصباح!
- (۴) الخلة: الصداقة بین الناس!

۱۸۹- عین ما فيه المعرفة بالعلمیة:

- (۱) فاز لاعب إيراني في مسابقة رياضية!
- (۲) المسك عطر يتخذ من نوع من الغزلان!
- (۳) إنَّ المهرجان حفل عظیم یقام بمناسبة جميلة!
- (۴) ازدادات المفردات العربیة فی لغتنا بعد ظهور الإسلام!

۱۹۰- عین المستثنى منه ليس محذوفاً:

- (۱) ليس ناجحاً في الامتحان إلا من درس بجد و دقة!
- (۲) لا أحد يتكاسل في دروسه إلا زميلنا سعيداً!
- (۳) انزعجت من رجل لم يقبل إلا ولده!
- (۴) ما شاهدت في مكتبة المدرسة إلا اثنين من التلاميذ!

۱۹۱- مهم ترین دستاورد ارتش نازی در جنگ جهانی دوم چه بود؟

- (۱) تصرف شرق اروپا و سرزمین‌های بالکان
- (۲) بمباران هوایی شهر لندن
- (۳) تجزیة لهستان و سلطه بر نیمه غربی آن
- (۴) شکست و اشغال فرانسه

۱۹۲- پس از درگرفتن جنگ جهانی دوم و تلاش انگلستان برای جلوگیری از داد و ستد آلمان با کشورهای بی‌طرف، واکنش حکومت رضا شاه چه بود؟

- (۱) ایران از طریق شوروی تجارت با آلمان را ادامه داد.
- (۲) به پیروی از انگلستان، مانع از تجارت همسایگان خود با آلمان شد.
- (۳) آلمانی‌های شاغل در ایران را اخراج کرد.
- (۴) بی‌طرفی ایران را نقض کرد و به نفع آلمان وارد جنگ شد.

۱۹۳- پس از تشکیل جامعه ملل به پیشنهاد رئیس جمهور آمریکا در فاصله دو جنگ جهانی، به ترتیب کدام کشور عضو آن نشد، کدام کشور از آن

اخراج شد و کدام کشورها با خروج خود موجب بی‌اعتباری آن شدند؟

- (۱) آلمان - ایتالیا - ژاپن و شوروی
- (۲) آمریکا - شوروی - آلمان و ژاپن
- (۳) آلمان - انگلستان - ایتالیا و شوروی
- (۴) انگلستان - فرانسه - آلمان و آمریکا

- ۱۹۴- کدام گزینه، از ویژگی‌های حکومت فاشیستی «موسولینی» ایتالیا، در فاصله بین دو جنگ جهانی نبوده است؟
 (۱) موفقیت در کاهش بیکاری و تورم
 (۲) برقراری نظام تک‌حزبی قدرتمند و متمرکز
 (۳) برخورداری از حمایت مالی دولت آمریکا
 (۴) حمایت صاحبان صنایع، زمین‌داران و نظامیان از دولت
- ۱۹۵- در فاصله دو جنگ جهانی، روابط دو حکومت دیکتاتوری آلمان و شوروی با یکدیگر چگونه بود؟
 (۱) روابط دوستانه‌ای داشتند و طی یک پیمان دوجانبه، اروپای شرقی را میان خود تقسیم کردند.
 (۲) بر سر تصاحب اروپای شرقی با یکدیگر رقابت داشتند که به چندین درگیری نظامی انجامید.
 (۳) با وجود بی‌اعتمادی و دشمنی‌ای که میان دو کشور وجود داشت، با یکدیگر پیمان عدم تجاوز امضا کردند.
 (۴) ابتدا علیه نفوذ انگلستان با یکدیگر متحد شدند اما به دلیل پیوستن شوروی به اتفاق سه‌گانه، رابطه دو کشور تیره شد.
- ۱۹۶- کدام گزینه، از تحولات سیاسی کشور ژاپن در فاصله دو جنگ جهانی است؟
 (۱) به قدرت رسیدن کمونیست‌ها در این کشور
 (۲) خارج شدن قدرت سیاسی از اختیار امپراتور
 (۳) انجام اصلاحات اساسی مشهور به انقلاب میجی
 (۴) لشکرکشی به کشورهای همسایه از جمله چین
- ۱۹۷- در پایان جنگ جهانی دوم، منطقه اروپای شرقی بر پایه توافق‌هایی که از پیش، میان سران متفقین صورت گرفته بود، چه سرنوشتی یافت؟
 (۱) دولتهایی مردمی و بی‌طرف در آن منطقه به قدرت رسیدند.
 (۲) تحت تسلط سیاسی - نظامی شوروی قرار گرفت.
 (۳) وارد پیمان‌هایی نظامی به رهبری آمریکا و انگلستان شد.
 (۴) میان بلوک‌های غرب و شرق تقسیم شد.
- ۱۹۸- تلفات کدام کشورها در جنگ جهانی دوم، بیش از سایرین بود؟
 (۱) آلمان و فرانسه
 (۲) روسیه و ژاپن
 (۳) آلمان و روسیه
 (۴) فرانسه و ژاپن
- ۱۹۹- کدام گزینه، درباره وضعیت چین پس از پایان جنگ جهانی دوم صحیح است؟
 (۱) دولت آمریکا با یک کودتای نظامی، دولتی دست‌نشانده بر سر کار آورد.
 (۲) میان هواداران بلوک غرب و شرق، جنگ داخلی درگرفت که با پیروزی هواداران غرب پایان یافت.
 (۳) جنگ داخلی در چین میان ملی‌گرایان و کمونیست‌ها شدت گرفت و سرانجام کمونیست‌ها پیروز شدند.
 (۴) قانون اساسی جدید آن کشور، دموکراسی را تقویت و قدرت سیاسی را از اختیار امپراتور و فرماندهان نظامی خارج کرد.
- ۲۰۰- در سال‌های پس از جنگ جهانی اول، قیومیت سرزمین فلسطین به کدام کشور واگذار شد؟
 (۱) انگلستان
 (۲) فرانسه
 (۳) ترکیه
 (۴) مصر

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (تاریخ ۱)، شماره ۲۰۱ تا ۲۱۰ و زوج درس ۲ (تاریخ ۲)، شماره ۲۱۱ تا ۲۲۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

تاریخ (۱) (سؤالات ۲۰۱ تا ۲۱۰)

- ۲۰۱- اهمیت و شهرت فوق‌العاده داریوش بزرگ در تاریخ ایران به خاطر اقدامات اساسی و کم‌نظیر در کدام مورد بود؟
 (۱) برقراری آرامش و امنیت در سرتاسر شاهنشاهی هخامنشی
 (۲) پرهیز از قتل و غارت و کشتار سرزمین‌های فتح‌شده
 (۳) شکست یونانیان و رساندن ایران به اوج وسعت و عظمت
 (۴) ایجاد تشکیلات نوین اداری، نظامی و اقتصادی
- ۲۰۲- کدام گزینه از وقایع دوران حکومت اردشیر دوم هخامنشی است؟
 (۱) شورش کورش کوچک
 (۲) قتل عام خاندان سلطنتی
 (۳) تکمیل بنای تخت جمشید
 (۴) بازگشت مصر به قلمرو هخامنشی
- ۲۰۳- کدام شهر، در هر دو حکومت اشکانیان و ساسانیان پایتخت ایران بود؟
 (۱) صدرروازه
 (۲) شوش
 (۳) تخت جمشید
 (۴) تیسفون
- ۲۰۴- به ترتیب بیان کنید جنبش مزدک در دوره پادشاهی کدام پادشاه ساسانی آغاز و در دوره کدام پادشاه سرکوب شد؟
 (۱) قباد - خسروانوشیروان
 (۲) خسرو پرویز - قباد
 (۳) قباد - قباد
 (۴) خسروانوشیروان - خسرو پرویز
- ۲۰۵- کدام مورد، از حوادث حکومت ساسانیان پس از قتل خسرو پرویز تا پیش از شروع پادشاهی یزدگرد سوم بود؟
 (۱) با طغیان دجله و فرات، زمین‌های حاصلخیز بین‌النهرین زیر آب رفت.
 (۲) در مدت ده سال، دو دختر خسرو پرویز به پادشاهی رسیدند.
 (۳) اعراب مسلمان به ایران حمله کردند.
 (۴) در فاصله چهار سال، بیش از ده نفر بر تخت شاهی نشستند.

۲۰۶- کدام مورد، از وظایف و اختیارات وزیر بزرگ در دوره ساسانیان بود؟

- ۱) فرمانده کل نیروهای نظامی محسوب می‌شد و فرماندهی سپاه را نیز در جنگ به عهده می‌گرفت.
- ۲) زمانی که پادشاه در جنگ یا سفر بود، وزیر به عنوان جانشین او کشور را اداره می‌کرد.
- ۳) پس از پادشاه، رئیس تشکیلات اداری ساسانیان محسوب می‌شد.
- ۴) پس از شاه، بالاترین مقام قضایی کشور محسوب می‌شد.

۲۰۷- قضاوت رسمی و غیررسمی در ایران باستان به ترتیب بر عهده کدام گروه‌ها بود؟

- ۱) روحانیون زرتشتی و ریش سفیدان و بزرگان خانواده‌ها و قبایل - قضاتی که از سوی شاه و یا حاکمان مناطق مختلف منصوب می‌شدند
- ۲) روحانیون زرتشتی، شاهزادگان و دیگر اعضای خاندان شاهی - شاه و یا حاکمان مناطق مختلف
- ۳) شاه و یا یکی از درباریان مورد اعتماد و وفادار به او - افرادی از خاندان‌های بزرگ و پیشوایان دینی
- ۴) روحانیون زرتشتی و قضاتی که از سوی شاه و یا حاکمان مناطق مختلف منصوب می‌شدند - ریش سفیدان و بزرگان خانواده‌ها و قبایل

۲۰۸- درباره «سپاه جاویدان» در شاهنشاهی هخامنشی، کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) تشکیل این سپاه از اقدامات نظامی مهمی بود که به دستور کوروش بزرگ انجام شد.
- ۲) تعداد افراد این سپاه صد هزار نفر بود و هیچ‌گاه از شمار آن‌ها کم نمی‌شد.
- ۳) در این سپاه با کشته شدن یا بازنشستگی هر فرد، به سرعت فرد جدیدی جایگزین او می‌شد.
- ۴) اعضای آن، از میان اقوام و ملل تابعه هخامنشیان انتخاب می‌شدند و تحت آموزش‌های ویژه قرار می‌گرفتند.

۲۰۹- کدام گزینه، از ویژگی‌های خانواده کهن و گسترده ایرانی می‌باشد؟

- ۱) مادر که بانوی خانه محسوب می‌شد، اختیاراتی در حد و اندازه پدر داشت و مورد احترام همه بود.
 - ۲) داری‌های خانواده که در اختیار پدر قرار داشت، قابل انتقال نبود و پس از مرگ او بین پسران خانواده تقسیم می‌شد.
 - ۳) اقتصاد خانواده به صورت معیشتی بود و دسترنج تمام افراد خانواده برای رفع نیازمندی‌های مشترک مصرف می‌شد.
 - ۴) ازدواج درون‌گروهی بود و اعضای خانواده تحت نظارت پدر، با یک‌دیگر یا با اعضای دیگر خانواده‌ها پیمان ازدواج می‌بستند.
- ۲۱۰- در کدام منابع تاریخی، گزارش‌هایی وجود دارد که بر حقوق اجتماعی و اقتصادی زنان در دوران ساسانی دلالت می‌نماید؟

- ۱) بخش‌هایی از اوستا که احتمالاً در زمان ساسانیان توسط موبدان تدوین شده است
- ۲) آثار و متون دینی و حقوقی مربوط به دوره ساسانی و قرون نخستین اسلامی
- ۳) قسمت‌هایی از کتاب اوستا که منسوب به زرتشت است
- ۴) الواح کشف‌شده از تخت جمشید و گزارش‌های مورخین یونانی

زوج درس ۲

تاریخ (۲) (سوالات ۲۱۱ تا ۲۲۰)

۲۱۱- کدام یک از دانشمندان بزرگ دوره اسلامی، ابزارها و روش‌های جالبی برای تعیین طول و عرض جغرافیایی و اندازه‌گیری فاصله میان شهرها

ابداع کرد؟

- ۱) ابوریحان بیرونی
- ۲) محمد زکریای رازی
- ۳) ابوعلی سینا
- ۴) فارابی

۲۱۲- در دوران حکومت‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، بخش عمده جمعیت ایران را کدام گروه زیر تشکیل می‌دادند؟

- ۱) ساکنان شهرهای کوچک
- ۲) روستائینان
- ۳) ساکنان شهرهای بزرگ
- ۴) کوچ‌نشینان

۲۱۳- شهر نیشابور از مراکز مهم سفالگری عصر کدام سلسله ایرانی بود؟

- ۱) سامانیان
- ۲) صفاریان
- ۳) سلجوقیان
- ۴) طاهریان

۲۱۴- کدام گزینه، از ویژگی‌های نظام اداری عصر سلجوقی است؟

- ۱) وزیر در منصب خود امنیت داشت و آنچه سبب تداوم کار وی می‌شد، شایستگی‌های وی بود.
- ۲) دیوان وزارت که وزیر در رأس آن قرار داشت، به شکوهمندی بی‌نظیری رسید.
- ۳) با تلاش‌های خواجه نظام‌الملک، تقابل بین اهل قلم و اهل شمشیر متوقف شد.
- ۴) بسیاری از دیوان‌سالاران حکومت سامانی و حتی برخی از دیوان‌سالاران حکومت آل‌بویه به خدمت گرفته شدند.

- ۲۱۵- هر کدام از عبارات‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام‌یک از فرمانروایان ایران در دوره اسلامی است؟
 الف) او به ری حمله کرد و کتابخانه مهم آن‌جا را به بهانه وجود کتاب‌های فلسفی، به آتش کشید.
 ب) برای مقابله با عباسیان، یکی از سادات حسینی را به عنوان خلیفه اعلام کرد و به بغداد لشکر کشید.
 ج) پس از آن که در جنگ با امیر اسماعیل سامانی به اسارت درآمد و به بغداد فرستاده شد، خلیفه ناجوانمردانه دستور به قتل او داد.

- (۱) طغرل سلجوقی - مرداویج - عمرو لیث صفاری
 (۲) محمود غزنوی - سلطان محمد خوارزمشاه - عمرو لیث صفاری
 (۳) طغرل سلجوقی - مرداویج - یعقوب لیث صفاری
 (۴) محمود غزنوی - سلطان محمد خوارزمشاه - یعقوب لیث صفاری

۲۱۶- بخش عمده‌ای از اصلاحات غازان خان، با کدام هدف انجام شد؟

- (۱) جذب مغولان به اسلام و فرهنگ ایرانی
 (۲) پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی
 (۳) احیای تجارت در مسیر جاده ابریشم
 (۴) اتحاد و یکپارچگی سیاسی قلمرو ایلخانان

۲۱۷- کدام گزینه، ترتیب لشکرکشی هولاکوخان مغول به غرب آسیا را به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) شکست سلطان محمد خوارزمشاه ← گشودن قلعه‌های اسماعیلیان ← فتح بغداد
 (۲) گشودن قلعه‌های اسماعیلیان ← تسخیر بغداد ← یورش به شام
 (۳) شکست سلطان محمد خوارزمشاه ← پایان دادن به خلافت عباسی ← گشودن قلعه‌های اسماعیلیان
 (۴) پایان دادن به خلافت عباسی ← گشودن قلعه‌های اسماعیلیان ← یورش به شام

۲۱۸- مبنای داوری حقوقی ایرانیان در عهد تیموری چه بود؟

- (۱) مجموعه قانونی که تیمور تدوین کرده بود
 (۲) احکام محاکم سه‌گانه و یرغوها
 (۳) یاسا و سنت‌های مغولی
 (۴) قوانین شرعی و عرفی

۲۱۹- کدام موارد، تغییر و تحولات طریقت‌های صوفی در قرن نهم هجری را نشان می‌دهد؟

- الف) طریقت‌های بزرگ صوفی، از سیاست کناره جستند و به خانقاه‌ها پناه بردند.
 ب) بین پادشاهان و فرمانروایان و برخی مشایخ صوفیه، رقابت برای کسب قدرت پدید آمد.
 ج) برخی از طریقت‌ها مانند طریقت صفویه وارد سیاست شدند و تشکیل حکومت دادند.
 د) صوفیان به تشیع گرایش بیشتری نشان دادند.

- (۱) ج - د (۲) الف - ج (۳) الف - ب (۴) ب - د

۲۲۰- در زمان شاهرخ تیموری و جانشینانش، کدام شهر به خاطر داشتن ثروت هنگفت، کتابخانه‌های بزرگ و هنرمندان نامدار، به یکی از کانون‌های بزرگ علمی، فرهنگی و هنری جهان اسلام تبدیل شد؟

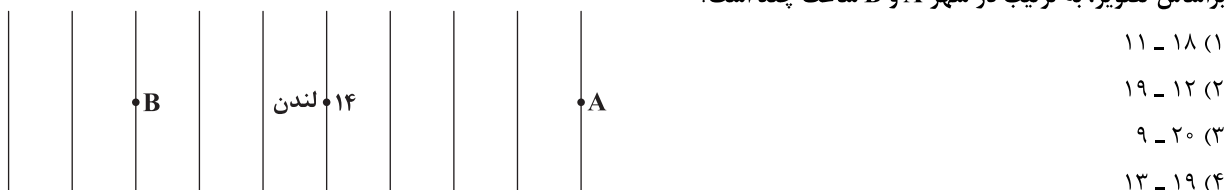
- (۱) مشهد (۲) سمرقند (۳) هرات (۴) بخارا

۲۲۱- اگر در پاریس ساعت ۸ صبح باشد و شهر A در ۱۵° درجه غربی و شهر B در ۹۷/۵° درجه شرقی نسبت به پاریس قرار داشته باشند، به ترتیب در هر کدام از این شهرها ساعت چند است؟

- (۱) ۲۲ - ۱۴:۳۰ (۲) ۲ - ۱:۳۰ (۳) ۲۱ - ۱۳:۳۰ (۴) ۲ - ۱:۳۰

۲۲۲- براساس تصویر، به ترتیب در شهر A و B ساعت چند است؟

۲۲۳- در تهران ساعت ۱۲ است و شهر A در ۴۵° درجه غربی و شهر B در ۱۲۷/۵° درجه شرقی نسبت به تهران قرار دارند. به ترتیب ساعت در شهر A و B چند است؟

- (۱) ۱۵ ظهر - ۳:۳۰ شب (۲) ۹ صبح - ۲۰:۳۰ شب (۳) ۳:۳۰ شب - ۱۵ ظهر (۴) ۸ صبح - ۱۹:۳۰ شب

۲۲۴- هر قاچ، ۱۵ درجه و ساعت است و یک نصف‌النهار مرکزی دارد. با حرکت به سمت غرب گرینویچ لندن، ساعت می‌شود و با حرکت به سمت شرق گرینویچ لندن، ساعت می‌شود.

- (۱) ۱ - کم - زیاد (۲) ۲ - زیاد - کم (۳) ۱ - زیاد - کم (۴) ۲ - کم - زیاد

۲۲۵- کدام گزینه از علل انحراف خط روز گردان درست است؟

- (۱) مشکل طلوع و غروب خورشید به طور درست در تقویم حل شود.
(۲) جلوگیری از مشکلات روز تقویمی در مکان‌های مختلف کشورها یا جزایری که خط از آن‌ها عبور می‌کند.
(۳) مشکل ساعت در گرینویچ لندن و اختلاف آن با خط روز گردان حل شود.
(۴) مدار ° تا ° ۱۸ غربی و ° تا ° ۱۸ شرقی به طور درست نشان داده شود.

۲۲۶- هنگام عبور از خط روز گردان از غرب به شرق، باید روز به تقویم شود و هنگام عبور از شرق به غرب، باید روز از تقویم شود.

- (۱) دو - اضافه - یک - کم (۲) یک - اضافه - یک - کم (۳) دو - کم - یک - اضافه (۴) یک - کم - یک - اضافه

۲۲۷- سامانه جی‌پی‌اس که متخصصان در کشور آن را طراحی کرده و در فضا قرار داده‌اند، ابتدا برای مقاصد تولید شد.

- (۱) روسیه - اقتصادی (۲) ایالات متحده آمریکا - نظامی (۳) ایالات متحده آمریکا - اقتصادی (۴) روسیه - نظامی

۲۲۸- کدام گزینه مهم‌ترین کاربرد همه انواع GPS است؟

- (۱) نمایش جهت‌های جغرافیایی (۲) تعیین موقعیت جغرافیایی
(۳) ردیابی و کنترل رفت و آمد در شهرها (۴) نمایش وضعیت آب و هوایی مکان‌ها

۲۲۹- ساکنان کدام شهر در ایران زودتر طلوع خورشید را می‌بینند و نماز صبح می‌خوانند؟

- (۱) مشهد (۲) تهران (۳) قزوین (۴) ارومیه

۲۳۰- کدام گزینه مربوط به UTC است؟

- (۱) موقعیت یاب جهانی (۲) سیستم اطلاعات جغرافیایی (۳) ساعت هماهنگ جهانی (۴) ساعت گرینویچ جهانی

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره ۲۳۱ تا ۲۴۰) و زوج درس ۲ (جغرافیا ۲)، شماره ۲۴۱ تا ۲۵۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

جغرافیای ایران (سؤالات ۲۳۱ تا ۲۴۰)

۲۳۱- کدام گزینه درباره ویژگی جمعیت ایران نادرست است؟

- (۱) استان‌های یزد، سمنان و ایلام، جمعیت کمی دارند.
(۲) استان تهران، خراسان رضوی و اصفهان بیشترین سهم مهاجرپذیری را طی سال‌های ۱۳۹۵ - ۱۳۹۰ در کشور دارا هستند.
(۳) سیاست‌های کاهش جمعیت سبب کاهش رشد در سال ۱۳۹۵ (۱/۲۴ درصد) شد.
(۴) در دهه ۱۳۶۵ - ۱۳۵۵، میزان رشد طبیعی جمعیت کشور ایران ۲/۷ درصد بوده است.

۲۳۲- در دهه‌های اخیر، نقش چه عاملی در پراکندگی جمعیت نسبت به گذشته افزایش چشمگیری داشته است؟

- (۱) تصمیمات سیاسی حکومتی (۲) انسان (۳) عوامل طبیعی (آب و هوا) (۴) ساختمان سنی

۲۳۳- با توجه به داده‌های زیر درباره کشور آلمان، در چند سال آینده جمعیت این کشور دو برابر می‌شود؟

- میزان موالید: ۱۰,۰۰۰,۰۰۰

- کل جمعیت: ۶۰,۰۰۰,۰۰۰

- میزان مرگ و میر: ۴,۰۰۰,۰۰۰

- (۱) ۶ (۲) ۴ (۳) ۱۰ (۴) ۷

۲۳۴- به ترتیب نوع مهاجرت آریایی‌ها از شمال دریای خزر به جنوب دریای خزر و دلیل آن در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) اقتصادی - نداشتن زمین (۲) طبیعی - از دست دادن چراگاه‌ها
(۳) اقتصادی - سرمای زیاد (۴) طبیعی - جنگ‌های داخلی

۲۳۵- کدام گزینه به ایالت‌های دوره قاجار به درستی اشاره کرده است؟

- (۱) خراسان و سیستان - آذربایجان
(۲) تهران - خراسان رضوی
(۳) کرمان و بلوچستان - خوزستان
(۴) فارس و بندر - تهران

۲۳۶- کدام گزینه به سؤالات زیر به درستی پاسخ داده است؟ (به ترتیب)

- (الف) در دوران سلوکیان، ایران به چند بخش تقسیم شده بود؟
(ب) کوچک‌ترین واحد تقسیمات سیاسی در زمان ساسانیان چه نام داشت؟
(ج) در زمان هخامنشی، کشور به چند شهری تقسیم شد؟
(د) در دوره عباسیان، ایران دارای چند ایالت بود؟
- (۱) ۸۲ بخش - رستاک - ۳۰ شهری - ۲۱ ایالت
(۲) ۷۲ بخش - رستاک - ۳۰ شهری - ۳۱ ایالت
(۳) ۸۲ بخش - ستوگ - ۴۰ شهری - ۳۱ ایالت
(۴) ۷۲ بخش - ستوگ - ۴۰ شهری - ۲۱ ایالت

۲۳۷- تقسیمات سیاسی «ایالت، ولایت، بلوک و قصبه»، در زمان کدام سلسله‌ها در ایران رواج داشت؟

- (الف) صفویه - افشاریه
(ب) تیموریان - ایلخانیان
(ج) مغولان - سلجوقیان
(د) قاجاریه - زندیه

- (۱) الف - ج (۲) ب - د (۳) ج - د (۴) الف - د

۲۳۸- در سال ۱۳۱۶ با تصویب قانون تقسیمات کشوری، ایران به استان که نام هر استان یک بود و شهرستان تقسیم شد.

در این قانون، هر دهستان به چند تقسیم می‌شد.

- (۱) ۱۲ - عدد - ۴۹ - ده (۲) ۱۰ - عدد - ۴۹ - قصبه (۳) ۱۲ - حرف - ۳۹ - ده (۴) ۱۰ - حرف - ۳۹ - قصبه

۲۳۹- کدام گزینه مربوط به تعریف «بخش» است؟

- (۱) محدوده جغرافیایی معین که از به هم پیوستن چند شهرستان همجوار تشکیل می‌شود.
(۲) محدوده جغرافیایی معین که از به هم پیوستن چند استان همجوار تشکیل می‌شود.
(۳) محدوده جغرافیایی معین که از به هم پیوستن چند دهستان همجوار تشکیل می‌شود.
(۴) محدوده جغرافیایی معین که از به هم پیوستن چند روستا، مکان و مزرعه همجوار تشکیل می‌شود.

۲۴۰- کدام گزینه از عوامل تغییر تقسیمات کشوری در ایران است؟

- (۱) نظام اداری و سیاسی (۲) نیازها و خدمات (۳) عوامل طبیعی و اجتماعی (۴) موقعیت و زمان

زوج درس ۲

جغرافیا (۲) (سؤالات ۲۴۱ تا ۲۵۰)

۲۴۱- به ترتیب «حمل و نقل»، «استخراج معدن»، «تولید کالا» و «امور پزشکی» مربوط به کدام نوع از فعالیت‌های اقتصادی هستند؟

- (۱) دوم - دوم - سوم - سوم
(۲) سوم - اول - دوم - سوم
(۳) دوم - سوم - اول - دوم
(۴) سوم - دوم - دوم - سوم

۲۴۲- مزارع پلاتنیشن (تک‌محصولی) در کدام قاره‌های جهان قرار دارند؟

- (۱) استرالیا - آفریقا
(۲) آمریکای شمالی - آمریکای جنوبی
(۳) اروپا - آسیا
(۴) آسیا - آفریقا

۲۴۳- با توجه به نقشه، بیشتر برنج دنیا در کدام نواحی کشت می‌شود؟

- (۱) الف
(۲) ب
(۳) ج
(۴) د

۲۴۴- کدام کشورها از مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری در جهان هستند؟

- (۱) روسیه - مکزیک (۲) استرالیا - آرژانتین (۳) مکزیک - ژاپن (۴) چین - لهستان

۲۴۵- عصر اکتشافات جغرافیایی در قرن‌های و انقلاب صنعتی در قرن بوده است.

- (۱) ۱۴ و ۱۵ - ۱۷ (۲) ۱۵ و ۱۶ - ۱۷ (۳) ۱۵ و ۱۶ - ۱۸ (۴) ۱۴ و ۱۵ - ۱۸

۲۴۶- با توجه به نقشه، کدام نواحی جزء قطب‌های صنعتی جهان نیستند؟

- (۱) ب - ج
(۲) د - ه
(۳) الف - و
(۴) ج - د

۲۴۷- کدام گزینه از خصوصیات کشورهای نیمه پیرامون در جهان است؟

- (۱) ساختار اجتماعی و اقتصادی آن‌ها دچار تغییرات و تحولات صنعتی و فناورانه شده است.
(۲) کشورهای وابسته به کشورهای دیگر هستند و تولیدکننده و صادرکننده مواد اولیه و خام‌اند.
(۳) دارای مشکلاتی از قبیل کمبود نیروی کار ماهر و متخصص و زیرساخت‌ها و تجهیزات صنعتی هستند.
(۴) کانون سلطه اقتصادی هستند و از نظر درآمد و ثروت، بالاترین موقعیت را دارند.

۲۴۸- کدام گزینه به مناطق پیرامونی در جهان اشاره دارد؟

- (۱) مراکش - بنگلادش (۲) ژاپن - اروپای غربی (۳) چین - کره جنوبی (۴) استرالیا - آمریکای شمالی

۲۴۹- کدام گزینه به ترتیب به موقعیت جغرافیایی اتحادیه‌های «نفتا»، «اگو» و «آسه‌آن» به درستی اشاره کرده است؟

- (۱) آمریکای مرکزی و جنوبی - آسیای شرقی - آسیای جنوب شرقی
(۲) آمریکای جنوبی - آسیای شرقی - آسیای غربی
(۳) آمریکای شمالی - آسیای غربی - آسیای جنوب شرقی
(۴) آمریکای مرکزی - آسیای جنوب غربی - آسیای جنوب شرقی

۲۵۰- کدام گزینه درباره حمل و نقل کشتی‌های فله‌بر درست است؟

- (۱) حمل و نقل خودرو و کانتینر
(۲) حمل و نقل مسافر مسافت‌های دور و خودرو
(۳) حمل و نقل غلات و زغال
(۴) حمل و نقل کانتینر و مسافرهای مسافت دور

۲۵۱- کدام گزینه درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

الف) در طول تاریخ، بسیاری از فرهنگ‌ها و جوامع، تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی را بهانه‌ای برای نابرابری‌های اجتماعی قرار داده‌اند، عده‌ای در مخالفت با این نوع برخوردها، همه تفاوت‌ها و نابرابری‌ها را نابرابری اجتماعی می‌پندارند و آن‌ها را مضر و مخرب می‌دانند.
ب) در رویکرد عدالت اجتماعی، نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود، اما به دلیل این‌که انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.

ج) با غلبه رویکرد تفسیری، رویکرد تبیینی به حاشیه رفت و راه بازگشت دعای انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی باز شد.

د) برخی با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند.

- (۱) ص - غ - غ - غ (۲) غ - ص - ص - غ (۳) ص - غ - ص - ص (۴) غ - ص - ص - غ

۲۵۲- کدام گزینه به ترتیب با جدول زیر مرتبط است؟

مدل لیبرالی	(الف)	طرفداران قشربندی اجتماعی	(د)
(ج)	هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند تا براساس آن به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد.	(ب)	تفسیری، انتقادی و تجویزی

(۱) رویکرد تفسیری - به دلیل ناعادلانه بودن قشربندی با فطرت انسانی سازگار نیست - نابرابری‌های اجتماعی، ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست - هدف جامعه‌شناسی انتقادی

(۲) رویکرد انتقادی - از این‌که در رقابت عادلانه باید نقطه شروع رقابت یکسان باشد، غافل‌اند - قشربندی پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است - روش جامعه‌شناسی انتقادی

(۳) جامعه‌شناسی تفسیری - با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت را از بین می‌برد - نابرابری‌های اجتماعی همیشه نتیجه نابرابری‌های طبیعی نیستند - موضوع جامعه‌شناسی تفسیری

(۴) جامعه‌شناسی انتقادی - با تأکید بر کارکردهای قشربندی، آن را تأیید و تثبیت می‌کنند - تغییر در قشربندی اجتماعی را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند - هدف جامعه‌شناسی انتقادی

۲۵۳- هر عبارت نشانگر کدام مفهوم است؟ (به ترتیب)

- مالیات ابزاری برای کاهش فاصله طبقاتی

- کشف و بازخوانی واقعیت‌ها

- پیشگیری از سلطه ساختارهای سرکوبگر

- تفاوت در وزن، هوش، ثروت و تحصیلات

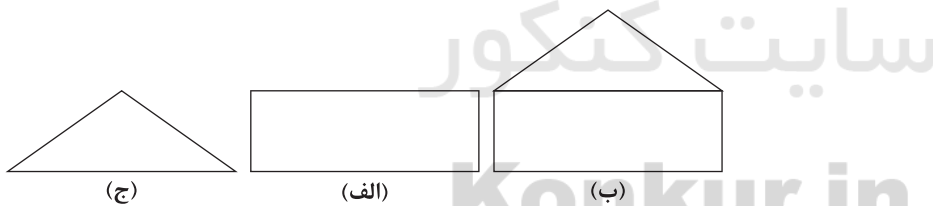
(۱) طرفداران عدالت اجتماعی - تبیین - جامعه‌شناسی انتقادی - تفاوت‌های رتبه‌ای

(۲) طرفداران قشربندی اجتماعی - تفسیر - جامعه‌شناسی انتقادی - تفاوت‌های رتبه‌ای

(۳) مدل کمونیستی - تبیین - جامعه‌شناسی تفسیری - نابرابری اجتماعی

(۴) مخالفان قشربندی اجتماعی - تفسیر - جامعه‌شناسی تفسیری - تفاوت‌های طبیعی

۲۵۴- کدام گزینه با مدل‌های زیر مرتبط است؟ (به ترتیب)

(۱) قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست - قشربندی در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است و هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است - با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند.

(۲) عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد - دولت‌ها برای حمایت از اقشار کم‌درآمد آن‌ها را زیر چتر حمایت بیمه‌های اجتماعی قرار می‌دهند - نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه دخالت همه‌جانبه دولت را می‌پذیرد.

(۳) افرادی که در طبقه اجتماعی پایین متولد می‌شوند، حتی با داشتن شایستگی و تلاش برابر با افرادی که در طبقه اجتماعی بالا متولد می‌شوند، به سادگی امکان رقابت ندارند - دولت تلاش می‌کند برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی، تدابیر بیشتری بیندیشد - تلاش و شایستگی افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته می‌شود.

(۴) اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگان شرایط یکسان خواهند داشت - همه کودکان از امکانات اولیه برای پیشرفت، بهره‌مند می‌شوند و می‌توانند براساس توانایی و شایستگی خود با دیگران رقابت نمایند - نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضروری است و نابرابری‌های اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود.

۲۵۵- به ترتیب کدام گزینه نشانگر موارد زیر است؟

- تأکید جامعه‌شناسان انتقادی
- اشتراک جامعه‌شناسان تفسیری و انتقادی
- دهقانان شبیه برده بودند و مالک چیزی نبودند.
- تفاوت در زبان و لهجه

- (۱) انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر - توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی - نظام فئودالی - تفاوت‌های اسمی
- (۲) پیامدهای بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی - توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی - نظام فئودالی - تفاوت‌های رتبه‌ای
- (۳) انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر - معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته‌ شده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها هستند - قشربندی - نابرابری طبیعی رتبه‌ای
- (۴) انتقاد علمی و چشم‌پوشی از آثار و پیامدهای مخرب ساختارهای اجتماعی - هر فرد، گروه و فرهنگی اراده‌ خاص خود را دارد و معانی و ارزش‌های ویژه خود را خلق می‌کند - قشربندی - تفاوت اسمی

۲۵۶- در ارتباط با ارزیابی دستاورد جامعه‌شناسی انتقادی کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) جامعه‌شناسی انتقادی با پذیرش رویکرد تفسیری معتقد است که تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته‌ شده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها است.
- (۲) معتقدند که اگر فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند، باید به انتقاد از آن پرداخت.
- (۳) جامعه‌شناسی انتقادی با کشف حقیقت و فضیلت به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها می‌پردازد و از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها دفاع می‌کند و معتقد است نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود.
- (۴) هر فرد، گروه و فرهنگی اراده خاص خود را دارد و معانی و ارزش‌های ویژه خود را خلق می‌کند، هیچ‌کدام بهتر یا بدتر از دیگری نیستند یا هیچ‌کدام درست یا غلط و حق یا باطل نیستند.

۲۵۷- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «دو وجه زندگی اجتماعی انسان» و «جامعه‌شناسی انتقادی»، نادرست و درست است؟

- (۱) افراد در زندگی گروهی خود با یکدیگر جهان اجتماعی و ساختارهای آن را می‌سازند و همواره این دو وجه زندگی اجتماعی مورد توجه و تأکید افراد قرار می‌گیرد - جامعه‌شناسی انتقادی تلاش می‌کند تصویری از وضعیت مطلوب ترسیم کند و با حقیقت و فضیلتی که کشف کرده است، به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد.
- (۲) هر جهان اجتماعی الزام‌ها و پیامدهایی دارد که زندگی انسان‌ها را متأثر می‌سازد و با تغییر جهان اجتماعی موجود، پیامدهای جدیدی شکل می‌گیرد و پیامدهای جهان اجتماعی گذشته نیز باقی است - جامعه‌شناسی انتقادی علم را به معنای حسی و تجربی آن محدود نمی‌کند و تلاش می‌کند از محدودیت‌های علم تجربی رها شود تا بتواند معیارهایی را برای داوری ارزشی جست‌وجو کند.
- (۳) برجسته کردن یک وجه زندگی اجتماعی و تأکید بر آن و نادیده گرفتن وجه دیگر، می‌تواند آثار و پیامدهای مطلوبی برای زندگی اجتماعی به وجود بیاورد - از درون رویکرد تبیینی، نوع جدیدی از جامعه‌شناسی به نام جامعه‌شناسی انتقادی پدید آمد که به توصیف پدیده‌های اجتماعی بسنده نمی‌کند بلکه آن را با ملاک‌های ارزشی و هنجاری ارزیابی می‌کند.
- (۴) تا زمانی که یک جهان اجتماعی از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است - جامعه‌شناسی انتقادی صرفاً به توصیف و تبیین تبعیض نژادی در جوامع نمی‌پردازد بلکه آن را تقبیح و از آن انتقاد می‌کند و یا عدالت اجتماعی را تحسین می‌کند.

۲۵۸- کدام گزینه به ترتیب معنا یا مفهوم، علت، پیامد عبارت‌های زیر را نشان می‌دهد؟

- انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن کار علم نیست.
 - کشاندن جامعه‌شناسی به داوری درباره ارزش‌ها و انتقاد از آن‌ها
 - یکسان شدن نقطه شروع رقابت‌ها
- (۱) دانش و ارزش دو قلمرو متمایز دارند - فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی - افزایش انگیزه رقابت میان افراد
 - (۲) جدایی دانش از ارزش - فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی - مسدود شدن راه پیشرفت مادی
 - (۳) دانش و ارزش دو قلمرو متقابل دارند - تجویز راه‌حلی برای رسیدن به یک وضعیت بهتر - برقراری عدالت در جامعه
 - (۴) جدایی دانش از ارزش - جست‌وجوی معیارهای علمی برای ارزیابی وضعیت موجود - تلاش و شایستگی افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته می‌شود.

۲۵۹- کدام گزینه پاسخ سوالات زیر را به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

۱- پیامدهای غلبه رویکرد تفسیری چیست؟

۲- دانش انتقادی چه نوع دانشی است؟

۳- پیامدهای غلبه رویکرد تبیینی کدام‌اند؟

(۱) کشف و بازخوانی واقعیت‌ها به حاشیه رفت ← بازگشت خلق و بازسازی ارزش‌ها ← پیوند دانش و ارزش - دانشی است که یک وجه زندگی اجتماعی را برجسته می‌کند و وجه دیگر را نادیده می‌گیرد - کار داوری درباره ارزش‌ها درون قلمرو علوم اجتماعی قرار می‌گیرد و به بهتر شدن وضعیت موجود منجر می‌شود.

(۲) رویکرد تبیینی به حاشیه رفت ← بازگشت دعاوی تجویزی به علوم اجتماعی ← پیوند دانش و ارزش - دانشی است که به توصیف و تبیین پدیده‌های اجتماعی بسنده می‌کند - انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن کار علم نبود.

(۳) خلق و بازسازی ارزش غلبه یافت ← رویکرد تبیینی به حاشیه رفت ← بازگشت دعاوی تفسیری به علوم اجتماعی ← جدایی دانش و ارزش - می‌خواهد از وضعیت موجود انتقاد کند و برای عبور از وضع موجود و رسیدن به وضع مطلوب راه‌حل ارائه کند - کار داوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و علمی قلمداد شود.

(۴) رویکرد تبیینی به حاشیه رفت ← راه بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی باز شد ← پیوند دانش و ارزش - از وضعیت موجود انتقاد می‌کند و می‌خواهد برای عبور از وضع موجود و رسیدن به وضع مطلوب راه‌حل ارائه کند - کار داوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و غیرعلمی قلمداد شود.

۲۶۰- کدام گزینه عبارت‌های زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟ (به ترتیب)

۱- در رویکرد عادلانه، لغو نمی‌شود، اما جامعه وظیفه دارد امکان را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع را یکسان نماید.

۲- طرفداران قشربندی اجتماعی را در زندگی اجتماعی ضروری می‌دانند.

۳- یکی از مهم‌ترین موضوعات مورد توجه جامعه‌شناسان، است و و در صورتی که به منجر شود، مورد توجه جامعه‌شناسان قرار می‌گیرند.

(۱) مالکیت خصوصی - رقابت - تلاش و کوشش افراد - رقابت - نابرابری اجتماعی - تفاوت‌های اسمی - تفاوت‌های طبیعی - نابرابری‌های طبیعی

(۲) انگیزه رقابت - تلاش - پیشرفت مادی - انگیزه تلاش - رقابت - نابرابری‌های اجتماعی - نابرابری‌های رتبه‌ای - تفاوت‌های اسمی

(۳) مالکیت خصوصی - رقابت - رقابت - رقابت - نابرابری اجتماعی - تفاوت‌های اسمی - نابرابری‌های طبیعی - نابرابری‌های اجتماعی

(۴) انگیزه تلاش - رقابت - پیشرفت مادی - رقابت - نابرابری اجتماعی - نابرابری‌های رتبه‌ای - نابرابری‌های اجتماعی - نابرابری‌های طبیعی

Konkur.in

جامعه‌شناسی (۱)

۲۶۱- کدام گزینه درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

(الف) اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید و ارزش‌های خود با جهان‌های اجتماعی دیگر، تعامل و دادوستد داشته باشد و در محدودهٔ هنجارها و شیوه زندگی و آرمان‌ها، عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد و در صورت لزوم تغییراتی در آن‌ها ایجاد کند، زمینه گسترش و پیشرفت خود را فراهم می‌آورد.

(ب) علت رواج تصویری که شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی از هویت جهان اسلام القا می‌کردند، در بین جوامع اسلامی، از جمله در ایران، خودباختگی فرهنگی بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان بود.

(ج) امروزه، نهاد خانواده یکی از مهم‌ترین عوامل تمایز جامعه ایران از جوامع غربی است و نهاد خانواده در هویت‌یابی ایران نقش مهمی دارد.

(د) پیامدهای انقلاب را به شیوه‌های مختلفی دسته‌بندی می‌کنند، مثلاً پیامدهای کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت؛ یا پیامدهای اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی. یکی از مهم‌ترین پیامدهای انقلاب، تحولات هویتی است.

(۱) ص - ص - غ - غ (۲) غ - ص - ص - ص (۳) ص - غ - غ - ص (۴) غ - ص - ص - غ

۲۶۲- هر عبارت به ترتیب پیامد، پیامد، علت کدام گزینه است؟

- خودباختگی فرهنگی جهان اجتماعی

- فراخواندن اندیشمندان غربی برای بازبینی و تأمل در نظرات پیشین خود

- بازگشت جامعه ایران به هویت اسلامی خود

(۱) اعضای آن مبهور و مقهور جهان اجتماعی دیگر شوند - حیات معنوی اسلام - به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد.

(۲) حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی از دست می‌دهد - حیات معنوی اسلام - به صورت قطب فرهنگی جدید ظاهر شد.

(۳) از دست رفتن ارتباط جهان اجتماعی با فرهنگ و تاریخ خود - انقلاب اسلامی ایران - بازگشت به یک خویشتن صرفاً تاریخی و جغرافیایی بود.

(۴) اعضای آن مبهور و مقهور جهان اجتماعی دیگر شوند - انقلاب اسلامی ایران - پیامد سیاسی و اجتماعی انقلاب اسلامی بود.

۲۶۳- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

غربزدگی	(د)	(ب)	انقلاب اسلامی ایران
(الف)	امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف نظیر ترک، عرب و فارس تقسیم می‌کند.	تعامل فرهنگی را از سطح نمادها و هنجارها به عمق عقاید و ارزش‌ها می‌کشاند.	(ج)

(۱) مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی و فرهنگی برتر غرب گشتند - منازعه هویتی میان جوامع و فرهنگ‌ها - تاریخ و جغرافیای خود را ذیل آسمان معنوی توحیدی قرار داد - ناسیونالیسم

(۲) خودباختگی جوامع غیرغربی در برابر جهان غرب - رسانه‌ها و فضای مجازی - بازگشت به خویشتن الهی و توحیدی - هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام

(۳) به صورت تقلیدی عناصر فرهنگی جهان غرب را فرا می‌گیرند - منازعه هویتی میان جوامع و فرهنگ‌ها - دفاع از مرزهای جامعه ایرانی خود در برابر جهانی که در مقابل او صف کشیده بود - هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام

(۴) مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب - رسانه‌ها و فضای مجازی - بازگشت به خویشتن الهی و توحیدی - ناسیونالیسم

۲۶۴- کدام گزینه به سؤالات زیر پاسخ می‌دهد؟ (به ترتیب)

- پیامد جهان‌های اجتماعی‌ای که براساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند، کدام است؟

- هویت فرهنگی واحد اقوام مختلفی که در ایران قبل از ظهور اسلام زندگی می‌کردند، پیامد چه بود؟

- از دیدگاه قرآن، علت فراموشی انسان از خود چیست؟

(۱) انسان‌ها از حقیقت خود و هستی دور می‌مانند - کنار گذاشتن عناصر مشرکانه و اساطیری از هویت خود - فراموش کردن خود

(۲) فطرت آدمی در این جهان به آرامش نمی‌رسد - هویت توحیدی، دینی و در موارد آمیخته با اساطیر - فراموش کردن عالم

(۳) تصویری که از انسان ارائه می‌شود، سرابی از حقیقت است - عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت که با آموزه‌های اساطیری درآمیخته بود - فراموش کردن خداوند

(۴) انسان‌ها به اضطراب و تشویش گرفتار می‌شوند و در نهایت سر به عصیان و اعتراض برمی‌دارند - عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت که با آموزه‌های اساطیری درآمیخته بود - فراموش کردن خود

۲۶۵- به ترتیب علت عبارت‌های زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده‌اند؟

- پدیدآیی آثاری با عناوینی نظیر غربزدگی و بازگشت به خویشتن

- فراتر رفتن زبان فارسی از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی

- هویت حقیقی جهان اجتماعی

(۱) خودباختگی فرهنگی بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان - تبدیل زبان فارسی به زبان دوم جهان اسلام - واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی مطابق حق باشد.

(۲) نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب و هویت‌های کاذبی که از این طریق ساخته می‌شد - مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام - واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی مطابق حق باشد.

(۳) رواج تصویری که شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی از هویت جهان اسلام القا می‌کردند - مسلمانان برای دستیابی به معارفی که ایرانیان تولید کرده بودند، نیازمند آموختن زبان فارسی بودند - اعضای یک جهان اجتماعی واقعیت‌ها و آرمان‌های خود را فراموش نکنند و تاریخ خود را از یاد نبرند.

(۴) نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب و هویت‌های کاذبی که از این طریق ساخته می‌شد - مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام - اعضای یک جهان اجتماعی، واقعیت‌ها و آرمان‌های خود را فراموش نکنند و به آن‌ها تعلق خاطر داشته باشند.

۲۶۶- کدام گزینه به ترتیب به «ارتباط از خودبیگانگی تاریخی و حقیقی»، «سرنوشت مشترک و حتمی بشریت در دیدگاه نظریه پردازان غربی»، «اشتراک جهان اجتماعی اساطیری و سکولار» و «اشتراک فرهنگ مصر و ایران» اشاره دارد؟

- (۱) دو نوع متفاوت از خودبیگانگی فرهنگی هستند - گشوده شدن افق‌های جدید به روی اندیشمندان غربی - سبب فراموشی انسان از خود می‌شوند - محقق شدن به جهان اسلام
- (۲) نیازمند یک‌دیگرند - از خودبیگانگی فرهنگی - براساس فطرت شکل نگرفته‌اند - عناصر سازگار با هویت خود را از جهان اسلام گرفتند و بازسازی کردند.
- (۳) مستقل از یک‌دیگرند - سکولاریسم و دنیوی شدن - آدمی را نه تنها از حقیقت جهان بلکه از حقیقت خود نیز بیگانه می‌کنند - محقق شدن به جهان اسلام
- (۴) مکمل یک‌دیگرند - سکولاریسم و دنیوی شدن - از عقاید و ارزش‌های حق برخوردار نیستند - با حفظ عقاید و ارزش‌های خود با جهان اسلام تعامل داشتند.

۲۶۷- کدام گزینه در ارتباط با «تحولات هویتی جهان غرب» و «پیامدهای آشنایی ایرانیان با اسلام»، به ترتیب نادرست و درست است؟

- (۱) جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی و پذیرش لایه‌های آن با حفظ هویت فرهنگی خود، به جهان اسلام پیوست و تحولات هویتی پیدا کرد - عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام، ایران را به جهان اسلام ملحق ساخت و هویت ایرانی به صورت بخشی از هویت جهان اسلام درآمد.
- (۲) جهان غرب با عبور از عقاید و ارزش‌های مسیحیت قرون وسطی، به عقاید و ارزش‌های دنیوی و سکولار روی آورد و هویت جدیدی پیدا کرد - جامعه ایران به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر گردید.
- (۳) جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی و پذیرش برخی لایه‌های آن، بدون این‌که به جهان اسلام بپیوندد، تحولات هویتی پیدا کرد - ایرانیان به تفسیر توحیدی از هویت خویش دست یافتند.
- (۴) جهان غرب در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اسلام را پذیرفت و به عقاید و آرمان‌های خود پشت کرد و دچار تحولات فرهنگی شد - جامعه ایران به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد.

۲۶۸- کدام گزینه فرآیند ملحق شدن یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر - بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند - به مرور زمان به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند - دچار تحولات هویتی می‌شود - در مسیر تحولات هویتی، هنجارها و نمادهای دیگری را قبول کند - به جهان اجتماعی مقابل ملحق می‌شود.
- (۲) جهان اجتماعی در مسیر تحولات هویتی - ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی را قبول کند - به مرور زمان به عقاید و ارزش‌های خود پشت کند - دچار تحولات هویتی می‌شود - عقاید و ارزش‌های خود را حفظ می‌کند - در صورت لزوم تغییرات لازم را در آن‌ها پدید می‌آورد - به جهان اجتماعی مقابل ملحق می‌شود.
- (۳) جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر - بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند - دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند - به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند - تحولات هویتی می‌یابد - جهان اجتماعی در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگری را قبول کند - به جهان اجتماعی مقابل ملحق می‌شود.
- (۴) جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر - با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود - با جهان‌های اجتماعی دیگر تعامل و دادوستد داشته باشد - در محدوده هنجارها و شیوه زندگی عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد - در صورت لزوم تغییرات لازم را در آن‌ها پدید آورد - به جهان اجتماعی دیگر ملحق می‌شود.

۲۶۹- کدام گزینه در ارتباط با تعامل جهان اسلام با جهان‌های دیگر نادرست است؟

- (۱) جهان اسلام در رویارویی با فرهنگ‌های دیگر، زمینه تحولات هویتی آن‌ها را پدید آورد. بسیاری از فرهنگ‌ها در تعامل با جهان اسلام، عقاید و ارزش‌های توحیدی آن را پذیرفتند و به آن ملحق شدند.
- (۲) جهان اسلام در مواجهه با جهان اجتماعی دیگر ضمن پذیرش بخش‌هایی از آن، هویت جدیدی به دست آورد و بدون ملحق شدن به جهان اجتماعی مقابل دچار تحولات هویتی شد.
- (۳) جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان و روم، تنها عناصر عقلی این دو فرهنگ را اخذ کرد و به تناسب جهان‌شناسی توحیدی خود در دانش‌های مختلف آن‌ها دخل و تصرف کرد و عناصر اساطیری و مشرکانه آن‌ها را نپذیرفت.
- (۴) جهان اسلام در سده‌های نخستین رویارویی با جهان‌های اجتماعی دیگر، با حفظ هویت فرهنگی خود به تعامل با آن‌ها پرداخت و به همین دلیل عناصر سازگار با هویت خود را از آن‌ها گرفت و در موارد مورد نیاز، به بازسازی آن عناصر پرداخت.

۲۷۰- هر عبارت نشانگر کدام موضوع یا مفهوم است؟ (به ترتیب)

- تجربه‌ی جدیدی است که هنوز به پایان خود نرسیده است.

- تبلور تحولات هویتی

- انتقال فرهنگ و پرورش محبت و مودت بین انسان‌ها و جوامع

- به عنوان نماد هویت جهان اسلام مسئله‌ی درون ایران بود و اینک مسئله‌ی اروپا شده است.

- «بُعد تاریخی» و «بُعد جغرافیایی» هویت جامعه (به ترتیب)

(۱) برخورد جهان اسلام با جهان‌های اجتماعی دیگر - در شعارهای انقلابی - هویت خانواده - پوشش - «سرگذشت و سرنوشت» و «مکان‌ها»

(۲) برخورد جهان غرب با جهان اسلام - در شعارهای انقلابی - کارکردهای خانواده - حجاب - «سرگذشت و سرنوشت» و «سرزمین»

(۳) مواجهه‌ی جهان اسلام از جمله ایران با جهان غرب - در اهداف انقلاب - کارکردهای خانواده - حجاب - «سرزمین» و «سرگذشت و سرنوشت»

(۴) برخورد جهان غرب با جهان اسلام - در پیامدهای انقلاب - نهاد خانواده - پوشش - «مکان» و «زمان»

جامعه‌شناسی (۲)

۲۷۱- کدام گزینه درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

(الف) همان‌گونه که بی‌توجهی به ابعاد دنیوی، به بحران منجر می‌شود، غفلت از ابعاد معنوی شکل دیگری از بحران را به دنبال می‌آورد.

(ب) پیامد حکومت منورالفکران غربگرا در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری است که به دلیل وابستگی به کشورهای استعمارگر و عمل کردن مطابق منافع این کشورها، استقلال جوامع اسلامی را مخدوش می‌ساخت.

(ج) اندیشه‌های پسامدرن ظرفیت توجیه حضور جهانی سیاست و اقتصاد غرب را داشتند و معتقدند تنها راه پیشرفت و توسعه‌ی دیگر فرهنگ‌ها، پیروی از فرهنگ غرب است.

(د) تا پیش از فروپاشی بلوک شرق، روشنفکران چپ در کشورهای اسلامی جاذبه داشتند و جریان چپ حتی در کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب قرار داشتند، یک جریان اجتماعی تأثیرگذار بود.

(۱) ص - غ - ص - غ - ص - ص

(۳) ص - ص - غ - ص

(۴) ص - ص - غ - غ

۲۷۲- کدام گزینه جدول زیر را کامل می‌کند؟ (به ترتیب)

حاکمان سکولار	نسل دوم روشنفکران غربگرا	(الف)	(د)
(ب)	(ج)	خطر غرب را بیشتر در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند.	در قدم‌های نخست از ضرورت اصلاحات در دولت‌های کشورهای اسلامی خود سخن می‌گفتند.

(۱) روشنفکران چپ - آرمان‌های منورالفکران غربزده را با حمایت دولت‌های غربی دنبال می‌کردند - حرکت‌های اجتماعی آنان در چارچوب

اندیشه‌های ناسیونالیستی، مارکسیستی و لیبرالیستی بود - منورالفکران غربگرا

(۲) نخستین بیدارگران اسلامی - با اتکا به قدرت جهانی استعمار می‌کوشیدند ساختارهای اجتماعی پیشین را حذف و ساختارهای اجتماعی جدیدی

ایجاد کنند - اعتراض آنان به روشنفکران نسل اول، به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلام‌ستیزی آنان نبود - منورالفکران غربگرا

(۳) عالمان دینی - آنتورک در ترکیه و امان‌الله‌خان در افغانستان و رضاخان در ایران - نخبگان غربگرایی بودند که به عملکرد نسل اول روشنفکران

معارض بودند - نخستین بیدارگران اسلامی

(۴) نخستین بیدارگران اسلامی - قومیت‌های مختلف را درون امت واحد اسلامی به رسمیت می‌شناختند - تحت تأثیر جریان‌های چپ در کشورهای

اروپایی بودند - نسل اول روشنفکران غربگرا

۲۷۳- کدام گزینه با دوره‌های زمانی زیر مرتبط است؟ (به ترتیب)

- نیمه دوم قرن بیستم

- قرن نوزدهم

- طی قرن بیستم

- آستانه قرن بیست و یکم

۱) با روشن شدن این‌که علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است، علم مدرن زیر سؤال رفت - جامعه‌شناسان روش تجربی خود را تنها راه درست برای شناخت جهان هستی می‌دانستند و معتقد بودند آگاهی‌ها و علوم جوامع دیگر غیرعلمی است - نه تنها دین از فرهنگ عمومی مردم خارج نشد بلکه در سال‌های پایانی آن، نگاه معنوی و دینی، به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت - برگزاری اجلاس هزاره ادیان که در آن اندیشمندی از ادیان گوناگون جهان گرد هم آمدند تا نقش دین را در استقرار صلح جهان بررسی کنند.

۲) با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی، علم از داورهای ارزشی دست برداشت - آشکار شد علم تجربی غربی، تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست، بلکه تفسیرهای متناسب با فرهنگ‌های دیگر نیز می‌تواند وجود داشته باشد - برخی جامعه‌شناسان بر این گمان بودند که دین از آخرین عرصه حضور خود بیرون خواهد رفت - غرب این مطلب را به نخبگان جوامع غیرغربی القا می‌کرد که پیروی از فرهنگ غرب، تنها راه پیشرفت و توسعه دیگر فرهنگ‌هاست.

۳) متفکران اجتماعی روش تجربی را تنها راه درست برای شناخت جهان هستی می‌دانستند و معتقد بودند آگاهی و علوم جوامع دیگر غیرعلمی است - با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی، علم از داورهای ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد - شناخت عقلی جدید بیش از دو سده دوام نیاورد و شناخت حسی و تجربی، تنها راه شناخت علمی بود - محدودیت‌های علمی دانش تجربی و وابستگی آن به معرفت‌های غیرتجربی و غیرحسی آشکار شد.

۴) با روشن شدن این‌که علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است، علم مدرن زیر سؤال رفت - غرب این مطلب را به نخبگان جوامع غیرغربی القا می‌کرد که پیروی از فرهنگ غرب، تنها راه پیشرفت و توسعه دیگر فرهنگ‌هاست - دین از آخرین عرصه حضور یعنی قلمرو فرهنگ عمومی بیرون رفت - برگزاری اجلاس هزاره ادیان در نیویورک که در آن اندیشمندی از ادیان گوناگون جهان گرد هم آمدند، نشست‌های مشابه این اجلاس طی قرن بیستم نیز برگزار شد.

۲۷۴- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «رویکرد بیدارگران نخستین» و «پیامدهای اجتماعی گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی»،

نادرست و درست است؟

۱) به خطر جوامع غربی و شیوه برخورد دولت‌های اسلامی در برابر غرب توجه کردند و حرکت‌ها و جنبش‌هایی را در مقابله با غرب به وجود آوردند - بازار خرافه‌پرستی، شیطان‌پرستی و انواع بازسازی شده ادیان و عرفان‌های شرقی و سرخ‌پوستی را رونق بخشید.

۲) خواستار استقلال اقتصادی و سیاسی و فرهنگی جوامع اسلامی بودند و به دنبال اصلاح رفتار دولت‌ها در کشورهای اسلامی بودند - برخی از نخبگان جهان غرب را از جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی منع کرد و دین از آخرین عرصه حضور خود در فرهنگ عمومی نیز بیرون رفت.

۳) با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، از فرهنگ غرب نیز شناخت عمیقی داشتند - مهاجران ساکن کشورهای غربی را که اغلب مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند، به سوی هویت دینی خود فراخواند.

۴) بسیاری از آنان وحدت امت اسلامی و عزت جهان اسلام را دنبال می‌کردند و قومیت‌های مختلف را درون امت واحد اسلامی به رسمیت می‌شناختند - بازار معنویت‌های کاذب و دروغین را از رونق انداخت و سکولاریسم به طور آشکار مطرح شد و گرایش‌ها و رفتارهای دینی تنها با توجیه دنیوی امکان مطرح شدن دارند.

۲۷۵- هر عبارت به کدام مفهوم یا موضوع اشاره دارد؟ (به ترتیب)

- عنوان نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب

- چالش‌هایی که به لایه‌های عمیق فرهنگ غرب تعلق دارند.

- اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه غرب متجدد

- جریان‌هایی که عقاید اسلامی را با سوسیالیسم، مارکسیسم، لیبرالیسم و ... بدون توجه به مبانی آن‌ها و به صورتی ناسازگار در هم ادغام می‌کنند.

۱) گریز و رویگردانی از سکولاریسم - چالش‌های اخلاقی و عاطفی - لیبرالیسم - روشنفکری التقاطی

۲) سکولاریسم - بحران‌های معرفتی و معنوی - مارکسیسم - نسل دوم روشنفکران

۳) بازگشت نگاه معنوی و دینی به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها - چالش فقر و غنا - سکولاریسم - نسل اول روشنفکران

۴) افول سکولاریسم - بحران‌های معرفتی و معنوی - ناسیونالیسم - روشنفکری التقاطی

۲۷۶- به ترتیب هر عبارت به کدام جریانات فکری و اجتماعی اشاره دارد؟

- برخی از آنان، آشکارا اندیشه‌های غیرتوحیدی را مطرح می‌کردند و برخی دیگر از رویارویی مستقیم با باورهای دینی مردم خودداری می‌کردند؛ حتی گاهی اندیشه‌های خود را در پوشش دینی بیان می‌داشتند.
- بیداری را بازگشت به اسلام نمی‌دانستند، بلکه بیداری را در تقلید از رفتار فرنگیان می‌دیدند و اومانیزم را به آدمیت ترجمه کردند.
- در اصل روشنگری علم مدرن تردید کردند و از اصول جهان مدرن عبور کرده و به فراسوی آن رسیده‌اند.
- با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند.

(۱) روشنفکران التقاطی - منورالفکران غربگرا - دانشمندان پسامدرن - نخستین بیدارگران اسلامی

(۲) نسل دوم روشنفکران - منورالفکران غربگرا - تردید در روشنگری - نسل دوم روشنفکران

(۳) نسل اول روشنفکران - نسل دوم روشنفکران - تردید در هویت معرفت‌شناختی فرهنگ مدرن - نخستین بیدارگران اسلامی

(۴) روشنفکران التقاطی - نسل اول روشنفکران - دانشمندان پسامدرن - نسل دوم روشنفکران

۲۷۷- هر عبارت به ترتیب علت، معنا یا مفهوم یا موضوع، پیامد کدام گزینه است؟

- علم تجربی به معرفت‌های غیرتجربی وابسته است.

- حیوان فرتوتی که با وجود جثه عظیم خود، زمین‌گیر و آسیب‌پذیر شده است.

- غربگرایان کشورهای اسلامی، دیگر بار به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی روی آوردند.

(۱) هویت روشنگرانه علم تجربی مورد تردید قرار گرفت - فرهنگ جهان غرب - عدم حمایت بلوک شرق

(۲) تردید در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن - فلسفه روشنگری - فروپاشی بلوک شرق

(۳) علم تجربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست - فرهنگ جهان غرب - جاذبه اندیشه‌های سیاسی غرب

(۴) استقلال معرفت علمی تجربی مخدوش شد - فرهنگی که توان معرفتی لازم برای دفاع از ابعاد گسترده اقتصادی و سیاسی خویش را نداشته باشد -

فروپاشی بلوک شرق

۲۷۸- به ترتیب «اشتراک تقی‌زاده و علی‌اکبر داور»، «اشتراک نسل اول روشنفکران و نسل دوم روشنفکران» و «افتراق بیدارگران نخستین با

منورالفکران غربگرا» کدام‌اند و «برگزاری مراسم عید پاک، ازدواج و تدفین براساس آموزه‌های مسیحیت» نشانه چیست؟

(۱) روشنفکران چپ - غربزده - معنای بیداری - بازگشت نگاه معنوی و دینی به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها

(۲) نسل دوم روشنفکران - غربگرا - اصلاح رفتار دولت‌ها در کشورهای اسلامی - بازگشت گرایش به دین و معنویت در فرهنگ غرب

(۳) منورالفکران غربگرا - غربگرا - معنای بیداری - برخلاف پیش‌بینی جامعه‌شناسان، دین از فرهنگ عمومی خارج نشد.

(۴) نسل اول روشنفکران - غربزده - اصلاح رفتار دولت‌ها در کشورهای اسلامی - فرهنگ عمومی در محدوده زندگی شخصی و خصوصی افراد، همچنان

دنیوی باقی ماند.

۲۷۹- هر عبارت به ترتیب نشانه چیست؟

- شناخت حسی و تجربی در قرن نوزدهم و بیستم تنها راه شناخت علمی دانسته می‌شد.

- تعامل عالمان دینی با قدرت‌های سیاسی جهان اسلام براساس ضرورت حفظ امنیت

- عدم دستیابی فرهنگ غرب به آرمان‌های انقلاب فرانسه

(۱) شناخت عقلی جدید پیش از دو سده دوام نیاورد - قدرت‌های سیاسی جهان اسلام با وجود رعایت ظواهر اسلامی، استبدادهای قومی و قبیله‌ای

بودند - انکار حقایق قدسی

(۲) آگاهی‌ها و علوم جوامع دیگر غیرعلمی است - آسیب‌پذیری بیشتر دولت‌های کشورهای مسلمان در برابر کشورهای غربی - اصالت بخشیدن به انسان دنیوی

(۳) شناخت عقلی جدید پیش از دو سده دوام نیاورد - فقاقت و عدالت اغلب در حاشیه مناسبات قدرت‌های قومی باقی مانده بودند - پوچ‌گرایی، یأس و ناامیدی

(۴) پیروی از فرهنگ غرب تنها راه پیشرفت و توسعه دیگر فرهنگ‌هاست - عزت و استقلال کشورهای اسلامی را تضعیف می‌کرد - انکار حقایق قدسی

۲۸۰- کدام گزینه به ترتیب عبارتهای زیر را تکمیل می‌کند؟

..... و ، دو عنصر برتر در فرهنگ اسلامی هستند.

- در هم ریختن نظم پیشین توسط منورالفکران غربزده به بهانه رسیدن به جایگاه کشورهای غربی انجام شد؛ اما در عمل این کشورها

همچنان در جایگاه کشورهای و باقی ماندند.

- در دوران رنسانس، روش معرفتی و مورد تردید قرار گرفت و به تدریج به بحران معرفتی انجامید.

- تمامی چالش‌های جهانی از لایه هویتی غرب برمی‌خیزند ولی بحران‌های و به لایه بنیادین غرب، تعلق دارند.

(۱) عقلانیت - عدالت - مستعمره - استعمارزده - عقلی - حسی تجربی - فقر - غنا

(۲) فقاقت - عدالت - پیرامونی - استعمارزده - کتاب مقدس - شهود آباء کلیسا - معرفتی - معنوی

(۳) عدالت - عقلانیت - پیرامونی - استعمارزده - کتاب مقدس - عقل - معرفتی - معنوی

(۴) فقاقت - عدالت - مستعمره - استعمارزده - شهود آباء کلیسا - کتاب مقدس - اقتصادی - سیاسی

DriQ.com

فلسفه و منطق

فلسفه (۲)

۲۸۱- کدام عبارت درست نیست؟

- ۱) عقلانیت صرفاً ریشه در یونان باستان ندارد و حکیمان پیش از باستان و قدیم ایران هم به عقل و خردورزی اهمیت داده و در توسعه فرهنگ عقلی بشر سهیم بوده‌اند.
- ۲) بیت «غیر این عقل تو، حق را عقل‌هاست / که بدان تدبیر اسباب سماست» با توجه به گزارش فردوسی، با اندیشه حکیمان قدیم ایران در مورد معانی عقل سازگار است.
- ۳) عقل‌گرایی و خردورزی که در ایران قدیم شکل گرفته بود، با اندیشه‌های فلاسفه اسلامی تقویت یافت و در هیچ دوره‌ای از دوران تاریخ اندیشه ایران، به ضعف نگرایید.
- ۴) در اندیشه حکیمان قدیم ایران، مزدا که خدای جهان‌آفرین و خدای خرد است، جهان را براساس خرد می‌آفریند و مجموعه جهان را نیز با عقل و خرد خود رهبری می‌کند.

۲۸۲- پیامد این سخن که «چون دانش فلسفه و منطق، دستاوردی یونانی و غیراسلامی است، باید با آن مخالفت کرد» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) داوری و نظر دادن درباره درستی یا نادرستی علوم مختلف بشری، از طریق استدلال عقلی ممکن نخواهد بود.
 - ۲) روش‌های عقلی در مسائل دین، نه تنها فاقد کاربرد است، بلکه گمراه‌کننده و آسیب‌زننده نیز خواهد بود.
 - ۳) ملاک تشخیص نادرستی یک دانش، نقد و بررسی دستاوردهای متفکران آن است، نه سازگاری آن با عقاید ملل.
 - ۴) شرط داوری در مورد آراء و نظرات دیگران به میزان بهره‌گیری آن‌ها از دستاوردهای متفکران دیگر ملل وابسته است.
- ۲۸۳- با توجه به قرابت و سازگاری بسیاری از آرای سقراط، افلاطون و ارسطو با آموزه‌های اسلامی، کدام عبارت بیشتر استنباط می‌شود؟
- ۱) فلسفه دانش و شاخه‌ای از معرفت است که هر فردی می‌تواند وارد آن شود و درباره مسائل آن بیندیشد و تحقیق کند.
 - ۲) دانش فلسفه به معنی پیروی و تقلید از فیلسوفان نامدار است که درباره حقیقت اشیا بحث می‌کنند.
 - ۳) مسائل دانش فلسفه که مربوط به هستی و حقیقت اشیاست، زاینده دستاوردهای متفکران است و باید از آن‌ها پیروی کرد.
 - ۴) فیلسوفان نخستین یونان درباره توانایی گسترده عقل و به خصوص نسبت عقل با مسائل دینی، نظر داده و داوری کرده‌اند و فیلسوفان اسلامی از آن آموزه‌ها پیروی و تقلید می‌کنند.

۲۸۴- کدام گزینه به تفاوت یا اشتراک نظر فیلسوفان مسلمان با دیدگاه فیلسوفان یونان درباره عقل به عنوان موجود متعالی اشاره می‌کند؟

- ۱) فیلسوفان مسلمان، روشن‌تر و دقیق‌تر از فیلسوفان یونان، مرتبه‌ای از موجودات را که حقیقت وجودشان مجرد از ماده است، اثبات کرده و نام آن مرتبه را عالم عقول گذاشته‌اند.
- ۲) به عقیده فیلسوفان یونان، تمام دانش‌های انسان به مدد این عقل که واسطه فیض خداوندی است، صورت می‌گیرد و به واسطه این عقل، انسان مفاهیم کلی را نیز می‌فهمد.
- ۳) نظرات فیلسوفان مسلمان درباره موجودات مجرد که فوق عالم طبیعت‌اند و فیض خداوند از طریق آن‌ها به عوالم دیگر می‌رسد، برگرفته از آرای فیلسوفان یونان و همانند آن است.
- ۴) دیدگاه فیلسوفان یونان درباره نسبت این عقل با دستگاه ادراکی انسان، روشن‌تر و دقیق‌تر از دیدگاه فیلسوفان مسلمان است و مقام و منزلت آن را مانند آفتاب نسبت به چشم می‌دانند.

۲۸۵- کدام عبارت با آرای فارابی در مورد ارتباط عقل انسان و عقل فعال سازگاری ندارد؟

- ۱) عقل انسان بدون عقل فعال هیچ‌گاه نمی‌تواند شروع به فعالیت کند و به ادراک حقایق برسد.
- ۲) از طریق عقل فعال است که انسان می‌تواند به مفاهیم کلی دست یافته و آن‌ها را درک کند.
- ۳) تمام ادراک‌ها و دانش‌های مختلف به مدد و همراهی عقل فعال برای انسان صورت می‌گیرد.
- ۴) هر چند مدد‌رسانی عقل فعال در باطن انسان صورت می‌گیرد، اما برای انسان محسوس است.

۲۸۶- کدام عبارت، تفاوت ویژگی عقل بالقوه با عقل بالملکه را منعکس می‌کند؟

- (۱) عقل بالقوه انسان، استعداد و آمادگی درک معقولات را دارد، اما عقل بالملکه درکی از قضایای بدیهی دارد.
- (۲) عقل بالقوه انسان، هیچ ادراک عقلی ندارد، اما عقل بالملکه با تمرین و تکرار، دانش‌هایی را کسب کرده است.
- (۳) عقل بالقوه انسان، برخلاف عقل بالملکه، آمادگی دریافت علم را دارد و می‌تواند دانش‌ها را کسب نماید.
- (۴) عقل بالملکه برخلاف عقل بالقوه، باید تربیت شود تا رشد کند، یعنی با طی کردن مراحل از تربیت کامل می‌شود.

۲۸۷- دانش‌آموزی که به مغالطات منطقی کاملاً مسلط است و از هر کدام که بخواهد می‌تواند در زندگی روزمره بهره‌بردار، در کدام مرحله از مراحل چهارگانه رشد عقل انسان قرار دارد؟

- (۱) عقل هیولانی
- (۲) عقل بالملکه
- (۳) عقل بالمستفاد
- (۴) عقل بالفعل

۲۸۸- توصیفات ابن‌سینا از پیامبر اکرم (ص) و امیرالمؤمنین (ع) در «رساله معراجیه» بیانگر کدام مورد است؟

- (۱) با انواع نیکی‌ها به سوی خالق خود تقرب می‌جویند.
- (۲) عبادات و اعمال و رفتار آنان با خشوع توأم و همراه است.
- (۳) همواره در بالاترین مرتبه عقل و عقلانیت هستند.
- (۴) نمی‌توان در عظمت و عصمت مانند آن‌ها کسی را یافت.

۲۸۹- فیلسوفان مسلمان دلیل توهّم تعارض میان عقل و دین را چه می‌دانستند و برای رفع این توهّم تعارض چه راهکاری ارائه داده‌اند؟

- (۱) اشتباه در استدلال عقلی یا خطا در فهم وحی - یافتن استدلال‌های تجربی مناسب و داشتن درک درست از داده‌های وحیانی
- (۲) خطا در فهم وحی یا اشتباه در استدلال عقلی - افزایش تلاش علمی، بهره‌وری از دانش دیگران و اصلاح خطای خود
- (۳) خطا در فهم دین یا اشتباه در استدلال تجربی محض - افزایش تلاش فکری، بهره‌وری از علوم مختلف و تکمیل اطلاعات خود
- (۴) اشتباه در استدلال تجربی محض یا خطا در فهم دین - داشتن درک درست از استدلال‌های عقلی، شهود قلبی و معرفت وحیانی

۲۹۰- در مورد رابطه عقل و دین میان فیلسوفان مسلمان با رهبران کلیسا می‌توان گفت که وجود دارد؛ زیرا

- (۱) تفاوت اساسی - فیلسوفان مسلمان، ایمان را بر فهم عقلانی دین مقدم می‌دانستند.
- (۲) ارتباط تنگاتنگ - هر دو گروه، میان ایمان دینی و استدلال‌های عقلی، تضادی نمی‌دیدند.
- (۳) ارتباط تنگاتنگ - هر دو گروه، به همراهی عقل با دین و ایمان اعتقاد راسخ داشتند.
- (۴) تفاوت اساسی - عموم فیلسوفان مسلمان معتقد به همراهی عقل با دین بودند.

منطق

۲۹۱- در چند شکل از اشکال قیاس، «قیاس اقترانی معتبری» داریم که نتیجه آن یک قضیه «سالبه جزئی» است؟

- (۱) فقط شکل اول و چهارم
- (۲) فقط شکل‌های دوم و سوم
- (۳) در هر چهار شکل
- (۴) فقط شکل اول و سوم

۲۹۲- وقتی مقدمه قیاس اقترانی معتبر قضیه باشد، نتیجه قیاس است.

- (۱) یک - موجبه - قطعاً موجبه
- (۲) دو - کلی - قطعاً کلی
- (۳) یک - موجبه - شاید موجبه
- (۴) دو - کلی - قطعاً جزئی

۲۹۳- در استدلال زیر با کدام یک از مقدمات، قیاس معتبر، فقط با نتیجه داده‌شده تشکیل می‌شود؟

هر الف ب است.

.....

۰. برخی ب ج است.

- (۱) برخی الف ج است.
- (۲) هیچ الف ج نیست.
- (۳) هر ب ج است.
- (۴) بعضی ج الف نیست.

۲۹۴- اگر دو قضیه «هر الف ب است» و «هیچ الف ج نیست»، به ترتیب دو مقدمه یک قیاس باشند، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) در مقدمه اول و دوم، همه مصادیق موضوع مد نظر است.
- (۲) در نتیجه این قیاس، فقط برخی مصادیق موضوع و محمول مد نظر است.
- (۳) در نتیجه این قیاس، برخلاف موضوع، همه مصادیق محمول مد نظر است.
- (۴) قیاس با نتیجه کلی نامعتبر اما با نتیجه جزئی معتبر است.

۲۹۵- کدام گزینه درباره قیاس اقترانی زیر درست است؟

«هر درختی مفید است. هیچ درختی سنگ نیست. ∴ بعضی مفیدها سنگ است.»

(۱) شرط اول معتبر بودن قیاس و قانون نتیجه رعایت نشده است.

(۲) شرط دوم معتبر بودن را دارد اما تعیین سور نتیجه درست نیست.

(۳) شرایط اعتبار و قانون نتیجه‌گیری در آن رعایت شده است.

(۴) تمام شرایط اعتبار قیاس را ندارد.

۲۹۶- اگر نتیجه یک قیاس اقترانی معتبر شکل دوم، سالبه باشد،:

(۱) حتماً مقدمه اول آن سالبه است.

(۲) حتماً مقدمه اول آن جزئی است.

(۳) حد وسط در دو مقدمه علامت مثبت دارد.

(۴) حتماً مقدمه دوم آن کلیه است.

۲۹۷- علت عدم تکرار حد وسط در استدلال «انسان کلمه است. کلمه بدون نقطه است؛ پس انسان بدون نقطه است.» چیست؟

(۱) در مقدمه اول منظور از کلمه، مفهوم کلمه است اما در مقدمه دوم منظور مصداق کلمه است.

(۲) در مقدمه اول منظور از کلمه، مصداق کلمه است اما در مقدمه دوم منظور مفهوم کلمه است.

(۳) در مقدمه دوم منظور، لفظ کلمه است اما در مقدمه اول منظور از کلمه، مصداق خارجی کلمه است.

(۴) در مقدمه دوم منظور، مفهوم خارجی کلمه است اما در مقدمه اول منظور از کلمه، مصداق ذهنی کلمه است.

۲۹۸- کدام گزینه در مورد قیاس اقترانی درست نیست؟

(۱) موضوع نتیجه در مقدمات الزاماً علامت منفی ندارد.

(۲) حد وسط در مقدمات، قرین موضوع و یا محمول نتیجه است.

(۳) نتیجه این قیاس قطعاً یک قضیه محصوره خواهد بود.

(۴) موضوع نتیجه تعیین‌کننده مقدمه اول قیاس است.

۲۹۹- کدام گزینه درباره کمیت و کیفیت نتیجه قیاس درست است؟

(۱) تعیین کیفیت نتیجه به رابطه در مقدمات و تعیین سور نتیجه به علامت مثبت و یا منفی گرفتن موضوع مقدمه دوم وابسته است.

(۲) تعیین سور نتیجه به علامت مثبت گرفتن موضوع نتیجه در مقدمات و تعیین کیفیت نتیجه به نسبت در مقدمات وابسته است.

(۳) تعیین کیفیت نتیجه به نسبت در مقدمات و تعیین کمیت نتیجه به علامت منفی و یا مثبت گرفتن موضوع خود نتیجه وابسته است.

(۴) تعیین سور نتیجه به علامت منفی و یا مثبت گرفتن موضوع نتیجه در مقدمه اول و کیفیت نتیجه به کیفیت نسبت در مقدمات وابسته است.

۳۰۰- کدام گزینه درباره قیاس اقترانی شکل اول، متشکل از دو مقدمه به ترتیب «سالبه کلیه» و «موجبه کلیه» درست است؟

(۱) کلیه شرایط اعتبار قیاس را دارد و با هر دو نتیجه مفروض سالبه کلی و جزئی معتبر است.

(۲) نامعتبر است، زیرا محمول نتیجه، دارای علامت مثبت اما در مقدمات دارای علامت منفی است.

(۳) نامعتبر است، زیرا موضوع نتیجه دارای علامت مثبت و محمول مقدمه دوم هم علامت مثبت می‌گیرد.

(۴) معتبر است، دارای نتیجه سالبه کلیه است اگرچه با نتیجه موجبه جزئی نیز معتبر است.

فلسفه (۱)

۳۰۱- با توجه به آثار و آرای افلاطون و ارسطو، کدام مطلب را نمی‌توان برداشت کرد؟

(۱) بدن انسان هم محدود و هم همواره در حال تغییر و تحول است، ولی روح وی، امری مجرد و جاودانه است.

(۲) اندیشه‌ورزی که وجه متمایزکننده انسان از سایر موجودات جهان است، تنها به بُعد روحی انسان اختصاص دارد.

(۳) علاوه بر بُعد جسمانی و مادی، می‌توان برای انسان بُعدی ماورای بدن قائل شد که حقیقت انسان را دربر می‌گیرد.

(۴) از طریق دلایل اخلاقی، می‌توان به این استنتاج رهنمون شد که نفس، نامرئی، غیرفانی و دارای عقل و خرد است.

۳۰۲- کدام مورد، از ویژگی‌های بارز و آشکار نظریه دکارت در رابطه میان نفس و بدن به شمار می‌رود؟

(۱) دوگانگی نفس و بدن

(۲) وحدت و پیوستگی نفس و بدن

(۳) ماشینی بودن نفس نسبت به بدن

(۴) تقدم وجودی نفس بر بدن

۳۰۳- در پاسخ به سؤال «من کیست؟» که با حقیقت انسان ارتباط دارد، کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) از همان ابتدای شکل‌گیری فلسفه تاکنون، فیلسوفان آراء و نظرات مختلف و گاه متضادی در این زمینه ارائه داده‌اند.
- (۲) پاسخ این سوال، سبب پیدایش و گسترش نخستین مباحثات معرفت‌شناسی شده و از همان ابتدای دوره یونان باستان، دو نوع تلقی از انسان را با خود به همراه داشته است.
- (۳) دو جریان را در دوره جدید اروپا پدید آورد که تاکنون نیز این دو جریان هم‌چنان در مباحثات فلسفی اروپا به یک اندازه حضور فعال و تأثیرگذار بر فرهنگ و زندگی اروپاییان معاصر دارند.
- (۴) از جهت انسان‌شناسی سبب شد ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها تحت تأثیر نظریه انسان تک‌ساحتی دکارت و کانت، روح انسان را چیزی جز دستگاه مغزی و عصبی ندانند.

۳۰۴- کدام فیلسوف عقل‌گرای دوره جدید اروپا با استدلالی متفاوت به اثبات نفس انسان پرداخت و به نظر وی، کدام دلایل برای اثبات وجود نفس معتبرتر است؟

(۱) دکارت - دلایل اخلاقی	(۲) کانت - دلایل اخلاقی
(۳) کانت - دلایل عقل نظری	(۴) دکارت - دلایل عقلی محض

۳۰۵- پیام فلسفی این سخن ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها که «تفاوت واقعی میان انسان و سایر حیوانات وجود ندارد» کدام است؟

- (۱) هر چند که نمی‌توان برای انسان، جنبه ماورایی و روحانی در نظر گرفت، اما هرگز نمی‌توان انسان را در حد حیوان تقلیل داد.
- (۲) اگرچه انسان چیزی جز یک حیوان راست‌قامت و پیچیده‌تر از سایر حیوانات نیست، اما فضیلت‌گرایی در فطرت او وجود دارد.
- (۳) انسان صرفاً موجودی مادی و تک‌ساحتی است و سخن از نفس یا روح مجرد برای انسان سخنی غیرعلمی و نادرست است.
- (۴) انسان به‌جز پیچیدگی، تفاوت حقیقی با حیوانات ندارد و این پیچیدگی ریشه در اموری مانند احساس اختیار و مسئولیت‌پذیری وی دارد.

۳۰۶- در خصوص مباحث مربوط به نفس و بدن، کدام نظر فیلسوفان را متفاوت از بقیه می‌دانید؟

(۱) افلاطون و ارسطو	(۲) هابز و مارکس	(۳) ابن‌سینا و ملاصدرا	(۴) دکارت و کانت

۳۰۷- کدام عبارت درباره ابن‌سینا نادرست است؟

- (۱) تحت تأثیر اندیشه‌های ارسطو، سهروردی و عارفان مسلمان برای روح جایگاهی بسیار رفیع در نظام خلقت قائل شد.
- (۲) از نظر وی، روح جنبه غیرمادی دارد و از جنس موجودات مجرد است و می‌تواند اموری مثل اخلاق و عشق را در یابد.
- (۳) نظر ارسطو درباره حقیقت انسان را پسندید و کوشید دیدگاه وی را عمیق‌تر بیان کند و ابعاد دیگر آن را روشن نماید.
- (۴) از نظر وی چون روح انسان، استعداد کسب علم از طریق تفکر را دارد، پس می‌توان گفت یکی از ویژگی‌های آن استدلال است.

۳۰۸- مفاد کدام عبارت با دیدگاه سهروردی هماهنگ نیست؟

- (۱) نفس انسان همان جنبه نورانی وجود وی و جسم و بدن انسان، جنبه ظلمانی اوست.
- (۲) اگر نفس، نورانیت بیشتری کسب کند، حقایق هستی را بهتر می‌تواند رؤیت کند.
- (۳) آن‌جا که نور وجود به پایین‌ترین حد خود می‌رسد، مغرب عالم قرار گرفته است.
- (۴) نفوس همه ممکنات از مشرق عالم دور افتاده و مشتاق بازگشت به آن‌جاست.

۳۰۹- دیدگاه ملاصدرا درباره حقیقت انسان در مقابل دیدگاه ارسطو و ابن‌سینا زیرا

- (۱) قرار می‌گیرد - نظرات ملاصدرا نسبت به نظر فلاسفه قبل خود کامل‌تر و دقیق‌تر بیان شده است.
- (۲) قرار نمی‌گیرد - اساس نظرات همه این فیلسوفان مبتنی بر پذیرش روح و جسم در انسان است.
- (۳) قرار می‌گیرد - دیدگاه ملاصدرا در معرفت‌شناسی با دیدگاه ارسطو و ابن‌سینا، سازگاری تام ندارد.
- (۴) قرار نمی‌گیرد - همه آن‌ها، به واسطه ادراک شهودی، نظر مشابهی درباره حقیقت روح و رابطه آن با بدن دارند.

۳۱۰- با توجه به آرای ملاصدرا، کدام مورد از آثار و نتایج نظرات وی درباره رابطه روح و بدن به شمار نمی‌رود؟

(۱) وحدت و پیوستگی عمیق و کامل میان روح و بدن	(۲) تلقی کردن روح به عنوان باطن بدن و نتیجه رشد جسم
(۳) اثبات اصل تکامل فلسفی در عالم عقول و مجردات	(۴) بی‌نهایت و بی‌پایان بودن ظرفیت روح انسانی

DriQ.com

روان‌شناسی

۳۱۱- کدام گزینه از نظر انگیزه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) درس بخوانیم تا در آینده شغل مناسبی پیدا کنیم.
(۲) امیر جهت حفظ سلامتی و آرامش خود، ورزش می‌کند.
(۳) الهام آشپزی می‌کند تا بتواند مخارج زندگی خود را بپردازد.
(۴) حسین می‌داند اگر به پدرش کمک کند، او برایش دوچرخه می‌خرد.

۳۱۲- ، موتور محرکه قوی جهت دستیابی به هدف‌های فردی و جمعی است.

- (۱) انگیزه (۲) ادراک کارایی (۳) اراده (۴) نظام باورهای هر فرد و جامعه

۳۱۳- انگیزه جبران شکست در کدام گزینه زیر بیشتر است؟

- (۱) والدین سختگیر، نمی‌گذارند تا فرزندان به آرزوهای خود برسند.
(۲) اگر فردی ذاتاً توانایی یادگیری نداشته باشد، نمی‌تواند ریاضی یاد بگیرد.
(۳) اگر یک برنامه هدفمند داشته‌ام، حتماً در امتحانات نهایی نتیجه خوب می‌گیرم.
(۴) مرا از کسوت بخت سیاه عریان کن و بنگر / بیفشان ز اخگر من گرد، خاکستر تماشا کن

۳۱۴- عناصر نگرش در کدام گزینه به درستی بیان شده‌اند؟

- (۱) روانی - اجتماعی - احساسی (۲) آمادگی برای عمل - جسمانی - اخلاقی
(۳) اخلاقی - اجتماعی - شناختی (۴) شناختی - احساسی - آمادگی برای عمل

۳۱۵- کدام عبارت زیر صحیح است؟

- (۱) در کنار خواسته‌ها، انگیزه، رفتار انسان را کنترل می‌کند.
(۲) عوامل شکل‌دهنده انگیزه، متنوع است و تحت تأثیر نظام شناختی فرد قرار دارد.
(۳) جست‌وجوی علت رفتار، به معنای توجه به عوامل انگیزشی است.
(۴) نگرش، عاملی است که انسان را به سوی رفتار معین سوق می‌دهد.

۳۱۶- کدام عامل زیر، مانع بروز رفتار است؟

- (۱) فرد بتواند پیامدهای ناگوار را از خود دور سازد، اما ادراک کارایی او ضعیف باشد.
(۲) ادراک کنترل و کارایی با شواهد محیطی هماهنگ نباشد.
(۳) ادراک کارایی وجود داشته باشد، اما ادراک کنترل ضعیف باشد.
(۴) فرد مهارت لازم را در انجام امری داشته باشد که آن تحت اختیارش نباشد.

۳۱۷- وضعیت نگرش‌ها پس از شکل‌گیری کدام است؟

- (۱) تابع اصل هماهنگی شناختی هستند و در برابر تغییر مقاومت نمی‌کنند.
(۲) ثبات کم‌تری دارند و تابع اصل ناهماهنگی شناختی هستند.
(۳) در برابر تغییر مقاومت می‌کنند و از ثبات کم‌تری برخوردار هستند.
(۴) از ثبات بیشتری برخوردار شده و تابع اصل هماهنگی شناختی هستند.

۳۱۸- اگر فردی ورزش نکند و بداند که ورزش نکردن برای سلامتی‌اش ضرر دارد، در کدام گزینه جهت رفع ناهماهنگی شناختی، رفتار خود را تغییر داده است؟

- (۱) اصرار کند که ورزش کردن چندان مهم نیست و تغذیه سالم مهم‌تر است.
(۲) بیان کند که می‌داند کمی تنبل شده و انگیزه لازم را برای ورزش ندارد.
(۳) ابراز کند که بدنش ورزیده است و به ورزش نیاز ندارد.
(۴) در کلاس‌های ورزشی و تناسب اندام ثبت‌نام کند.

۳۱۹- کدام اسناد زیر با بقیه متفاوت است؟

- (۱) مردمان هر کشوری هر چه بیشتر کار کنند، بیشتر به خودکفایی اقتصادی می‌رسند.
(۲) تحریم‌های اقتصادی، هیچ‌گاه نمی‌گذارند مردم ایران به حق واقعی خود برسند.
(۳) اولین اصل برای یک زندگی جمعی موفق، رعایت نظم و انضباط است.
(۴) اعتبار یک کشور را باید از میزان اراده مردمانش سنجید.

۳۲۰- در کدام موقعیت زیر، احتمال ابتلای فرد به درماندگی آموخته‌شده، بیشتر است؟

- (۱) فرد کوشش خود را با پیشرفتش مرتبط بداند.
(۲) فرد احساس می‌کند که هنوز هم بر امور خود کنترل دارد.
(۳) فرد به این نتیجه برسد که هر چه قرص بخورد، سردردش خوب نمی‌شود.
(۴) حیوانی که آن‌قدر تلاش می‌کند تا طناب خود را پاره کند.

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱۷

جمعه ۱۴۰۰/۱۲/۰۶

آزمون‌های سراسر کاج

گزینه‌درسدرا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۲۶۰ دقیقه	تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۸۰

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

مدت پاسخگویی	شماره سؤال		تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
	تا	از			
۱۸ دقیقه	۲۵	۱	۲۵	فارسی	۱
۲۰ دقیقه	۵۰	۲۶	۲۵	زبان عربی (عمومی)	۲
۱۷ دقیقه	۷۵	۵۱	۲۵	دین و زندگی	۳
۲۰ دقیقه	۱۰۰	۷۶	۲۵	زبان انگلیسی	۴
۳۰ دقیقه	۱۱۵	۱۰۱	۱۵	ریاضی و آمار ۳	ریاضیات
	۱۲۵	۱۱۶	۱۰	ریاضی و آمار ۱	
	۱۳۵	۱۲۶	۱۰	ریاضی و آمار ۲	
۱۰ دقیقه	۱۴۵	۱۳۶	۱۰	اقتصاد	۶
۲۵ دقیقه	۱۶۰	۱۴۶	۱۵	علوم و فنون ادبی ۳	علوم و فنون ادبی
	۱۷۰	۱۶۱	۱۰	علوم و فنون ادبی ۱	
	۱۸۰	۱۷۱	۱۰	علوم و فنون ادبی ۲	
۱۰ دقیقه	۱۹۰	۱۸۱	۱۰	زبان عربی (اختصاصی)	۸
۲۰ دقیقه	۲۰۰	۱۹۱	۱۰	تاریخ ۳	تاریخ
	۲۱۰	۲۰۱	۱۰	تاریخ ۱	
	۲۲۰	۲۱۱	۱۰	تاریخ ۲	
۲۰ دقیقه	۲۳۰	۲۲۱	۱۰	جغرافیا ۳	جغرافیا
	۲۴۰	۲۳۱	۱۰	جغرافیای ایران	
	۲۵۰	۲۴۱	۱۰	جغرافیا ۲	
۳۰ دقیقه	۲۶۰	۲۵۱	۱۰	جامعه‌شناسی ۳	جامعه‌شناسی
	۲۷۰	۲۶۱	۱۰	جامعه‌شناسی ۱	
	۲۸۰	۲۷۱	۱۰	جامعه‌شناسی ۲	
۳۰ دقیقه	۲۹۰	۲۸۱	۱۰	فلسفه ۲	فلسفه و منطق
	۳۰۰	۲۹۱	۱۰	منطق	
	۳۱۰	۳۰۱	۱۰	فلسفه ۱	
۱۰ دقیقه	۳۲۰	۳۱۱	۱۰	روان‌شناسی	۱۳

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی	اسماعیل محمدزاده - مسیح گرجی مریم نوری‌نیا - فاطمه اسدی
زبان عربی	روح اله اصغری	شاهو مرادیان - سیدمهدی میرفتحی علیرضا شفیعی - پریسا فیلو محمدیوسف هدایت
دین و زندگی	مرتضی محسنی کبیر	بهاره سلیمی - عطیه خادمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی فرد - مهدیه حسامی	مهدیه حسامی - مریم پارسائیان ساناز فلاحی
ریاضیات	محمد یگانه	ندا فرهختی - مریم ولی‌عابدینی مینا نظری
اقتصاد	سیدامیرحسین میراسکندری	مریم پارسائیان - احمد منصوری رقیه بژند - مریم میرقاسمی
تاریخ	محمداسماعیل سلیمانپور	سیده مریم میرقاسمی - فاطمه ساریخانی مریم پارسائیان - لیلا عباسی
جغرافیا	محسن مصلابی	مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی رقیه بژند
جامعه‌شناسی	میینا تاجیک	مریم پارسائیان - رقیه بژند فاطمه ساریخانی - مریم میرقاسمی
فلسفه و منطق	حیدر جلالی	مریم پارسائیان - مریم میرقاسمی
	ابراهیم امینی	
روان‌شناسی	نگار کاغذگران	سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان رقیه بژند - لیلا عباسی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نیش بازارچه کتاب

اطلاع‌رسانی و ثبت نام ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی www.gaj.ir

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: ساناز فلاحی - مرورید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - زهرا رجبی - سپیده‌سادات شریفی

سرپرست واحد فنی: سیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبیدی

طراح شکل: آرزو گلفر

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - مینا عباسی - مهناز السادات کاظمی - زهرا فتاحی - فرزانه رجبی - ربابه الطافی

به نام خدا

حقوق دانش‌آموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نمایم:

- ۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.
- ۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.
- ۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.
- ۴- سؤالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک‌ترین سؤالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.
- ۵- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.
- ۶- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.
- ۷- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

• مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

• مراجعه به نمایندگی.

۸- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

- برگزاری جلسه مشاوره حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
- تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
- تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].
- بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلافاصله با تلفن ۰۲۱-۶۴۲۰۰۰۰ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانش‌آموز است.

فارسی

۱ ۲ واژه‌های مترادف:

انبیان: خیک / جرس / درای / رخصت: بار / هژیر: غضنفر

۲ ۲

واژگان غیرمرتبط: نبرد - خاک

واژگان مرتبط: دادگاه: محضر - لیاقت: هنر

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) واژگان غیرمرتبط: ظلم

واژگان مرتبط: بی‌گمان: آوری - استشهدنامه: محضر - ترس: اندیشه

(۳) واژگان غیرمرتبط: هیزم

واژگان مرتبط: اندوه: اندیشه و گریه - مهیب: زنده - شایستگی: هنر

(۴) واژگان غیرمرتبط: -

واژگان مرتبط: استعداد: هنر - شتر: هیون - اضطراب: اندیشه - بی‌تردید: آوری

۳ ۴ معنی درست واژه‌ها:

آزرم: شرم، حیا

طرح افکندن: کنایه از بنا نهادن (طرح ظلم افکندن: سبب پیدایش و

گسترش ظلم شدن، بنیان ظلم نهادن)

زسحه: قطره، چکه (شرحه: پاره گوشتی که از درازا بریده باشند).

مکیدت: کید، مکر، حیله (خدو: آب دهان، بزاق)

برافراختن: برافراشتن، بلند کردن (برافروختن: روشن کردن)

۴ ۳ املای درست واژه: سلاح: جنگ‌افزار (صلاح: مصلحت)

۵ ۴ املای درست واژه‌ها:

دغلی: نادرستی و ناراستی

عاید شدن: نصیب شدن، به دست آمدن

زوال: نابودی، از بین رفتن

غزا: پیکار، جنگ

۶ ۴ املای درست واژه‌ها:

ج) اصرار: پافشاری

د) گزاردن: به جا آوردن

۷ ۲ آن‌چه در هر گزینه، دلالت بر زمینه ملّی حماسه می‌کند:

(۱) آزمودن با آتش

(۳) رسم کافور و کفن

(۴) اعتقاد به تأثیر روزگار در سرنوشت انسان

۸ ۴ بررسی آرایه‌ها:

کنایه (بیت «ج»): چشم بر هم زدن

استعاره (بیت «ه»): در صبح

جناس (بیت «ب»): که، که

تشبیه (بیت «الف»): ابر چشم

تلمیح (بیت «د»): اشاره به پناه بردن پیامبر (ص) به غار «تَوْر» در هنگام

هجرت به مدینه و همراهی ابوبکر صدیق با ایشان

۹ ۴ بررسی آرایه‌ها:

ایهام (هر دو مورد): تاب: ۱- روشنی ۲- تحمل

جناس ناهمسان: او، رو

تشخیص: جان‌بخشی به خورشید

تشبیه: روی یار به خورشید

حسن تعلیل: دلیل زردی خورشید، شرم از زیبایی یار است.

۱۰ ۴ تضاد: خزان ≠ بهاران / حس آمیزی: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اسلوب معادله: منعم / کاسه همسایه / خالی برگشتن = لعل / قدح /

لبریز برگشتن

استعاره: لعل استعاره از لب

(۲) اغراق: بزرگ‌نمایی در وصف کوچک بودن دهان یار

ایهام تناسب: تنگ: ۱- یک لنگه از بار (معنی درست) ۲- متضاد فراخ (معنی

نادرست، متناسب با باریک)

(۳) کنایه: رو بر آستان کسی مالید

حسن تعلیل: دلیل اشک به چشم آمدن و ناتوانی شاعر در نگاه مستقیم به

خورشید کردن، این است که خورشید نورش را از چهره معشوق گرفته و

نشانه‌های او را همراه خود دارد.

۱۱ ۳ بررسی آرایه‌ها:

حس آمیزی: ضمیر روشن - رای منیر

پارادوکس: توأم بودن بندگی و آزادی

کنایه: پای‌بند بودن - برگشتن طالع

ایهام: مهر: ۱ - محبت ۲ - خورشید

۱۲ ۳ فعل «گرفتن» در این گزینه در معنی «خرده گرفتن و مؤاخذه

کردن» به کار رفته و در سایر گزینه‌ها در معنی «فرض کردن».

۱۳ ۲ صفت فاعلی: تابان / صفت نسبی: ربّانی

۱۴ ۲ خموشی: نهاد

۱۵ ۱

ترکیب‌های وصفی: آن زلف - خیالی ... محال [۲مورد]

ترکیب‌های اضافی: کوه آهن - دلم - آمیزش خلق - حلقه زنجیر - ناله من - دل

سنگ - کثرت ناله - فکر بیرون شد - دوری راه [۹مورد]

۱۶ ۴ جمله مرکب در بیت اول: دیدنی نیست که آخر به شنیدن نرسد.

جمله مرکب در بیت دوم: صبح ما رفت به جایی که میدن نرسد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) گروه‌های مستندی: افسانه - پرافشان [۲مورد]

(۲) شیوه بلاغی: صبح ما رفت به جایی

(۳) صفت لیاقت: — / صفت فاعلی: پرافشان

۱۷ ۳ مفهوم مشترک ابیات سؤال و گزینه (۳): آزادگان تهمت و

ننگ را بر نمی‌تابند. / دشواری تحمل ننگ

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) آزادگان منت را تحمل نمی‌کنند. / قناعت‌پیشگی افراد آزاده

(۲) دشمنی خلق با پاکان / دعوت به انزوا و عزلت

(۴) خوداتهامی

زبان عربی (عمومی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریب مشخص کن (۳۵ - ۲۶):

۲۶ ۲ ترجمه کلمات مهم: إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ: همانا انسان در زبان است / إِلَّا: مگر، به جز / الَّذِينَ: کسانی که / آمَنُوا: ایمان آورده‌اند / عَمِلُوا الصَّالِحَات: کارهای نیکو انجام داده‌اند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا» نادرست ترجمه شده است: مگر کسانی که ایمان آورده‌اند، «عملوا» درست ترجمه نشده است.
(۳) عمل صالح (← کارهای نیکو)
(۴) «الإنسان» مفرد است، «عَمِلُوا» ماضی است نه مضارع.

۲۷ ۲ ترجمه کلمات مهم: أَمْرِي: به من دستور داد، به من امر کرد / أَحَدُ الصَّالِحِينَ: یکی از خوبان / أَنْ أَلْتَزِمَ بِالصَّدَقِ: که به راستگویی پایبند باشم / حَتَّى أَتَخَلَّصَ: تا رهایی یابم / مِنْ كُلِّ عَيْبٍ: از هر عیبی

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «درستکاران» ترجمه دقیقی نیست، «آن‌قدر» معادلی ندارد.
(۳) ضمیر «ی» در «حیاتی» ترجمه نشده است، «خود را ملزم کنیم» ترجمه چیز دیگری است.
(۴) «چنان‌چه: این» در عبارت نداریم، «حتی» ترجمه نشده است.

۲۸ ۳ ترجمه کلمات مهم: إِثْمَارُ: میوه دادن / شَجَرَةَ الْجُوزِ: درخت گردو / يَسْتَعْرِقُ: طول می‌کشد / عَشْرَ سِنَوَاتٍ: ده سال / مَنْ يَغْرَسْ فسيَلْتَهُ: هر که نهالش (نهال آن) را بکارد / لَيْتَ كُنَّ صَبُورًا: باید شکيبا (بردبار) باشد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «بستغرق» نادرست ترجمه شده است، «سال دهم = السنة العاشرة، العام العاشر»، می‌کارد (← بکارد)
(۲) «میوه‌ها = اثمار»، «إثمار: میوه دادن»، «نیاز دارند» ترجمه نادرستی است، «باید شکیبایی بورزد = فليصبر»
(۴) «میوه ده کردن» نادرست است، می‌کارد (← بکارد)، «لَيْتَ كُنَّ صَبُورًا: باید شکيبا باشد» نه «شکيبایی بورزد».

۲۹ ۳ ترجمه کلمات مهم: حَبِيرَت: مخیر شد، اختیار داده شد / أَحْتُ النَّبِيَّ (ص): خواهر پیغمبر (ص) / بَيْنَ: میان / الإِقَامَةَ مَعَهُ مَعْرَظَةً: با عزت او ماندن همراه او / أَوْ: یا / العُودَةَ إِلَى قَوْمِهَا سَالِمَةً: سالم به سوی قومش بازگشتن

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «أخت: خواهر»، «دخت، دختر = بنت»، «برگردانده شدن = إعادة».
(۲) «حَبِيرَت» مجهول است نه معلوم، خواهرش (← خواهر پیامبر (ص))
(۴) «یا یا» معادلی ندارد، «بَيْنَ» ترجمه نشده است، «الإقامة: ماندن»، «العودة: بازگشتن»

۳۰ ۴ ترجمه کلمات مهم: قَبْلَ: بوسید / الرَّجُلُ: مرد / بِنْتُهُ النَّبِيَّ: دخترش را که / رَاحَتَ نَحْوَهُ: به سوی او رفت / لَمْ يُفَرِّقْ: تفاوت نگذاشت، تبعیض قائل نشد / أَعْجَبَنِي عَمَلُهُ: کارش مرا شگفت زده کرد، از کارش خوشم آمد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) ضمیر «ه» در «بنته» ترجمه نشده است، «هیچ» معادلی ندارد.
(۲) «النبي» ترجمه نشده است، «زمانی‌که» در عبارت نداریم. ضمیر «ه» در «أولاده» ترجمه نشده است، زائد بودن «این»
(۳) «نحوه: به سوی»، «با کارش» نادرست است.

۱۸ ۲ نشانه‌های بی‌گناهی سیاوش:

(الف) از آتش بیرون آمدن
(ب) تمیز و سالم بودن اسب و لباس سیاوش
(د) از آتش بیرون آمدن و فریاد شادی مردم
(و) عصبانیت سودابه از نجات سیاوش از آتش (چون بی‌گناهی سیاوش و جرم سودابه ثابت شد)

۱۹ ۱

مفهوم عبارت گزینه (۱): حالت قرار گرفتن در موقعیت جنگی / تواضع
مفهوم بیت گزینه (۱): پایداری عاشق در عشق‌ورزی حتی پس از مردن

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۲) توصیه به بیداری و هوشیاری و ترک غفلت
(۳) توکل به خدا سبب کامیابی است.
(۴) توصیه به ترک هوا و هوس

۲۰ ۴ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۴): تأثیر دیدار و

جلوه دوست

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) حسرت عمر تلف‌شده را خوردن
(۲) خروش و فریاد از یادآوری دوست
(۳) حسرت بابت خاموش نبودن

۲۱ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): شهیدان هرگز

نمی‌میرند / شهیدان زنده جاوید هستند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) توصیه به خاموشی
(۲) سعی و تلاش ناقص به عجز ختم می‌شود.
(۴) اعتراف به عجز و وحشت

۲۲ ۲ مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) ناپایداری موقعیت افراد / توصیه به فریب خوش‌اقبال را نخوردن
(۳) صفت آزادگان و وارستگان / توصیف کسانی که سعی در حفظ عزت نفس دارند.
(۴) شهید غرق در خون نیاز به کفن ندارد.

۲۳ ۴ مفهوم سایر ابیات:

(الف) ناتوانی در یکرنگ کردن یار با خود
(د) وجد و شادی عاشق در رسیدن یار

۲۴ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): دگرگونی ارزش‌ها

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) ناپایداری دنیا و نکوهش دل بستن به آن
(۲) دعوت به صبر برای تغییر شرایط
(۴) هر کسی لایق عشق نیست.

۲۵ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): خاموشی و تسلیم عاشقانه

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) ارزشمندی روشن‌دلان
(۲) پنهان نشدنی بودن عشق
(۴) عاقبت در خاموشی است.

۳۶ ۴ موضوع اصلی در متن چیست؟

بهترین پاسخ گزینه (۴) است. موضوع اصلی متن، استعداد و آفات آن است. بقیه عبارات نمی‌توانند پاسخ صحیح باشد. مثلاً گزینه (۱) متن در مورد علل برافروختن جنگ‌ها صحبت نمی‌کند. یا موضوع اصلی متن اصلاً آن چه در گزینه (۲) آمده است، نیست: حکمت داشتن استعدادها، گزینه (۳) برای درست بودن باید از «قَدْ يُصَابُ» استفاده می‌کرد.

۳۷ ۱ براساس متن «استعداد را واجب می‌سازد.»؛ پاسخ درست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) سپاس‌گزاری و خوب استفاده کردن (دقیقاً در متن هم آمده که شخص با استعداد باید شاکر باشد و از استعدادش به‌خوبی استفاده کند!)

(۲) حسادت

(۳) شهرت و ثروت

(۴) مشکلات اخلاقی

۳۸ ۴ گزینه درست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: استعداد و اخلاق [با هم] جمع نمی‌شوند لذا زمانی که استعداد می‌آید اخلاق را می‌بزد. ((*)؛ چون یک گزاره کلی است؛ و بسیار هم موارد نقیض دارد.)

(۲) ترجمه: نباید جایگاه افراد با استعداد در جامعه بالا برده شود تا دچار خودپسندی نشوند! (x)

(۳) ترجمه: هر بااستعدادی که اخلاق نیک (خوبی) ندارد با استعداد نیست! (x)

(۴) ترجمه: استعداد، خوشبختی و رستگاری نمی‌آورد اگر همراه با اخلاق نباشد! (v)

۳۹ ۲ گزینه اشتباه را مشخص کن:

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) بزرگ‌ترین استعداد، استعداد اخلاق است که باید به آن آراسته شویم!

(۲) استعدادها انسان را از ارزش‌های اخلاقی دور می‌کند و او را در هلاکت‌گاه‌ها می‌افکند!

(۳) کسی که هوش بیشتری نسبت به دیگران دارد، باید از خودپسندی و تکبر دوری کند!

(۴) چه بسیار رهبرانی که استعدادهایشان، آنان را تبدیل به اشخاصی شرور کرده است!

■ گزینه نادرست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۲ = ۴۰):

۴۰ ۳ «فَاقٍ، يَفُوقُ» ثلاثي مجرد است نه مزيد و حرف زائد ندارد!

۴۱ ۲ «تَحَوَّلُوا» معلوم است نه مجهول.

۴۲ ۴ «الْكَتَابُ» جمع مَكْسَر «الْكِتَابِ» است و اسم فاعل.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سؤال‌های زیر مشخص کن (۵۰ = ۴۳):

۴۳ ۱ «مُعَرَّبَةٌ» (اسم مفعول) درست است.

۴۴ ۳ «نَبَتٌ: روید» یک فعل لازم است، در حالی که در جای خالی

باید فعل متعدی قرار گیرد؛ ترجمه: «دیگران برای ما درختانی را رویاندند

(گزینه (۱))، کاشتند (گزینه‌های (۲) و (۴)) که ما از میوه‌هایش می‌خوریم!».

۳۱ ۳ ترجمه کلمات مهم: هُنَاكَ: هست، وجود دارد / مُفْرَدَاتٌ

فارسیه کثیره: واژگان فارسی زیادی (فراوانی) / دَخَلَتْ فِيهَا: داخل (وارد) آن شده است / تَغَيَّرَتْ: تغییر کرده است

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «واژگان عربی» نادرست است: واژگان فارسی، «بعد ورود» نادرست است، تغییر کرده‌اند (← تغییر کرده است)

(۲) «با وارد شدن» نادرست است، دچار تغییر شده‌اند (← تغییر کرده است)

(۴) «هُنَاكَ» در این ساختار معنای اسم اشاره «آن‌جا» نمی‌دهد.

۳۲ ۳ ترجمه کلمات مهم: لَا تَنْظُرُوا: ننگرید، نگاه نکنید / اِلَى: به /

صَغِيرٌ هَذَا الْإِنْسَانِ: کوچکی این انسان / قَدْ انطَوَى: به هم پیچیده شده است /

العَالَمِ الْأَكْبَرُ: دنیای بزرگ‌تر

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «صغر هذا الإنسان» نادرست ترجمه شده است، «العالم» معرفه است.

(۲) «صغر = کوچکی» نه «کوچک»، «العالم» معرفه است، «پنهان گشته است» ترجمه نادرستی است.

(۴) «صَغِيرٌ هَذَا الْإِنْسَانِ» نادرست ترجمه شده است.

۳۳ ۱ «لَيْنُ الْكَلَامِ: نرمی سخن» نه «سخن نرم»، «نتائج» جمع

است نه مفرد.

۳۴ ۲ «لَنْ» با فعل مضارع حتماً باید به صورت مستقبل منفی و با

فعل کمکی «نخواه، و ...» ترجمه شود: لَنْ يُوَافِقَ: موافقت نخواهد کرد

۳۵ ۲ در گزینه (۱) «اللُّغَةُ» اصلاً نیامده است، در گزینه (۳) «آن» با

توجه به مذکر بودن «المُعْجَم» باید «ذَلِكَ» باشد: ذَلِكَ الْمُعْجَمُ و «به زبان عربی: بِاللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ» که اینجا نادرست آمده است، در گزینه (۴) باید فعل جمله ماضی باشد نه مضارع و «لغتنا» نکره است.

■ متن زیر را با دقت بخوان، سپس متناسب با آن به سؤالات زیر پاسخ بده (۴۲ = ۳۶):

خداوند برخی از مردم را بر برخی دیگر در داشتن استعدادها برتری داده‌است. لذا برخی هوشی دارند که برتر از دیگران است و برخی استعدادی در شعر یا نقاشی یا هنر دارند و از مشهورترین شاعران و نویسندگان و هنرمندان شده‌اند. و مشکل این است که برخی از اشخاص بااستعداد، بیماری‌هایی اخلاقی بر آنان چیره شده‌است مانند خودپسندی و تکبر و مسخره کردن کسانی که پایین‌تر از آنان هستند. و هر شخص با استعدادی باید بداند که خوش‌اخلاقی بزرگ‌ترین استعدادها است و او باید سپاس‌گزار و متواضع باشد و مردم را از آن چه خداوند به وی بخشیده‌است محروم نسازد. و همان‌گونه که ممکن است خودپسندی و تکبر بر شخص دارای استعداد چیره شود، ممکن است حسادت بر کسانی که آن [استعداد] را ندارند چیره گردد لذا به دارنده آن حسادت می‌ورزند. و تاریخ اشخاص بااستعدادی را دیده‌است که جنگ‌ها را شعله‌ور کردند و به خاطر غرورشان و استفاده از استعدادهایشان در راهی نادرست، به مجرمانی تبدیل شدند!

دین و زندگی

۱ ۵۱ ائمه اطهار (ع) با این که با حاکمان زمان خود مخالف بودند، اما با تکیه بر علم الهی خود، به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال درباره همه این مسائل اظهار نظر می‌کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره‌مند می‌ساختند، ثمره (نتیجه) این حضور سازنده، فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار (ع) در کنار سیره پیامبر و قرآن کریم است، این موضوع اشاره به تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو، از اقدامات مربوط به مرجعیت دینی دارد.

۲ ۵۲ امام عصر (عج) در نامه‌ای به شیخ مفید، از علمای بزرگ اسلام می‌فرماید: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست» و این موضوع به ولایت معنوی یعنی همان امداد معنوی اشاره دارد.

۴ ۵۳ مردم کشور ما در زمان انقلاب اسلامی به شیوه‌ای مستقیم و با حضور در اجتماعات و راهپیمایی‌های سراسری، ولایت امام خمینی (ره) را پذیرفتند. اما در قانون اساسی به صورت غیرمستقیم آمده است، یعنی مردم ابتدا نمایندگان خبره خود را انتخاب می‌کنند و آن خبرگان نیز از میان فقها آن کسی را که برای رهبری شایسته‌تر تشخیص دهند، به جامعه اعلام می‌کنند و یکی از ویژگی‌های خاص ولی فقیه «مدیر و مدبر بودن» است یعنی بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند.

۳ ۵۴ پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید:

«حال کسی که از امام خود دور افتاده و به او دسترسی ندارد، سخت‌تر از حال یتیمی است که پدر را از دست داده است، زیرا چنین شخصی، در مسائل زندگی، حکم و نظر امام را نمی‌داند. البته اگر یکی از پیروان ما که به علوم و دانش ما آشناست، وجود داشته باشد، باید دیگران را که به احکام ما آشنا نیستند، راهنمایی کند و دستورات دین را به آن‌ها آموزش دهد. در این صورت، او در بهشت با ما خواهد بود.»

۳ ۵۵ یکی از ویژگی‌ها و اهداف جامعه مهدوی آبادانی است که در این باره قرآن می‌فرماید: «اگر اهالی شهرها ایمان آورده و تقوا پیشه کرده بودند، درهای برکات از آسمان و زمین را بر آن‌ها می‌گشودیم» و امام صادق (ع) نیز درباره این موضوع می‌فرماید: «در آن هنگام زمین، ذخایر خود را آشکار می‌کند و برکات خود را ظاهر می‌سازد.»

۳ ۵۶ امام علی (ع) پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آن‌ها فرمود: «در آن شرایط، در صورتی می‌توانید راه رستگاری را تشخیص دهید که ابتدا پشت‌کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی کنید و ...».

آن‌گاه امیرمؤمنان، راه حل نهایی را بیان می‌کند و می‌فرماید: «پس همه این‌ها را از اهلش طلب کنید. آنان‌اند که نظر دادن و حکم کردن‌شان، نشان‌دهنده دانش آن‌هاست ...»

۳ ۵۷ حدیث سلسله الذهب، مؤید اقدامات مربوط به مرجعیت دینی یعنی حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص) است.

۲ ۴۵ مفرد «ثمار»، «ثمر» است، جمع «أخت»، «أخوات» است. «إخوة» جمع «أخ» است، «محارم» جمع «محرمة» است.

۱ ۴۶ به عنوان یک نکته به خاطر بسپارید که «ما» علاوه بر فعل ماضی، گاهی برای منفی کردن فعل مضارع هم به کار گرفته می‌شود: «ما يُریدُ: نمی‌خواهد»

۳ ۴۷ معرفه به ال: التراث، العالَمی / معرفه به علم: الیونسکو - قابوس

۴ ۴۸ نکته: در اسلوب جمله وصفیه، اگر فعل پایه، ماضی باشد و فعل جمله وصفیه مضارع باشد، فعل اخیر به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود.

ترجمه گزینه (۴): دانش‌آموزانی را در کتابخانه دیدم که با سکوت درس می‌خواندند! دقت کنید در گزینه (۱) «تکلمت» ماضی است و با فعل «كنت» معادل ماضی بعید است.

۲ ۴۹ در گزینه (۲) «تسمی» جمله وصفیه برای «ظاهرة» است. در گزینه (۳) «تنجح» جواب شرط است نه جمله وصفیه!

۴ ۵۰ در گزینه آخر قبل «إلا» مستثنی منه نیامده است. اما در سایر گزینه‌ها مستثنی منه وجود دارد: هذا الدرس - أحد - شیئاً.

۶۳ ۲ خداوند در آیه ۵۵ سوره نور می‌فرماید: «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَ لِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَ لِيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ حَوْفِهِمْ أُمَّتًا يُعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا» که زمینه‌ساز بندگی خداوند، فضیلت استقرار دین الهی بیان شده است و این وعده ویژه مؤمنان صالح است (الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ)

۶۴ ۲ به دلیل غایب بودن حضرت مهدی (عج) بهره‌مندی از ایشان در عصر غیبت کاهش می‌یابد. از این رو آن حضرت خود را به خورشید پشت ابر تشبیه کرده‌اند، در این دوره نه امکان حکومت و ولایت ظاهری آن امام است و نه امکان تشکیل جلسات درس و تعلیم معارف و احکام دین توسط ایشان؛ برای همین این بهره‌مندی، منحصر به «ولایت معنوی» می‌شود که نیازمند به ظاهر بودن بین مردم نیست.

۶۵ ۲ - شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی از عوامل مؤثر در تقویت معرفت و محبت به امام زمان (ع) است.
- چگونگی امامت و رهبری (زعامت) حضرت مهدی (ع) در عصر غیبت به صورت ولایت معنوی است.
- گذشته سرخ یعنی اعتقاد به عاشورا، آمادگی برای شهادت و ایثار. (آماده کردن خود و جامعه برای ظهور)
- تقدیم فرزندان صالح به جامعه یکی از ویژگی‌های جامعه مهدوی یعنی فراهم شدن زمینه رشد و کمال است.

۶۶ ۲ آیه شریفه «وَ مِنْهُمْ مَّن يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ» مبنای عمل پیامبر اسلام (ص) قرار گرفت تا ایشان تلاش کند جامعه‌ای بنا نهد که مردم در آن جامعه هم از زیبایی‌های جهان آفرینش و نعمت‌های خداوند بهره صحیح را ببرند و هم با بندگی و راز و نیاز با خداوند متعال و پایبندی به اخلاق خود را برای تقرب الهی و رستگاری جاودانه آماده سازند.

۶۷ ۴ رابطه زناشویی در چارچوب خانواده و به شکل ازدواج قرار گرفت و استفاده ابزاری از زن لغو شد تا خانواده کانون رشد فضایل اخلاقی، دوستی و مودت گردد.

۶۸ ۴ از اقدامات مهم رسول خدا (ص) ایجاد نگرشی جدید در جامعه بود که موجب تحول در روابط بین ملت‌ها گردید تا پیش از آن پادشاهان؛ رؤسای قبایل، اشراف و بزرگان معمولاً روابط خود را با دیگران بیشتر براساس منافع مادی تنظیم می‌کردند. رسول خدا (ص) این صف‌بندی‌ها و جبهه‌گیری را مردود اعلام کرد و آموخت که دو جبهه‌ای که واقعاً در مقابل یک‌دیگرند، جبهه حق و جبهه باطل است.

۶۹ ۴ در آن روزها (بعثت پیامبر اسلام (ص)) از اهالی مکه کسی تصور نمی‌کرد که این انسانی که در حال پایین آمدن از کوه است پایه‌گذار تمدنی در جهان شود که از سایر تمدن‌های عصر خود پیش بیفتد و آثار و برکات خود را به تمدن‌های بعد نیز برساند.

۷۰ ۱ کم‌تر از نیم قرن، پس از آغاز دعوت، نام این پیام‌آور، سرزمین‌های اطراف مکه را درنوردید، قلب‌ها را تسخیر خود کرد و بر سر زبان‌های بخش عظیمی از مردم متمدن آن زمان جاری گشت.

۵۸ ۳ امامان بزرگوار به دو علت با حاکمان زمان خود مبارزه می‌کردند، یکی از آن‌ها این بود که حاکمان غاصب، قوانین اسلام را زیر پا می‌گذاشتند و به مردم ستم می‌کردند، امامان نیز وظیفه داشتند که براساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.

امام صادق (ع) (جعفر بن محمد) در روز عرفه و در مراسم حج که جمعیت زیادی از مسلمانان از سراسر سرزمین‌های اسلامی حضور داشتند، در میان انبوه جمعیت، حق حکومت را از آن خود اعلام نمودند.

۵۹ ۳ - امامان هیچ‌یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا (ص) تأیید نمی‌کردند. آنان اگرچه تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می‌گرفتند و اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می‌کرد، آن مورد را تأیید می‌کردند، اما در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا (ص) همه را یکسان می‌دیدند. (عدم تأیید حاکمان)

- امامان در انتخاب شیوه‌های درست مبارزه با حاکمان، شرایط زمان را در نظر می‌گرفتند به گونه‌ای که هم تفکر اسلام راستین باقی بماند و هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی امیه و بنی عباس سست شود.
- امامان در انتخاب شیوه‌های درست مبارزه با حاکمان، شرایط زمان را در نظر می‌گرفتند به گونه‌ای که هم تفکر اسلام راستین باقی بماند و هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی امیه و بنی عباس سست شود.
- امامان در انتخاب شیوه‌های درست مبارزه با حاکمان، شرایط زمان را در نظر می‌گرفتند به گونه‌ای که هم تفکر اسلام راستین باقی بماند و هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی امیه و بنی عباس سست شود.
- امامان در انتخاب شیوه‌های درست مبارزه با حاکمان، شرایط زمان را در نظر می‌گرفتند به گونه‌ای که هم تفکر اسلام راستین باقی بماند و هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی امیه و بنی عباس سست شود.

۶۰ ۲ عدم تأیید حاکمان، از اصولی است که امامان در مجاهده خود در راستای ولایت ظاهری و مبارزه با حاکمان جور، انجام می‌دادند. آنان اگرچه تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می‌گرفتند و اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می‌کرد، آن مورد را تأیید می‌کردند اما در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا (ص) همه را یکسان می‌دیدند.

۶۱ ۲ منتظر حقیقی تلاش می‌کند که در عصر غیبت، پیرو امام خود باشد و از ایشان تبعیت کند که این کار با مراجعه به عالمان دین، عمل به احکام فردی و اجتماعی دین و مقابله با طاغوت از جمله دستورات امام زمان (عج) است که پیروان آن حضرت به دنبال انجام آن هستند. (صحیح بودن بخش اول همه گزینه‌ها)

با توجه به آیه شریفه «وَ لَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِن بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرْثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ» به راستی در زبور، پس از ذکر (تورات) نوشته‌ایم که زمین را بندگان شایسته من به ارث می‌برند» اشاره در زبور حضرت داود (ع) و تورات حضرت موسی (ع) نشانگر «موعود و منجی در ادیان» است.

۶۲ ۴ - حدیث شریف نبوی که می‌فرماید: «مَنْ مَاتَ وَ لَمْ يَعْرِفِ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً» هر کس بمیرد و امام زمان خود را نشناسد به مرگ جاهلی مرده است» مؤید «تقویت معرفت و محبت به امام» است.

- حدیث علوی که درباره کسانی است که با امام بیعت می‌کنند و شرایط بیعت امام ذکر شده درباره «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» است.

- حدیث علوی: «منتظر فرج الهی باشید و از لطف الهی مأیوس نشوید و بدانید که محبوب‌ترین کارها نزد خداوند انتظار فرج است» درباره «دعا برای ظهور امام» است.

زبان انگلیسی

۷۶ ۲ رنگ آمیزی سقف خیلی خوب پیش نمی‌رود، و من هنوز آن را تمام نکرده‌ام. من معتقدم نقاشی سقف واقعاً دشوار است.

توضیح: برای صحبت کردن درباره اتفاقی که در گذشته شروع شده و تا زمان حال ادامه یافته است از زمان کامل بهره می‌گیریم. دقت کنید که "yet" می‌تواند یکی از نشانه‌های این کاربرد زمان کامل در جملات منفی و سؤالی باشد.

۷۷ ۴ شاید باور نکنید، اما من از کریسمس گذشته خانواده‌ام را ندیده‌ام. واقعاً دلم برای آن‌ها تنگ شده است.

توضیح: ما از حرف اضافه "since" با زمان‌های گذشته کامل (موضوع درس ۳ کتاب زبان انگلیسی (۳)) و حال کامل استفاده می‌کنیم تا نشان دهیم عملی از چه زمانی شروع شده است. وقتی از "since" استفاده می‌کنیم باید بعد از آن نقطه شروع یک دوره زمانی را بیان کنیم.

۷۸ ۱ A: کلر با هنری ازدواج نمی‌کند زیرا او را دوست ندارد.

B: البته، اگر کلر هنری را دوست داشت، با او ازدواج می‌کرد.

توضیح: در جملات شرطی نوع دوم در بند شرط از گذشته ساده و در بند جواب شرط از آینده در گذشته ساده (شکل ساده فعل + "would") استفاده می‌کنیم. دقت کنید که در بند جواب شرط به جای "would" از شکل مخفف آن یعنی "d" استفاده شده است.

۷۹ ۱ این برای من کاملاً تمام شده است. شما می‌توانید به بحث در مورد مشکل ادامه دهید، اما من می‌خواهم برای [درخواست] تاکسی زنگ بزنم. **توضیح:** بعد از فعل "carry on" (ادامه دادن به) به اسم مصدر (فعل ینگ) نیاز داریم.

۸۰ ۳ هیچ راهی برای اندازه‌گیری کردن اندازه اتاق برای او وجود نداشت، چون داخل [اتاق] تاریک‌تر از ظلمات شب بود.

- (۱) بیرون آوردن
(۲) تمرین کردن
(۳) اندازه‌گیری کردن
(۴) سوار شدن

۸۱ ۲ ورزش کردن برای همه ضروری است زیرا ورزش باعث می‌شود احساس بهتری داشته باشید و همچنین به عضلات شما کمک می‌کند تا گلوکز را جذب کنند.

- (۱) آسیب زدن
(۲) جذب کردن
(۳) نیاز داشتن
(۴) [باد] وزیدن

۸۲ ۴ می‌خواست بر سر او فریاد بزند؛ تا خواستار توضیحی شود، اما فهمید که چقدر بی‌فایده خواهد بود و تمام تلاشش را کرد تا آرام بماند.

- (۱) ساختن
(۲) [در فرودگاه و غیره] چمدان‌های خود را تحویل دادن
(۳) مراقبت کردن از
(۴) خواستار ... بودن

۸۳ ۳ والدین باید با خیال راحت با نتایج آزمون مخالفت کنند و در بحث‌های بعدی در مورد [روند] پیشرفت فرزندشان شرکت کنند.

- (۱) تصور کردن
(۲) وجود داشتن
(۳) مخالفت کردن
(۴) تقویت کردن

۷۱ ۳ میان سعادت انسان در دنیا و جهان آخرت و باید و نبایدهای

دین (احکام)، ارتباط و هماهنگی برقرار است، گرچه ممکن است درک آن برای ما، در حال حاضر ممکن نباشد. بنابراین از هر راهی نمی‌توان به سعادت اخروی رسید، درست مانند رشد بدن در همین دنیا فقط با تغذیه صحیح حاصل می‌شود. از این رو، آن هدف بزرگ با یک زندگی غیرمسئولانه و بدون برنامه سازگار نیست، بلکه یک زندگی جدی و یک عزم قوی و استوار را طلب می‌کند.

۷۲ ۲ عبارت شریفه سؤال به این مطلب اشاره دارد که هر یک از احکام و دستورات خداوند، دارای علت خاصی است و در پایان نیز دلیل آن این‌گونه ذکر شده است زیرا خداست که بر هر چیزی آگاه است ولی شما این‌گونه نیستید (و خدا می‌داند و شما نمی‌دانید).

۷۳ ۲ حرام بودن موارد (ب) و (د) به ترتیب مشروط به این است که ورزش همراه با قمار و یا زیان‌آور باشد و موسیقی تحریک‌کننده بی‌بند و باری و شهوات باشد و همچنین مناسب با مجالس لهو و لعب باشد ولی موارد (الف) و (ج) مشروط به شرط خاصی نیست و مطلقاً حرام است.

۷۴ ۲ نمی‌توان بایدها و نبایدهای دینی و الهی را با قوانین بشری که اهداف محدود و کوچک دنیوی دارند مقایسه کرد و مثلاً گفت چرا خداوند برای فلان گناه چنین مجازاتی قرار داده است؟ زیرا خداوند می‌داند (علم الهی) آن گناه مانعی بزرگ بر سر راه سعادت و نعمت‌های ابدی است، نعمت‌هایی که خداوند بخشی از آن را در قرآن کریم به ما معرفی کرده است و مراتبی از آن هم که اخروی است در این دنیا قابل درک و توصیف نیست در حدیث قدسی می‌خوانیم که خداوند به پیامبر (ص) می‌فرماید: «برای بندگان نیکوکارم چیزهایی ذخیره کرده‌ام که نه چشمی دیده، نه گوشی شنیده و نه به ذهن کسی خطور کرده است.» (دریافت پاداش‌های وصف‌نشدنی)

۷۵ ۴ قرآن کریم، رمز سعادت، رستگاری ما را ترکیه نفس می‌داند و در آیه ۹ سوره شمس می‌خوانیم: «قَدْ أَفْلَحَ مَنْ رَكَاهَا: به یقین هر کس خود را ترکیه کرد، رستگار شد.» لذا پیامد ترکیه نفس فلاح و رستگاری است و در آیه ۲۱۹ سوره بقره آمده است: «يَسْئَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ... از تو درباره شراب و قمار می‌پرسند بگو در آن دو گناهی بزرگ [است] ...»

۸۸ ۲ توضیح: بعد از فعل "like" (دوست داشتن) فعل دوم را هم می‌توان به صورت مصدر با "to" به کار برد و هم به صورت اسم مصدر (ing). البته دقت کنید که بین این دو مورد تفاوت جزئی معنایی وجود دارد؛ کاربرد اسم مصدر بر روی خود تجربه / فعل تأکید می‌کند، در حالی که مصدر با "to" نشان‌دهنده عادت / ترجیح است.

۸۹ ۴ توضیح: برای صحبت کردن درباره اتفاقی که در گذشته شروع شده و تا زمان حال ادامه یافته است از زمان حال کامل بهره می‌گیریم.

۹۰ ۳ (۱) تولید کردن (۲) تحت تأثیر قرار دادن (۳) به نظر رسیدن (۴) یادآوری کردن

۹۱ ۱ (۱) مأموریت (۲) سبک زندگی (۳) دعوت (۴) راحتی، آسایش

۹۲ ۲ (۱) تا آخر مصرف کردن (۲) عجله کردن (۳) افزایش دادن (۴) تمدید کردن

میمی و خواهر کوچکش کلر هر کدام یک قرص نان می‌پزند تا [این نان‌ها] با شام خانواده‌شان هماهنگ شوند. کلر اعلام می‌کند: «من دستور پخت نان قدیمی مامان‌بزرگ را دنبال می‌کنم.» او انواع پیمانه‌های اندازه‌گیری و قاشق‌های اندازه‌گیری را در مقابل خود ردیف کرده است. پشت آن‌ها کیسه‌های آرد، شکر، نمک و مخمر قرار دارد. کلر در وسط محل کارش یک تکه کاغذ چروک دارد که دستور غذای مادر بزرگش روی آن نوشته شده است.

کلر دستورالعمل‌ها را دنبال می‌کند. کلر با صدای بلند می‌خواند، در حالی که مقدار دقیق آرد مورد نیاز خود را اندازه می‌گیرد و آن را در کاسه‌اش می‌ریزد.

میمی در حالی که به سرش اشاره می‌کند می‌گوید: «خب، من می‌خواهم نان مخصوص خودم را درست کنم. من دستور غذا را همین بالا (در ذهن خودم) دارم.» میمی بدون اندازه‌گیری شروع به ریختن مواد داخل کاسه‌اش می‌کند. یک مشت آرد و بعد از آن یک قاشق بزرگ شکر، یک قاشق کوچک نمک، کمی مخمر و یک لیوان آب وارد [کاسه] می‌شود. او تمام شکری را که باقی مانده بود مصرف کرد. میمی شروع به ورز دادن [این مواد با هم می‌کند، اما خوب به هم نمی‌چسبند.

کلر دقیقاً یک قاشق چایخوری شکر و نصف قاشق چایخوری نمک را به کاسه خود اضافه می‌کند و سپس شروع به عمل آوردن مخلوط به شکل یک توپ گرد از خمیر چسبناک می‌کند.

کلر خمیر خود را به شکل یک توپ کامل درمی‌آورد، سپس آن را با روغن زیتون می‌پوشاند، درست همان‌طور که دستور غذا گفته است. او یک حوله آشپزخانه را روی کاسه‌اش می‌گذارد و آن را کنار پنجره می‌گذارد.

[در مورد میمی] مواد داخل کاسه‌اش به سختی به هم می‌چسبند، اما میمی آن‌ها را تلیبی روی سینی پخت می‌ریزد و آن‌ها وارد فر می‌شوند. او برمی‌گردد و به کلر لبخند می‌زند [در حالی که] از تلاش‌هایش کاملاً راضی است.

یک ساعت بعد، خواهران قرص‌های نان خود را با هم مقایسه می‌کنند. خمیر کلر به زیبایی در فر ورآمده و پوسته ریز و طلایی رنگی پیدا کرده است. از طرف دیگر خمیر میمی به چیزی متراکم و سفت تبدیل شده است. نان او شبیه آجر کوتاه و شنی رنگ است.

کلر می‌گوید: «تو فقط باید دستور غذا را دنبال می‌کردی و منتظر می‌ماندی تا مخمر بالا بیاید.»

۸۴ ۱ این دوره برای او بسیار سخت بود و او هنوز متوجه نشده بود [که] چگونه اندازه‌های فاصله آن‌ها را از متر به مایل تبدیل کند.

(۱) تبدیل کردن (۲) شامل ... بودن (۳) معتاد کردن (۴) به یاد آوردن، به خاطر آوردن

۸۵ ۲ مطالعات نشان می‌دهد که در بیشتر موارد، این اختلال در اثر آسیب مغزی مدت‌ها قبل از تولد کودک ایجاد می‌شود.

(۱) خطر (۲) اختلال (۳) کارکرد، عملکرد (۴) حقیقت، واقعیت

۸۶ ۴ دیروز تولد من بود و پدرم برای من یک دوربین هوشمند جدید خرید تا [دوربین] قدیمی‌ام را جایگزین کند.

(۱) پاسخ دادن (۲) بازنویسی کردن (۳) بازپخش کردن (۴) جایگزین کردن

۸۷ ۱ او فریاد زد: «مراقب باش!» ولی دیگر دیر شده بود؛ او تمام سینی نوشیدنی‌ها را روی زمین ریخته بود.

(۱) مراقب بودن (۲) جذب کردن (۳) شستن

(۴) [در هتل و بیمارستان و ...] حساب خود را تسویه کردن و رفتن

ادی تمییز کردن را دوست ندارد، اما در چند روز گذشته مجبور شده است اسباب‌بازی‌های قدیمی خود را در کیسه‌های زباله و تازه‌ها را داخل جعبه‌ها قرار دهد. او گل پلاستیکی قدیمی [و] خشک‌شده، پازل‌هایی که زمانی به هم چسبانده بود، حیوانات مخمل خواب‌دار و موارد دیگر را بیرون انداخت. خانواده‌ادی در شرف نقل مکان به یک خانه جدید هستند و خانه‌شان را برای خانواده بعدی که در آن زندگی خواهند کرد تمییز نیاز دارند. ادی به اطراف خانه‌اش نگاه کرد. خانه بدون هیچ اثاثیه‌ای، بزرگ، خالی و عجیب به نظر می‌رسید. این باعث شد ادی کمی غمگین شود. او این خانه و دوستانش را دوست داشت و واقعاً نمی‌خواست جابه‌جا شود. ادی تا پای نردبان زهواری که به اتاق زیر شیروانی منتهی می‌شد، به دنبال مادرش رفت. پدر ادی قبلاً آن‌جا بود [و] جعبه‌های عکس‌های قدیمی را نگاه می‌کرد. مأموریت ادی این بود که به آن‌جا برود و به پدرش کمک کند تا اتاق زیر شیروانی را تمییز کند. ادی با احتیاط از نردبان بالا رفت. در بالا، ادی با دیدن یک اتاق بزرگ، تاریک و غبارآلود شگفت‌زده شد. سقف کج بود و کف از ردیف تخته‌های چوبی با کرک‌های صورتی عجیب و غریب در بین تخته‌ها ساخته شده بود. ادی با کمک مادرش روی یک تیر چوبی تعادل برقرار کرد و به آرامی از اتاق زیر شیروانی عبور کرد. او به پدرش رسید که به ادی یک عکس کوچک غبارآلود داد. رنگ زیادی در آن باقی نمانده بود، اما پسر جوانی را نشان می‌داد که در حیاط پشتی [خانه] بیسیال بازی می‌کرد. اما فرصتی برای دیدن عکس‌ها وجود نداشت. آن‌ها مجبور بودند در جمع کردن وسایل خود عجله کنند و خانه را ترک کنند.

۹۳ ۳ کدام یک از موارد زیر در مورد متن صحیح نیست؟

- (۱) دستوری که کلمه دنبال کرد برای نان مادر بزرگش بود.
- (۲) وقتی [نان] می‌پزید دنبال کردن دقیق دستورالعمل‌ها مفید است.
- (۳) میمی قبل از پخت خمیرش صبر کرد تا آن ور بیاید.
- (۴) آن‌ها برای پخت نان خود از مخمر، آب، شکر، نمک و آرد استفاده کردند.

۹۴ ۳ کلمه "it" در سطر ۴ به اشاره دارد.

- (۱) وسط
- (۲) محل کار
- (۳) تکه کاغذ
- (۴) دستور غذا

۹۵ ۳ بهترین مترادف کلمه "consumed" (مصرف کردن) در سطر

۱۰ کدام یک از موارد زیر است؟

- (۱) نگاه کردن
- (۲) به اشتراک گذاشتن
- (۳) استفاده کردن
- (۴) شروع کردن

۹۶ ۳ چرا خواهران نان پختند؟

- (۱) آن‌ها مادر بزرگ خود را دوست داشتند و می‌خواستند از دستور پخت او استفاده کنند.
- (۲) آن‌ها می‌خواستند مدتی را با هم بگذرانند.
- (۳) آن‌ها می‌خواستند با شام خود نان بخورند.
- (۴) آن‌ها می‌خواستند به مادرشان کمک کنند و او را از کار زیاد بازدارند.

اکنون که لوازم خود را دارید، باید آکواریوم خود را راه‌اندازی کنید. مخزن را روی پایه قرار دهید، به اندازه کافی به یک پریز نزدیک [باشد] تا بتوانید تجهیزات را به برق وصل کنید. هر سنگ‌ریزه و تزئیناتی را که قصد دارید در مخزن بگذارید بشویید. مخزن را با آب پر کنید. آب را با یک کیت تست امتحان کنید تا مطمئن شوید که برای ماهی‌های شما بی‌خطر است.

[حالا] شما آماده هستید تا ماهی خود را تحویل بگیرید! کارمندان فروشگاه حیوانات خانگی باید بتوانند به شما یاد دهند که چگونه از راحتی ماهی‌هایتان قبل از رها کردن آن‌ها در آکواریوم خود مطمئن شوید. هنگامی که ماهی‌ها در مخزن هستند، باید آن‌ها را از نزدیک تماشا کنید تا مطمئن شوید که بیمار نمی‌شوند. چند بار در روز در مقادیر کمی به آن‌ها غذا دهید. غذای اضافی خیلی زیاد کیفیت آب را بد می‌کند و برای ماهی شما خوب نیست! حداقل هفته‌ای یک‌بار باید مقداری از آب را عوض کنید. ممکن است لازم باشد در چند هفته اول کمی بیشتر آب را عوض کنید. حتماً آب را آزمایش کنید تا مطمئن شوید که مکان سالمی برای زندگی ماهی‌های شماست. از حیوانات خانگی جدیدتان لذت ببرید!

۹۷ ۴ موضوع پاراگراف دوم چیست؟

- (۱) در مورد مراقبت از ماهی‌ها به عنوان یک حیوان خانگی است.
- (۲) در مورد مشکلات ماهی‌ها با یکدیگر است.
- (۳) در مورد مقدار پولی است که باید برای ماهی‌ها خرج کنید.
- (۴) در مورد انتخاب انواع ماهی است.

۹۸ ۴ چه نوع ماهی‌هایی برای افرادی که قبلاً از ماهی نگهداری

نکرده‌اند بهترین است؟

- (۱) فرشته‌ماهی
- (۲) چاقوماهی
- (۳) [ماهی‌های] بتا
- (۴) [ماهی‌های] آب شیرین

۹۹ ۱ چرا قبل از خرید ماهی‌ها باید در مورد انواع آن‌ها تحقیق کنید؟

- (۱) باید در مورد انواع ماهی‌هایی که می‌خرید تحقیق کنید، زیرا برخی از انواع ماهی‌ها با انواع دیگر ماهی‌ها سازگاری ندارند.
- (۲) باید در مورد انواع ماهی‌هایی که می‌خرید تحقیق کنید تا بفهمید کدام نوع ماهی‌ها را بیشتر دوست دارید.

(۳) باید در مورد انواع ماهی‌هایی که می‌خرید تحقیق کنید زیرا غذای آن‌ها با یکدیگر متفاوت است.

(۴) باید در مورد انواع ماهی‌هایی که می‌خرید تحقیق کنید تا ببینید چقدر می‌توانید برای آن‌ها پول خرج کنید.

۱۰۰ ۲ بهترین تعریف برای واژه "addiction" (اعتیاد) در سطر ۴

چه خواهد بود؟

- (۱) موقعیتی که در آن باید عجله کنید یا به سرعت به جایی نقل مکان کنید
- (۲) نیاز یا میل شدید به انجام [کاری] یا داشتن چیزی یا علاقه بسیار شدید به چیزی
- (۳) حالت بی‌نظمی یا عدم سازماندهی
- (۴) پولی که به کسی برگردانده می‌شود که برای چیزی [پول] پرداخته که کم‌تر از مبلغی که داده است می‌ارزد

مراقبت از حیوان خانگی مسئولیت بزرگی است، بنابراین شما باید مطمئن شوید [که] قبل از آوردن حیوان خانگی خود به خانه همه چیز را در مورد آن یاد گرفته‌اید! بسیاری از بچه‌ها ماهی را به عنوان اولین حیوان خانگی خود دارند، و ماهی می‌تواند به شما ایده خوبی بدهد که آیا می‌توانید بعداً از یک حیوان خانگی پیچیده‌تر مراقبت کنید یا نه. اما مراقب باشید که داشتن حیوانات خانگی برایتان به اعتیاد تبدیل نشود. ابتدا انتخاب کنید چه نوع ماهی و چه تعداد ماهی خواهید گرفت. تا زمانی که در مراقبت از ماهی‌ها و مخازن آن‌ها واقعاً ماهر شوید، ماهی‌های آب شیرین بهترین ماهی‌ها برای شروع هستند. برخی از انواع ماهی‌ها مانند فرشته‌ماهی‌ها و [ماهی‌های] بتا با انواع دیگر سازگاری ندارند، بنابراین قبل از انتخاب نوع و تعداد ماهی‌ها برای خرید، باید درباره انواع ماهی‌ها تحقیق کنید.

[در مرحله] بعد، باید مطمئن شوید تمام ملزوماتی را که ماهی‌تان نیاز دارد در اختیار دارید. آن‌ها به مکانی برای زندگی نیاز دارند، مانند یک مخزن ماهی که روی آن درب قرار دارد. مطمئن شوید که برای تعداد ماهی‌هایی که می‌خواهید بگیریید به اندازه کافی بزرگ است! مخازن ماهی به نور نیز نیاز دارند تا آن‌ها (ماهی‌ها) شب و روز را تشخیص دهند و پمپ هوا و فیلتر تا مانع کثیف شدن سریع آب شوند. آب باید در دمای مناسب برای نوع ماهی شما نگهداری شود، بنابراین به یک بخاری و یک دماسنج نیز نیاز دارید. حتماً مطمئن شوید [که] برای ماهی‌هایتان غذا هم تهیه می‌کنید! آخرین چیزی که نیاز دارید یک تور ماهی و محصولات تمییزکننده برای مخزن ماهی‌تان است.

a , 2a + 1, 3a + 2, ...

۳ ۱۰۶

a₁ = a , d = 2a + 1 - a = a + 1, S₁₀ = 155 , n = 10

S_n = n/2 (2a₁ + (n - 1)d)

S₁₀=155 / n=10 -> 155 = 1/2 (2(a) + (10-1)(a+1))

-> 155 = 5(2a + 9a + 9) / تقسیم بر 5 -> 31 = 11a + 9

-> 31 - 9 = 11a -> 22 = 11a -> a = 22/11 = 2 -> a = a₁ = 2

d = a + 1 - a=2 -> d = 2 + 1 = 3

a₃ = a₁ + 2d = 2 + 2(3) = 2 + 6 = 8

a_n = 64 یک دنباله حسابی داریم که در آن a₁ = -8 و d = -5 - (-8) = -5 + 8 = 3 و

ابتدا باید تعداد جملات دنباله را بیابیم:

n = (a_n - a₁) / d + 1 -> n = (64 - (-8)) / 3 + 1 = 72/3 + 1 = 24 + 1 = 25

S_n = n/2 (a₁ + a_n) -> S₂₅ = 25/2 (-8 + 64) = 25/2 (56)

= 25 x 28 = 700

می‌دانیم مجموع اعداد فرد طبیعی متوالی اولیه از

رابطه S_n = n² (n, تعداد جملات) به دست می‌آید. پس:

S₂₄ = (24)² = 576

۱ ۱۰۹

x - 5/100 x = x - 0.05x = 0.95x = 1/4 x

یعنی هر سال مقدار پسماند در عدد 1/4 ضرب می‌شود (نصف می‌شود)، پس یک دنباله هندسی داریم که در آن a₁ = 960 و r = 1/4 است.

میزان پسماند در سال پنجم برابر است با:

a₅ = a₁r⁴ = 960 * (1/4)⁴ = 960 * 1/16 = 60

۱ ۱۱۰

a₆ * a₉ = a₁₅ -> a₁r⁵ * a₁r⁸ = a₁r¹⁴ / تقسیم طرفین بر a₁r¹⁴

a₁r⁵ * r⁸ = r¹⁴ -> a₁r¹³ = r¹⁴ / تقسیم طرفین بر r¹³ -> a₁ = r

جمله اول و نسبت مشترک مساویند بنابراین تفاضل آنها برابر صفر است.

a₁ = 10 , r = 5

۳ ۱۱۱

a_n = a₁rⁿ⁻¹ -> a_n = 10 * 5ⁿ⁻¹, a_n > 10,000

-> 10 * 5ⁿ⁻¹ > 10,000 / تقسیم طرفین بر 10 -> 5ⁿ⁻¹ > 1000

با توجه به این‌که 5⁴ = 625 < 1000 و 5⁵ = 3125 > 1000 است، پس اولین جمله مورد نظر جمله ششم است.

ریاضیات

۴ ۱۰۱

می‌دانیم اگر c و b و a سه جمله متوالی دنباله حسابی باشند،

آن‌گاه همواره 2b = a + c است، پس:

2(3a + 4) = 2a + 3 + 5a - 1 -> 6a + 8 = 7a + 2

-> 6a - 7a = 2 - 8 -> -a = -6 -> a = 6

a=6 جایگذاری -> 2(6) + 3, 3(6) + 4, 5(6) - 1

-> 15, 22, 29, ...

d = 22 - 15 = 7, a₁ = 15

-> a₁₁ = a₁ + 10d = 15 + 10(7) = 15 + 70 = 85

۱ ۱۰۲

d = (a_m - a_n) / (m - n) -> d = (a₁₁ - a₇) / (11 - 7) = (63 - 91) / 4 = -28 / 4 = -7

a₇ = a₁ + 6d -> 91 = a₁ + 6(-7) -> 91 = a₁ - 42

-> 91 + 42 = a₁ -> a₁ = 133

a₂₅ = a₁ + 24d = 133 + 24(-7) = 133 - 168 = -35

۱ ۱۰۳

a₁ + a₂ + a₃ = 12 -> a₁ + a₁ + d + a₁ + 2d = 12

-> 3a₁ + 3d = 12 -> a₁ + d = 4 (۱)

a₂ - a₄ = 9 -> (a₁ + d) - (a₁ + 3d) = 9

-> a₁ + d - a₁ - 3d = 9 -> 3d = 9 -> d = 3 (۲)

{ a₁ + d = 4 / جای‌گذاری (۲) در (۱) } -> a₁ + 3 = 4 -> a₁ = 1

۳ ۱۰۴

18, ..., 62 تا 10

هرگاه بین دو عدد a و b تعداد m واسطه حسابی درج کنیم خواهیم داشت:

d = (b - a) / (m + 1)

-> d = (62 - 18) / (10 + 1) = 44 / 11 = 4

پس:

a₄ = a₁ + 3d = 18 + 3(4) = 18 + 12 = 30

۱ ۱۰۵

a_n = 3/4 n - 5

-n=1 -> a₁ = 3/4 (1) - 5 = 3/4 - 5 = -17/4

-n=20 -> a₂₀ = 3/4 (20) - 5 = 30 - 5 = 25

S_n = n/2 (a₁ + a_n) -> S₂₀ = 20/2 (-17/4 + 25) = 10 * (43/4) = 215

۱ ۱۱۴

$$r^{m-n} = \frac{a_m}{a_n} \Rightarrow r^{6-3} = \frac{24}{192} \Rightarrow r^3 = \frac{1}{8} \Rightarrow r = \frac{1}{2}$$

$$a_7 = 192 \Rightarrow a_1 r^6 = 192 \Rightarrow a_1 \left(\frac{1}{2}\right)^6 = 192$$

$$\Rightarrow \frac{1}{4} a_1 = 192 \Rightarrow a_1 = \frac{192}{\frac{1}{4}} = 768$$

۳ ۱۱۵

$$\frac{3}{2}, \frac{5}{4}, \frac{7}{8}, \frac{9}{16}, \dots$$

اعداد صورت کسرهای یعنی a_n دنباله حسابی و اعداد مخرج کسرهای یعنی b_n دنباله هندسی تشکیل می‌دهند:

$$3, 5, 7, 9, \dots \Rightarrow a_1 = 3, d = 5 - 3 = 2, a_9 = ?$$

$$a_9 = a_1 + 8d \Rightarrow a_9 = 3 + 8(2) = 3 + 16 = 19$$

$$2, 4, 8, 16, \dots \Rightarrow b_1 = 2, r = \frac{4}{2} = 2, b_9 = ?$$

$$b_9 = a_1 r^8 = 2 \times 2^8 = 2^9 = 512$$

در نتیجه جمله نهم این دنباله: $c_9 = \frac{a_9}{b_9} = \frac{19}{512}$ است.

وزن محصولات یک باغ را از طریق آزمایش و مشاهده می‌توان

۱ ۱۱۶

به دست آورد.

اما برای بررسی میزان تولد نوزادان یک بیمارستان در فصل پاییز از روش دادگان (با مراجعه به بیمارستان و جمع‌آوری داده‌های از پیش تهیه‌شده) می‌توان استفاده کرد.

۳ ۱۱۷

اسمی	کیفی	متغیرها
فاصله‌ای	کمی	نسبتی

حروف الفبا ← کیفی ترتیبی

رشته تحصیلی	← کیفی اسمی

← کمی نسبتی	وزن یک جعبه
	اندازه محیط شکل‌های هندسی
	مدت زمان پاسخگویی به سوالات
	تعداد بیماران یک بخش از بیمارستان
زمان اولین کلاس ← کمی فاصله‌ای	

۳ ۱۱۸

(۱) تقریباً ۶۸ درصد مشاهدات در فاصله یک برابر انحراف معیار از میانگین قرار دارند. $(\bar{x}, \bar{x} \pm \sigma)$

(۲) معیار پراکندگی که معمولاً با میانگین بیان می‌شود، انحراف معیار است.

(۴) آماره مشخصه عددی است که توصیف‌کننده جنبه خاصی از نمونه است اما پارامتر توصیف‌کننده جنبه خاصی از جامعه است.

$$\text{الف) } \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{2}{3} \Rightarrow a_{n+1} = \frac{2}{3} a_n, a_1 = \frac{1}{2}$$

$$\xrightarrow{n=1} a_2 = \frac{2}{3} a_1 = \frac{2}{3} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{3}$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = \frac{2}{3} a_2 = \frac{2}{3} \times \frac{1}{3} = \frac{2}{9}$$

$$\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{2}{9}$$

$$r = \frac{1}{3} = \frac{2}{3}$$

پس این دنباله، یک دنباله هندسی است که در آن $a_1 = \frac{1}{2}, r = \frac{2}{3}$ است.

$$\text{ب) } a_{n+1} = \frac{1}{1+a_n}, a_1 = 2$$

$$\xrightarrow{n=1} a_2 = \frac{1}{1+2} = \frac{1}{3}$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = \frac{1}{1+\frac{1}{3}} = \frac{1}{\frac{4}{3}} = \frac{3}{4}$$

دنباله ساخته‌شده:

دنباله ساخته‌شده:

$$2, \frac{1}{3}, \frac{3}{4}, \dots$$

$$\frac{a_3}{a_1} = \frac{3}{2} = \frac{1}{\frac{2}{3}}$$

$$\frac{a_3}{a_2} = \frac{3}{\frac{1}{3}} = \frac{9}{4}$$

از تقسیم هر دو جمله متوالی، یک مقدار ثابت به دست نیامده پس رابطه بازگشتی «ب» دنباله هندسی نیست.

۲ ۱۱۳

$$\frac{a-4}{x}, \frac{a-2}{y}, \frac{a+4}{z}, b, \dots$$

اگر Z و Y و X سه جمله متوالی دنباله هندسی باشند، ابتدا نسبت مشترک را محاسبه می‌کنیم:

$$r = \frac{a-2}{a-4} = \frac{a+4}{a-2}$$

$$\Rightarrow (a-2)^2 = (a-4)(a+4) \Rightarrow a^2 - 4a + 4 = a^2 - 16$$

اتحاد مزدوج اتحاد مربع دو جمله‌ای

$$\Rightarrow a^2 - 4a - a^2 = -16 - 4 \Rightarrow -4a = -20 \Rightarrow a = \frac{-20}{-4} = 5$$

$$\xrightarrow{\text{جای گذاری } a=5} 5-4, 5-2, 5+4, b, \dots \Rightarrow 1, 3, 9, b, \dots$$

$$r = \frac{3}{1} = 3 \Rightarrow b = 9 \times 3 = 27$$

۱ ۱۲۳

نیمه اول داده‌ها: ۲, ۴, ۷, ۷, ۱۰, ۱۳, ۱۳, ۱۵
نیمه دوم داده‌ها: ۲, ۴, ۷, ۷, ۱۰, ۱۳, ۱۳, ۱۵

$$Q_1 = \frac{4+7}{2} = \frac{11}{2} = 5.5 \quad Q_3 = \frac{13+13}{2} = 13$$

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 13 - 5.5 = 7.5$$

طبق صورت سؤال داده‌های بیشتر از مقدار دامنه میان‌چارکی (یعنی ۷/۵) را حذف می‌کنیم. پس داده‌های باقی‌مانده عبارتند از:

$$2, 4, 7, 7$$

$$\bar{x} = \frac{2+4+7+7}{4} = \frac{20}{4} = 5$$

$$\sigma^2 = \frac{(2-5)^2 + (4-5)^2 + 2(7-5)^2}{4} = \frac{9+1+8}{4} = \frac{18}{4} = 4.5$$

$$\text{انحراف معیار} = \sqrt{4.5} = 2.1$$

تقریباً ۹۹ درصد داده‌ها در فاصله سه انحراف معیار از میانگین

۲ ۱۲۴

قرار دارند، پس خواهیم داشت:

$$(\bar{x} - 3\sigma, \bar{x} + 3\sigma) = (5, 47) \Rightarrow 6\sigma = 47 - 5 \Rightarrow \sigma = 7$$

سه برابر انحراف معیار برابر است با:

$$3\sigma = 3 \times 7 = 21$$

پس:

$$\begin{cases} \bar{x} - 21 = 5 \Rightarrow \bar{x} = 21 + 5 = 26 \\ \bar{x} + 21 = 47 \Rightarrow \bar{x} = 47 - 21 = 26 \end{cases}$$

چون در بین داده‌ها، داده دورافتاده ۱۰۹ وجود دارد، پس بهتر

۲ ۱۲۵

است از میانه استفاده کنیم.

f تابعی ثابت است، پس مؤلفه‌های دوم همگی برابرند:

۲ ۱۲۶

$$a + b = 3a + b = c + 2 = -1$$

$$\begin{cases} a + b = -1 \\ 3a + b = -1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a - b = 1 \\ 3a + b = -1 \end{cases} \Rightarrow 2a = 0 \Rightarrow a = 0$$

$$a + b = -1 \xrightarrow{a=0} 0 + b = -1 \Rightarrow b = -1$$

$$c + 2 = -1 \Rightarrow c = -1 - 2 \Rightarrow c = -3$$

$$g = \{(a - b, m), (c - b, n)\}$$

$$\Rightarrow g = \{(0 - (-1), m), (-3 - (-1), n)\}$$

$$\Rightarrow g = \{(1, m), (-2, n)\}$$

g تابعی همانی است، پس در هر زوج مرتب $X = Y$ است، یعنی:

$$\begin{cases} m = 1 \\ n = -2 \end{cases} \Rightarrow m + n = 1 + (-2) = -1$$

۱ ۱۱۹ ابتدا باید داده a را بیابیم:

$$\text{میانگین} = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}} = \frac{4+5+7+a+6+4+8+10}{8} = 6.5$$

$$\Rightarrow \frac{a+44}{8} = 6.5 \Rightarrow a+44 = 52 \Rightarrow a = 52 - 44 = 8$$

$$\text{مرتب کردن داده‌ها} \rightarrow 4, 4, 5, 6, 7, 8, 8, 10 \Rightarrow \text{تعداد داده‌ها} = 8$$

$$\text{میانه} = \frac{\text{داده پنجم} + \text{داده چهارم}}{2} = \frac{6+7}{2} = 6.5$$

داده‌های ۷ و ۸ را حذف می‌کنیم:

$$4, 4, 5, 6, 10 \Rightarrow \text{تعداد داده‌ها} = 5 \Rightarrow \text{میانه} = 5$$

بنابراین میانه ۱/۵ = ۵ - ۶/۵ واحد کاهش می‌یابد.

۲ ۱۲۰

مد داده‌ها عدد ۳ است. بنابراین داده‌ای که بیشترین فراوانی را دارد (در این جا داده a+۱) برابر ۳ است.

$$a+1=3 \Rightarrow a=2$$

داده	۲	۶	۳	۷	۴
فراوانی	۲	۱	۴	۲	۳

$$\bar{x} = \frac{(2 \times 2) + (1 \times 6) + (4 \times 3) + (2 \times 7) + (3 \times 4)}{2+1+4+2+3}$$

$$= \frac{4+6+12+14+12}{12} = \frac{48}{12} = 4$$

$$\text{مرتب کردن داده‌ها} \rightarrow 2, 2, 3, 3, 3, 3, 4, 4, 4, 6, 7, 7$$

$$\Rightarrow \text{تعداد داده‌ها} = 12$$

$$\text{میانه} = \frac{\text{داده هفتم} + \text{داده ششم}}{2} = \frac{3+4}{2} = 3.5$$

$$\Rightarrow \text{مجموع میانگین و میانه} = 4 + 3.5 = 7.5$$

۴ ۱۲۱ اگر واریانس داده‌ها (یا انحراف معیار آن‌ها) برابر صفر باشد در

آن صورت همه داده‌ها با هم برابرند، پس:

$$2a = 4 \Rightarrow a = 2, 1 - b = 4 \Rightarrow 1 - 4 = b \Rightarrow b = -3$$

$$\text{نمایش داده‌های جدید} \rightarrow 3, 6, 4, 2, 5$$

$$a=2, b=-3 \Rightarrow \bar{x} = \frac{3+6+4+2+5}{5} = \frac{20}{5} = 4$$

$$\sigma^2 = \frac{(3-4)^2 + (6-4)^2 + (4-4)^2 + (2-4)^2 + (5-4)^2}{5}$$

$$= \frac{1+4+0+4+1}{5} = \frac{10}{5} = 2 \Rightarrow \text{انحراف معیار} = \sqrt{2} = 1.4$$

۳ ۱۲۲

$$\text{میانگین} = \frac{(2 \times 8/5) + (4 \times 11) + (2 \times a) + (3 \times 14) + (3 \times 18)}{2+4+2+3+3} = 13.5$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{17+44+2a+42+54}{14} = 13.5$$

$$\Rightarrow 2a + 157 = 189 \Rightarrow 2a = 32 \Rightarrow a = 16$$

داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$8/5, 8/5, 11, 11, 11, 11, 14, 14, 14, 16, 16, 18, 18, 18$$

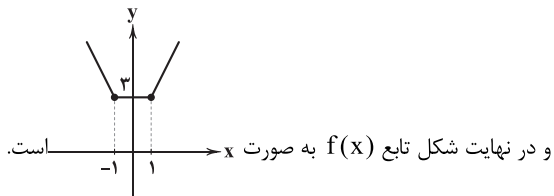
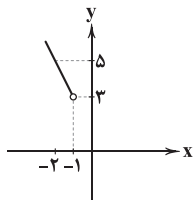
تعداد داده‌ها ۱۴ تا است، بنابراین:

$$\text{میانه} = \frac{\text{داده هشتم} + \text{داده نهم}}{2} = \frac{14+14}{2} = 14$$

۴ ۱۲۷

$$y = 1 - 2x, x < -1 \quad \begin{array}{c|c} x & -1 \quad -2 \\ \hline y & 3 \quad 5 \end{array}$$

$$f(x) = x[4x] \Rightarrow f(1 - \sqrt{2}) = (1 - \sqrt{2})[4(1 - \sqrt{2})] \quad ۱ \quad ۱۳۲$$

$$= (1 - \sqrt{2})[4 - 4\sqrt{2}] = (1 - \sqrt{2})(-2) = -2 + 2\sqrt{2}$$

$$\approx -1/6$$

$$g(x) = \text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases} \Rightarrow \text{sign}(2 - \sqrt{3}) = 1 \quad (+)$$

$$\Rightarrow f(1 - \sqrt{2}) + 2\text{sign}(2 - \sqrt{3}) = -2 + 2\sqrt{2} + 2(1)$$

$$= -2 + 2\sqrt{2} + 2 = 2\sqrt{2}$$

$$D_f(x) : -2 \leq x \leq 3$$

$$D_g(x) : -4 \leq x \leq -2 \Rightarrow D_f \cap D_g = \{-2\} \Rightarrow x = -2$$

$$s(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 3x + 5x - [x] \quad \begin{array}{c} x = -2 \\ \frac{x}{4} = -\frac{1}{2} \\ (-2)^2 = 4 \\ \frac{1}{4} \cdot 4 = 1 \\ 1 + 8(-2) = -15 \\ -15 - (-2) = -13 \end{array}$$

$$= -\frac{1}{4}(4) - 16 - (-2) = -2 - 16 + 2 = -16$$

۴ ۱۳۳

$$D_f = \{2, -1, 0\}$$

$$D_g = \{2, 0, -2\} \Rightarrow D_f \cap D_g = \{0, 2\}$$

$$(f+g)(x) = \left\{ (0, 0+4), (2, -1+\frac{1}{4}) \right\} = \left\{ (0, 4), (2, -\frac{3}{4}) \right\}$$

$$D_{\frac{f+g}{g}} = D_{f+g} \cap D_g - \{x | g(x) = 0\} = \{2, 0\} - \{-2\} = \{2, 0\}$$

$$D_{\frac{f+g}{g}} = \left\{ (2, \frac{-1}{2}), (0, \frac{4}{4}) \right\} = \left\{ (2, -\frac{1}{2}), (0, 1) \right\}$$

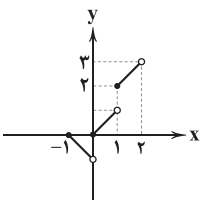
پس برد تابع $\frac{f+g}{g}$ برابر $\{-1, 1\}$ است.

$$-1 \leq x < 0 \Rightarrow y = |x| + [x] = -x - 1 \Rightarrow y = -x - 1 \quad ۳ \quad ۱۳۵$$

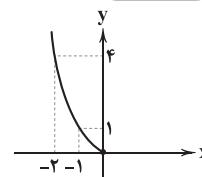
$$x = 0 \Rightarrow y = |x| + [x] = 0 + 0 \Rightarrow y = 0$$

$$0 < x < 1 \Rightarrow y = |x| + [x] = x + 0 \Rightarrow y = x$$

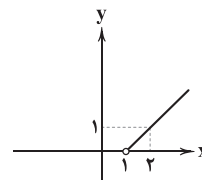
$$1 \leq x < 2 \Rightarrow |x| + [x] = x + 1 \Rightarrow y = x + 1$$

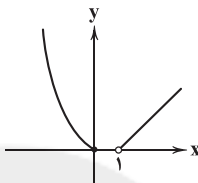
$$x \leq 0 \Rightarrow y = x^2 \Rightarrow \begin{array}{c|c} x & -1 \quad -2 \\ \hline y & 1 \quad 4 \end{array}$$

$$x > 1 \Rightarrow y = x - 1 \Rightarrow \begin{array}{c|c} x & 1 \quad 2 \\ \hline y & 0 \quad 1 \end{array}$$

اگر دو نمودار را ادغام کنیم، خواهیم داشت:

$$f(x) = [x] + |2-x| \quad ۴ \quad ۱۲۸$$

$$f(\sqrt{3}) = [\sqrt{3}] + |2 - \sqrt{3}| = 1 + (2 - \sqrt{3}) = 3 - \sqrt{3}$$

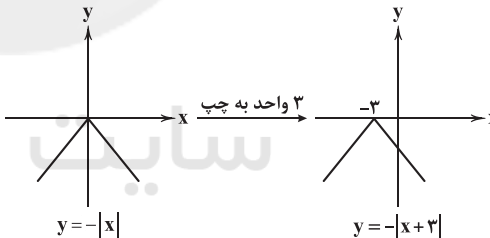
$$f(\sqrt{5}) = [\sqrt{5}] + |2 - \sqrt{5}| = 2 + (\sqrt{5} - 2) = \sqrt{5}$$

$$\Rightarrow f(\sqrt{3}) + f(\sqrt{5}) = 3 - \sqrt{3} + \sqrt{5}$$

عدد ۳ را به داخل قدرمطلق می‌بریم:

$$f(x) = -3 + \left| \frac{1}{3}x + 1 \right| = -3 + \left| \frac{1}{3}(x+3) \right| = -|x+3|$$

حال نمودار $y = -|x+3|$ را به آسانی رسم می‌کنیم:

$$f(x) = \sqrt{x+2}|x| = f(-1) = \sqrt{-1+2}|-1| \quad ۱ \quad ۱۳۰$$

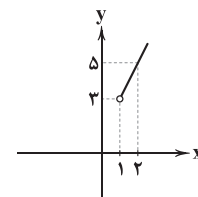
$$= \sqrt{-1+1+2} = \sqrt{1} = 1$$

$$[1 - \sqrt{2}] = [-0.4] = -1 \Rightarrow g([1 - \sqrt{2}]) = \text{sign}(-1) = -1$$

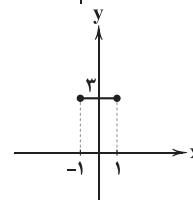
$$\Rightarrow f(-1) + g([1 - \sqrt{2}]) = 1 + (-1) = 0$$

۴ ۱۳۱

$$y = 2x + 1, x > 1 \quad \begin{array}{c|c} x & 1 \quad 2 \\ \hline y & 3 \quad 5 \end{array}$$

$$y = 3, -1 \leq x \leq 1$$

اقتصاد

۱۳۶ | ۳

(الف) زمین حاصل خیز، آب کافی و نیروی انسانی متخصص همگی از عوامل تولید هستند.

(ب) این که میوه‌ای در ایران به عمل می‌آید و در کشوری دیگر به عمل نمی‌آید، یا بالعکس مربوط به تفاوت‌های اقلیمی است.

(ج) علوم نوین و فناوری‌ها باعث ایجاد تفاوت در کیفیت و تنوع کالاهای تولیدی می‌شود و در نهایت هزینه تولید آن‌ها را کاهش می‌دهد.

۱۳۷ | ۱

(الف) تنوع مشاغل و این که هر کس در یک شغل خاص تخصص دارد، از نتایج مزیت مطلق و نسبی است. این موضوع باعث شده تا خانوارها به تک‌محصولی شدن سوق پیدا کنند.

(ب) امروزه تولید اغلب کالاها به ویژه تولید کالاهای الکترونیکی (که تکنولوژی بالایی دارند) فرامرزی شده است و عباراتی مانند ساخت ژاپن یا ایران معنایی ندارد.

(ج) اگر تمامی مراحل ایجاد ارزش افزوده را در نظر بگیریم در واقع به زنجیره خلق ارزش اشاره کرده‌ایم.

(د) از قدیم اقتصاددانان ایرانی آرزو می‌کردند تا دولت‌ها کم‌تر از درآمدهای نفتی استفاده کنند. تحریم نفت، موجب شده تا سهم درآمدهای نفتی در بودجه جاری کشور کاهش یابد و دولت، بیشتر به اقتصاد و تولید ملی و رونق اقتصادی بیندیشد.

۱۳۸ | ۲

تک‌محصولی شدن خانوارها در دنیای امروز امری اجتناب‌ناپذیر است. کشورها نیازی به این که خانوارها چندمحصولی باشند، ندارند بلکه باید اقتصاد خود را در سطح کلان از وضعیت تک‌محصولی خارج کنند و از آن فاصله بگیرند.

۱۳۹ | ۳

(الف) بازاریاب بین‌المللی با اطلاع از بازارهای کشورهای دیگر و نیازها و علایق مصرف‌کننده خارجی به تولیدکنندگان داخلی و افزایش رونق اقتصادی کشور کمک می‌کند.

(ب) موانع تجاری هم چون تعرفه‌های گمرکی توسط کشورها برای حمایت از تولید داخلی یا کاهش وابستگی به کالاهای وارداتی وضع می‌شود.

(ج) کالاها و خدماتی که بدون توجه به سود، بازار و ... تولید می‌شود محصولات راهبردی نامیده می‌شود. محصولات راهبردی می‌تواند موجب بهانه‌جویی و سلطه دشمن یا رقیب و ضعف و وابستگی کشور شود. بر همین مبنا بر مزیت نسبی راهبردی تأکید می‌شود.

(د) شیوه‌های استعمار نوین: انتقال صنایع مونتاژ، صنایع کثیف یا آلاینده و یا تأسیس صنایع متناسب با منابع طبیعی در کشور مقصد.

نکته: انتقال کارگر به کشور خود از شیوه‌های استعمار کهنه یا قدیمی به شمار می‌رود.

۱۴۰ | ۲

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در مقایسه دو کالا در یک کشور به مفهوم مزیت نسبی اشاره داریم نه مزیت مطلق.

(۳) دیگر فرض مزیت مطلق این است که هر دو کشور کالا را با دانش فنی یکسان تولید می‌کنند.

(۴) با عدم رعایت هر دو اصل مزیت مطلق و نسبی دچار اسراف منابع و تولید محصولات بی‌کیفیت می‌شویم.

۱۴۱ | ۴

(الف) بازارهای داخلی محدود است؛ به همین دلیل تولیدکنندگان با تجارت بین‌الملل می‌توانند به بازارهای خارجی هم دست پیدا کنند.

(ب) در سال‌های گذشته با توجه و تأکید بر علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ماهواره امید به فضا فرستاده شد.

(ج) تحریم‌های مالی شامل مانع‌تراشی در مقابل مبادلات مالی، بانکی و بیمه‌ای است. (د) سازمان کنفرانس اسلامی با فکر گرد هم آوردن دولت‌های اسلامی و ایجاد نوعی اتحاد میان کشورهای اسلامی تشکیل شد. این سازمان صرفاً اقتصادی نیست بلکه زیرمجموعه‌هایی دارد که مربوط به ترویج تجارت و همکاری اقتصادی بین کشورهای مسلمان هستند.

۱۴۲ | ۴

(الف) کشور ما پس از انقلاب، با بلوکه شدن اموالش توسط آمریکا مشمول تحریم‌های او شد.

(ب) ۳ سازمان تأثیرگذار بر اقتصاد جهانی: سازمان تجارت جهانی، بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول.

نکته: ASEAN یک سازمان منطقه‌ای است.

(ج) کشورها سیاست‌های اقتصادی مختلف را با توجه به وضعیت اقتصادی خود به کار می‌گیرند.

(د) امروزه آموزش تجارت به صورت علمی انجام می‌شود. کشوری در این زمینه موفق‌تر است که متخصصان بیشتری در تجارت داشته باشد.

۱۴۳ | ۱

بررسی عبارت‌هاک نادرست:

(ج) خیلی از تولیدکنندگان قابلیت صادرات یا واردات را ندارند برای همین به بازرگان بین‌الملل نیاز دارند.

(د) تجارت بین‌الملل می‌تواند برای تمامی کشورها، مؤسسات و افراد سودآور باشد، زیرا مزیت نسبی موجبات تخصص و تقسیم کار را فراهم آورده و کشورها می‌توانند با توجه به توانایی خود دست به تولید بزنند.

۱۴۴ | ۱

(الف) ورود کالای خارجی تنها در صورتی منطقی است که مشابه آن در داخل تولید نشود یا اگر هم تولید می‌شود، کالای خارجی نسبت به مشابه داخلی ارزان‌تر و مرغوب‌تر باشد.

(ب) هر چند باید مزیت مطلق و نسبی را رعایت کنیم اما وقتی در کوتاه‌مدت نمی‌توان عوامل تولید بیکار را مشغول به کار کرد باید تولید و خلق ارزش افزوده انجام بدهیم حتی در محصول غیرمزیتی یا کم‌مزیت.

۱۴۵ | ۲

بررسی عبارت نادرست:

(ج) این عبارت نادرست است که ما هزینه نداده‌ایم بلکه هزینه‌های زیادی هم بر اثر تحریم داده‌ایم.

علوم و فنون ادبی

۱۴۶ ۲

این گزینه بر وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» سروده شده که قابلیت پذیرفتن اختیار ابدال را ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فَعْلُن
- (۳) فاعلاتن فاعلاتن فَعْلُن
- (۴) مستعلن مفاعلن مستعلن فَعْل

۱۴۷ ۱

ای												قلب				ابدال					
ا	ب	د	ح	د	د	د	د	ن	ن	ه	ها	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن
ا	ب	د	ح	د	د	د	د	ن	ن	ه	ها	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن
ا	ب	د	ح	د	د	د	د	ن	ن	ه	ها	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن
سر												قلب				ابدال					
ا	ب	د	ح	د	د	د	د	ن	ن	ه	ها	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن
ا	ب	د	ح	د	د	د	د	ن	ن	ه	ها	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن
ا	ب	د	ح	د	د	د	د	ن	ن	ه	ها	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن
تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند												قلب				ابدال					
ا	ب	د	ح	د	د	د	د	ن	ن	ه	ها	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن
ا	ب	د	ح	د	د	د	د	ن	ن	ه	ها	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن
ا	ب	د	ح	د	د	د	د	ن	ن	ه	ها	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن
مستعلن												مستعلن				مستعلن					
فَعْل												مستعلن				مستعلن					
فَعْل												مستعلن				مستعلن					
فَعْل												مستعلن				مستعلن					
فَعْل												مستعلن				مستعلن					

(= مفعول مفاعل مفاعل فَعْل)

۱۴۸ ۴

وزن گزینه (۴): مفعول فاعلات مفعول فَعْل

وزن مشترک سایر گزینه‌ها: مفعول فاعلات مفعول فَعْل

۱۴۹ ۲

تقطیع گزینه (۲):

پیش												قلب				ابدال					
پ	س	ت	ا	ز	ز	ز	ز	ی	ی	ک	نم	هم	د	م	پ	پ	پ	پ	پ	پ	پ
پ	س	ت	ا	ز	ز	ز	ز	ی	ی	ک	نم	هم	د	م	پ	پ	پ	پ	پ	پ	پ
پ	س	ت	ا	ز	ز	ز	ز	ی	ی	ک	نم	هم	د	م	پ	پ	پ	پ	پ	پ	پ
کز												قلب				ابدال					
ک	ز	گ	و	یم	بو	ی	ک	سی	می	آ	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید
ک	ز	گ	و	یم	بو	ی	ک	سی	می	آ	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید
ک	ز	گ	و	یم	بو	ی	ک	سی	می	آ	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید
ک	ز	گ	و	یم	بو	ی	ک	سی	می	آ	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید	ید
مستعلن												مستعلن				مستعلن					
مستعلن												مستعلن				مستعلن					
مستعلن												مستعلن				مستعلن					
مستعلن												مستعلن				مستعلن					
مستعلن												مستعلن				مستعلن					

(= مفعول مفاعل مفاعل فَعْل)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

ای												قلب				ابدال					
ا	دو	دو	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د
ا	دو	دو	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د
ا	دو	دو	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د
با												قلب				ابدال					
ب	رو	ی	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د
ب	رو	ی	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د
ب	رو	ی	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د	د
مستعلن												مستعلن				مستعلن					
مستعلن												مستعلن				مستعلن					
مستعلن												مستعلن				مستعلن					
مستعلن												مستعلن				مستعلن					
مستعلن												مستعلن				مستعلن					

(= مفعول مفاعل مفاعل فَعْل)

(۳)

گف												قلب				ابدال					
ت	ی	ک	پ	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س
ت	ی	ک	پ	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س
ت	ی	ک	پ	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س	س
پس												قلب				ابدال					
م	و	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س
م	و	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س
م	و	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س
فید												قلب				ابدال					
ف	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د
ف	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د
ف	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د
مستعلن												مستعلن				مستعلن					
مستعلن												مستعلن				مستعلن					
مستعلن												مستعلن				مستعلن					
مستعلن												مستعلن				مستعلن					
مستعلن												مستعلن				مستعلن					

(= مفعول مفاعل مفاعل فَعْل)

(۴)

ما												قلب				ابدال					
ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا
ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا
ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا	ع	ا
با												قلب				ابدال					
م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا
م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا
م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا
وی												قلب				ابدال					
و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی
و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی
و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی	و	ی
مستعلن												مستعلن				مستعلن					
مستعلن												مستعلن				مستعلن					
مستعلن												مستعلن				مستعلن					
مستعلن												مستعلن				مستعلن					
مستعلن												مستعلن				مستعلن					

(= مفعول مفاعل مفاعل فَعْل)

۱۵۰ ۴
ببریده از زمانه ز هوای دام و دانه / که در این قمارخانه چو گواه بی‌نبردم [۳ بار]

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) اهل مسجد ز خرابات سیه مست‌ترند / عوض رطل گران، خواب گران است این‌جا [۱ بار]
- (۲) طبل رحیل، قافله‌ای افکند به راه / یک نغمه‌سنج در همه بوستان پس است [۲ بار]
- (۳) در دل فولاد چون سنگ آتشی پنهان نبود / خون گرم شد چراغ زیر دامان تیغ را [۱ بار]

۱۵۱ ۳
تقطیع گزینه (۳):

بلند در نظر گرفتن هجای پایان مصراع												قلب				ابدال																									
س	ر	ز	ف	ث	ن	دا	نم	چ	س	یه	کا	ری	کرد	قلب				ابدال																							
س	ر	ز	ف	ث	ن	دا	نم	چ	س	یه	کا	ری	کرد	س	ر	ز	ف	ث	ن	دا	نم	چ	س	یه	کا	ری	کرد	س	ر	ز	ف	ث	ن	دا	نم	چ	س	یه	کا	ری	کرد
س	ر	ز	ف	ث	ن	دا	نم	چ	س	یه	کا	ری	کرد	س	ر	ز	ف	ث	ن	دا	نم	چ	س	یه	کا	ری	کرد	س	ر	ز	ف	ث	ن	دا	نم	چ	س	یه	کا	ری	کرد
ک												قلب				ابدال																									
ب	د	ی	گو	ن	ث	در	پا	ی	ف	ک	دی	کا	رش	ب	د	ی	گو	ن	ث	در	پا	ی	ف	ک	دی	کا	رش	ب	د	ی	گو	ن	ث	در	پا	ی	ف	ک	دی	کا	رش
ب	د	ی	گو	ن	ث	در	پا	ی	ف	ک	دی	کا	رش	ب	د	ی	گو	ن	ث	در	پا	ی	ف	ک	دی	کا	رش	ب	د	ی	گو	ن	ث	در	پا	ی	ف	ک	دی	کا	رش
ب	د	ی	گو	ن	ث	در	پا	ی	ف	ک	دی	کا	رش	ب	د	ی	گو	ن	ث	در	پا	ی	ف	ک	دی	کا	رش	ب	د	ی	گو	ن	ث	در	پا	ی	ف	ک	دی	کا	رش
مستعلن												مستعلن				مستعلن																									
مستعلن												مستعلن				مستعلن																									
مستعلن												مستعلن				مستعلن																									
مستعلن												مستعلن				مستعلن																									
مستعلن												مستعلن				مستعلن																									

در این بیت فقط از دو نوع اختیار وزنی «ابدال» و «بلند بودن هجای پایانی» استفاده شده است.

۲ ۱۵۲

وزن گزینه (۲): فعلاتن فعلاتن فعلاتن

وزن مشترک سایر گزینه‌ها: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

۱ ۱۵۳ تقطیع گزینه (۱):

عقل	چ	پند	ند	ک	شبه	عت	بی	ط	و	دیب	رت	گ	آ
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U
فَعْلَن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲)

به کار بردن فعلاتن

به جای فعلاتن

سیس	خ	س	نف	ش	خ	دست	ند	ک	ن	ا	کس	را	ح	رو
U	U	-	U	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
U	U	-	U	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
فَعْلَن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن

به کار بردن فعلاتن

به جای فعلاتن

(۳)

به کار بردن فعلاتن

به جای فعلاتن

ود	ن	ب	زی	ما	ن	ک	د	گر	پ	ل	ق	زین	رو
U	U	-	U	U	U	-	-	U	U	U	U	-	U
U	U	-	U	U	U	-	-	U	U	U	U	-	U
فَعْلَن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن

به کار بردن فعلاتن

به جای فعلاتن

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

به کار بردن فعلاتن

به جای فعلاتن

بلند در نظر گرفتن هجای پایان مصراع

↓

مست	ب	لد	در	ن	ک	وت	فا	ت	چ	را	با	غ	با
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-
فَعْلَن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن

ابدال

(۲)

به کار بردن فعلاتن

به جای فعلاتن

بلند در نظر گرفتن هجای پایان مصراع

ابدال

نند	خا	تش	رس	پ	شید	خور	ک	دیر	ب	ه	را	نیست	جز
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	U	-	U	U
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	U	-	U	U
فَعْلَن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن

ابدال

به کار بردن فعلاتن

جای فعلاتن

فعلاتن

(۴)

به کار بردن فعلاتن

به جای فعلاتن

بلند در نظر گرفتن هجای پایان مصراع

ابدال

ت	با	مس	ی	ت	خس	دل	ن	م	ر	گا	د	یا
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	U	U	-
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	U	U	-
فَعْلَن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن

ابدال

به کار بردن فعلاتن

جای فعلاتن

فعلاتن

۴

به کار بردن فاعلاتن

به جای فاعلاتن

۱۵۸ ۲ مضمون گزینه (۲): وصف زیبایی یار

مضمون مشترک سایر گزینه‌ها: مقایسهٔ ممدوح با عناصر جهان و برتر دانستن ممدوح از آن‌ها

۱۵۹ ۳ مضمون مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): توکل

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) ضعف، موجب توکل است.

(۲) جبر سرنوشت

(۴) طلب عنایت از معشوق

۱۶۰ ۱ مفهوم گزینه (۱): ترحم آمیز بودن حال عاشق

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: رازداری عاشقانه

۱۶۱ ۲ با توجه به ویژگی‌هایی مانند «کاربرد دو حرف اضافه برای یک

متنم»، «کاربرد مر» همچنین «سادگی زبان و فکر» و «کاربرد کم و ساده آرایه‌ها» ابیات سؤال می‌تواند متعلق به یکی از شاعران دورهٔ خراسانی (مانند ناصر خسرو) باشد.

۱۶۲ ۴ با توجه به ایجاز و اختصار در لفظ و معنا، کوتاهی جملات،

بهره‌گیری کم‌تر از لغات عربی همچنین کاربرد نشانهٔ جمع فارسی بر جمع عربی (اخبارها) می‌توان این عبارت را متعلق به نثر سامانی دانست که «التفهیم» از نمونه‌های آن است.

۱۶۳ ۱ ارزش موسیقایی «سجع متوازن» از گونه‌های دیگر سجع کم‌تر

است. وصال و فراق (سجع متوازن)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مرده و نبرده (سجع مطرف)

(۳) بسته و پیوسته (سجع مطرف)

(۴) خاموشی و فراموشی (سجع مطرف)

۱۶۴ ۴

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دهروزه مهرگردون افسانه است و افسون

(۲) رستم از این بیت و غزل ای شه و سلطان ازل

(۳) من همان روز بگفتم که طریق تو گرفتم

نکته: قافیهٔ میانی «سجع» محسوب می‌شود.

۱۶۵ ۱ نوع سجع در عبارت سؤال: خار و خال (متوازن)

نوع سجع در گزینه (۱): بی‌شمار و بی‌حساب (متوازن)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) آورد و ببرورد: سجع مطرف

(۳) نگیرد و نمیرد: سجع متوازی

(۴) آرد و دارد: سجع متوازی

۱۶۶ ۳ ابیات سؤال سرودهٔ «منوچهری دامغانی» است.

۱۶۷ ۳ وزن گزینه (۳): مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن

وزن مشترک سایر گزینه‌ها: مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن

تا	پ	کی	گو	ش	گ	نی	بر	ن	ف	س	پ	د	س	رای
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	U	-	U	U	-
تا	پ	کی	چنگ	ز	نی	در	گ	ر	ه	گی	سو	ی	چنگ	
-	U	-	U	U	-	-	U	U	U	-	U	U	-	

به کار بردن فاعلاتن

به جای فاعلاتن

فاعلاتن

۱۵۴ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «قلب» در رکن دوم مصراع دوم

(۲) «بلند در نظر گرفتن هجای پایانی»

(۴) «ابدال» در رکن پایانی هر دو مصراع

۱۵۵ ۳ وزن گزینه (۳): مفاعیل فاعلاتن // مفاعیل فاعلاتن

وزن مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: مفاعیل فاعلاتن مفاعیل فاعلاتن

۱۵۶ ۴ تقطیع گزینه (۴):

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

ابدال

آ	گ	کر	دی	ب	تن	را	ست	ب	لا	ح	س	فر
-	-	-	-	U	-	-	U	U	-	U	U	-
گ	له	ها	دی	ب	سر	دش	ن	ز	دی	بر	م	یا
U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-

قلب

مفتعلن

فاعلن

مفتعلن

فاعلن

۱۵۷ ۳ تقطیع گزینه (۳):

به کار بردن فاعلاتن به جای

فاعلاتن

بلند در نظر گرفتن هجای پایان مصراع

↓

بر	گ	ری	با	ن	پ	رز	ما	ه	ت	شاخ
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
ان	ج	مف	شا	ن	دا	من	دا	من	من	
-	U	-	-	-	-	-	-	-	-	

↑ ابدال ↑ ابدال

به کار بردن فاعلاتن به جای

فاعلاتن

فاعلاتن

فاعلن

فاعلاتن

در این بیت، ۲ بار از اختیار «ابدال» دو بار از «به کار بردن فاعلاتن به جای فاعلاتن» و یک بار از «بلند در نظر گرفتن هجای پایان مصراع» استفاده شده است.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سؤال‌های زیر مشخص کن (۱۸۷ - ۱۸۶):

۱ ۱۸۷ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) «التَّاس» معرفه به «ال» است نه علم بودن!

(۳) «صَعَفٌ» معلوم است نه مجهول!

(۴) «کتمان» مفرد است نه مثنی!

۲ ۱۸۸ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) بانگ آرام نیایش: نجوا کردن با پروردگار با صدایی پنهان!

(۲) شنا کردن، شنا: تسبیح کردن خداوند متعال و پرستش او! نادرست است.

«السَّبَّاحَةُ» یعنی «شنا کردن»!

(۳) چراغدان: آن چه در آن چراغ قرار داده می‌شود!

(۴) دوستی: دوستی میان مردم!

۴ ۱۸۹ در گزینه (۴)، «الإسلام» نام یک دین خاص است و اسم علم

است! دقت کنید در مورد گزینه (۱)، «إیران» اسم علم است، اما «إیرانی» دیگر

اسم علم نیست و نکره است.

۲ ۱۹۰ «أحد» مستثنی‌منه است و در این عبارت این رکن محذوف نیست!

زبان عربی (اختصاصی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه مشخص کن (۱۸۶ - ۱۸۱):

۲ ۱۸۱ ترجمه کلمات مهم: أرسلنا: فرستادیم / إلی: به سوی /

رسولاً: پیامبری را / فَعَصَى: و سرپیچی کرد / الرسول: از آن پیامبر

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «أرسلنا» صیغه متکلم مع‌الغیر است: فرستادیم.

(۳) «إلی: به سوی» نه «برای»، «عَصَى: نافرمانی (سرپیچی) کرد»، «لیک»

ترجمه صحیحی نیست.

(۴) «فرعون» معرفه به علم است و نباید «فرعونی» ترجمه شود، «آن» باید قبل

«الرسول» ترجمه شود.

۳ ۱۸۲ ترجمه کلمات مهم: إياکم و مُجالسة: بپرهیزد از همنشینی با /

أقوام: قوم‌هایی که / أعمالهم الریاء: اعمالشان ریاست، اعمالشان از روی ریاست /

یجمعون: جمع می‌کنند، می‌اندوزند / ما لا یأکلون: آن چه را نمی‌خورند /

یبنون: می‌سازند / ما لا یسکنون: آن چه را ساکن نمی‌شوند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «إياکم» صیغه جمع است نه مفرد: بپرهیزد [بپرهیز = إياک]. «مُجالسة:

همنشینی» نه «نشستن»، «أقوام (← قوم‌هایی)، «ما لا یسکنون» ترجمه

دقیقی ندارد!

(۲) «همنشین شوید» ترجمه نادرستی از مصدر «مجالسة» است، «آن چه را

می‌اندوزند، نمی‌خورند» ترجمه این عبارت است: «لا یأکلون ما یجمعون»

(۴) «أقوام» جمع است، «یجمعون» مضارع است، «یبنون» مضارع است نه ماضی.

۱ ۱۸۳ ترجمه کلمات مهم: القیص الثلاث التي: سه داستانی که /

جاءت في هذا الدرس: در این درس آمده است / فیها مواعظ قیمة: در آن

پندهایی ارزشمند است

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) «التي: که» ترجمه نشده است، «جاءت: آمده است» فعل است نه اسم!

(۳) «داستان سوم = القصة الثالثة»، «جاءت: آمده است» لازم است و در صیغه

نادرست ترجمه شده است.

(۴) ساختار ترجمه با عبارت هماهنگ نیست، فعل «جاءت» به «مواعظ» تعلق ندارد.

۳ ۱۸۴ توجه: «ما» در «ما أضمر» مای نفی است که بر سر فعل

ماضی آمده است: «ما أضمر أحد شیئاً إلا...: احدی (کسی) چیزی را مخفی

نکرد مگر آن‌که...» بنابراین گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست هستند، «فَلتات

لسانه: لغزش‌های زبانش» در گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست ترجمه شده‌اند!

۴ ۱۸۵ ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: خیر در چیزی است که اتفاق افتاده است (یا می‌افتد)!

(۲) ترجمه: خرمایم را خوردید و از دست‌ورم سرپیچی کردید!

(۳) ترجمه: دور از چشم، دور از دل است!

۴ ۱۸۶ «تنگ می‌شود» مضارع است نه ماضی (اشتباه گزینه (۱))،

«هر طرفی = کلّ وعاء» (اشتباه گزینه (۲))، «قرار داده شده است» ماضی است

نه مضارع (اشتباه گزینه (۱) و (۳)).

تاریخ

- ۲۰۰ ۱ در دوران قیمومیت انگلستان بر فلسطین در سال‌های پس از جنگ جهانی اول، یهودیان بیشتری به این کشور مهاجرت کردند.
- ۲۰۱ ۴ اهمیت و شهرت فوق‌العاده داریوش بزرگ در تاریخ ایران به خاطر اقدامات اساسی و کم‌نظیری بود که برای ایجاد تشکیلات نوین اداری، نظامی و اقتصادی انجام داد.
- ۲۰۲ ۱ خاندان هخامنشی از زمان پادشاهی اردشیر دوم که از ۴۰۴ تا ۳۵۸ ق.م. حکومت می‌کرد، دچار تفرقه درونی شد. در ابتدای زمامداری او، برادرش کورش کوچک در آسیای صغیر سر به شورش برداشت و با سپاهی از مزدوران یونانی راهی پایتخت شد.
- ۲۰۳ ۴ اردشیر ساسانی در تیسفون تاج‌گذاری کرد و مانند اشکانیان این شهر را به پایتختی خود برگزید.
- ۲۰۴ ۳ در زمان پادشاهی قباد یکم، حکومت ساسانی با جنبشی اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک مواجه شد. در پایان دوران قباد، با هدایت خسرو، پسر و جانشین او، مزدک به مناظره‌ای ساختگی دعوت شد که در پایان آن، به همراه تعدادی از هوادارانش به قتل رسید.
- ۲۰۵ ۴ پس از قتل خسرو پرویز، رقابت و کشمکش در درون دربار ساسانی با شدت بیشتری ادامه یافت. شیرویه جانشین خسرو، بیشتر افراد خاندان ساسانی را که ممکن بود وارث تاج و تخت شوند، کشت. وضعیت سیاسی حکومت ساسانی در آن زمان آن چنان بی‌ثبات گردید که در فاصله چهار سال، بیش از ده تن بر تخت شاهی نشستند که دو تن آنان، از دختران خسرو پرویز بودند.
- ۲۰۶ ۲ تشکیلات اداری ساسانیان از اداره‌ها یا دیوان‌های مختلفی تشکیل شده بود که در رأس آن‌ها، وزیر بزرگ قرار داشت که به او بزرگ‌فرمادار می‌گفتند. وزیر تحت نظارت مستقیم پادشاه کار می‌کرد و مجری فرامین او بود. زمانی که پادشاه در جنگ یا سفر بود، وزیر به عنوان جانشین او کشور را اداره می‌کرد. وزیر هم‌چنین گاهی فرماندهی سپاه را نیز در جنگ به عهده می‌گرفت.
- توجه: وزیر، فرمانده کل نیروهای نظامی نبود، بلکه گاهی فرماندهی سپاه را در جنگ به عهده می‌گرفت.
- عبارت «پس از پادشاه»، دلیل نادرستی گزینه (۳) است.
- ۲۰۷ ۴ به طور کلی قضاوت به دو شکل غیررسمی و رسمی انجام می‌گرفت. شکل غیررسمی قضاوت را اغلب ریش‌سفیدان و بزرگان خانواده‌ها و قبایل بر عهده داشتند. قضاوت رسمی، بیشتر بر عهده روحانیون زرتشتی و نیز قضاتی بود که از سوی شاه و یا حاکمان مناطق مختلف منصوب می‌شدند.
- ۲۰۸ ۳ داریوش یکم نیروی ویژه ده‌هزار نفری به نام سپاه جاویدان را تشکیل داد. این نیروی نظامی به این سبب جاویدان نامیده شد که هیچ‌گاه از شمار آن‌ها کم نمی‌شد. هر گاه سرباز یا فرماندهی بازنشسته یا کشته می‌شد، به سرعت فرد جدیدی جایگزین او می‌شد. اعضای این سپاه، از میان جوانان برومند پارسی انتخاب می‌شدند و آموزش‌های ویژه می‌دیدند.

- ۱۹۱ ۴ در جنگ جهانی دوم، شکست و اشغال فرانسه مهم‌ترین دستاورد ارتش نازی بود.
- ۱۹۲ ۱ وقتی جنگ جهانی دوم درگرفت، دولت ایران اعلام بی‌طرفی کرد. در آن زمان، کشور ما روابط بازرگانی گسترده‌ای با آلمان داشت و تعداد زیادی از کارشناسان (تکنسین‌های) آلمانی در ایران مشغول کار بودند. تلاش‌های انگلستان برای جلوگیری از داد و ستد آلمان با کشورهای بی‌طرف، اعتراض حکومت رضا شاه را برانگیخت و باعث شد که ایران از طریق شوروی به تجارت با آلمان ادامه دهد.
- ۱۹۳ ۲ جامعه ملل که برای کمک به حل و فصل اختلافات کشورها و جلوگیری از دشمنی و جنگ میان دولت‌ها به وجود آمده بود، فاقد قدرت کافی برای تحقق این هدف بود و تصمیماتش ضمانت اجرایی لازم را نداشت. حضور نداشتن برخی از کشورها در این نهاد بین‌المللی نقش مهمی در ناکامی آن داشت. آمریکا که خود پیشنهاد تأسیس جامعه ملل را داده بود، به عضویت آن درنیامد. خروج ژاپن، آلمان و ایتالیا و نیز اخراج شوروی از جامعه ملل، موجب بی‌اعتباری بیشتر این نهاد بین‌المللی شد.
- ۱۹۴ ۳ گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) از ویژگی‌های حکومت موسولینی بود، اما حمایت مالی آمریکا، مربوط به دولت آلمان پس از جنگ جهانی اول است، نه ایتالیا.
- ۱۹۵ ۳ حکومت استالین در عرصه خارجی به دنبال گسترش مرزها و تسلط بر برخی کشورها و سرزمین‌های اروپای شرقی بود. با وجود بی‌اعتمادی و دشمنی‌ای که میان شوروی و آلمان وجود داشت، دو کشور با یکدیگر پیمان عدم تجاوز امضا کردند (۱۹۳۹م).
- ۱۹۶ ۴ در فاصله دو جنگ جهانی، نظامیان هدایت سیاست داخلی و خارجی ژاپن را در اختیار گرفتند و این کشور را در جهت اهداف توسعه‌طلبانه نظامی سوق دادند. هم‌چنین، به کشورهای همسایه از جمله چین لشکرکشی کردند، از جامعه ملل خارج شدند و به همراه آلمان و ایتالیا کشورهای محور را شکل دادند.
- ۱۹۷ ۲ بلافاصله پس از پایان جنگ جهانی دوم، بر پایه توافق‌هایی که از پیش میان سران متفقین (آمریکا، انگلستان و شوروی) صورت گرفته بود، شوروی، تسلط سیاسی - نظامی خود را بر اروپای شرقی اعمال کرد.
- ۱۹۸ ۳ تلفات روسیه و آلمان در این جنگ بیش از سایر کشورها بود.
- ۱۹۹ ۳ یکی از تحولات مهم جهان پس از جنگ جهانی دوم، به قدرت رسیدن کمونیست‌ها در چین بود. پس از شکست و تسلیم ژاپن، جنگ داخلی در چین میان ملی‌گرایان و کمونیست‌ها شدت گرفت. در این میان، آمریکا از ملی‌گرایان و شوروی از کمونیست‌ها پشتیبانی می‌کردند. سرانجام، کمونیست‌ها به رهبری مائو بر ملی‌گراها پیروز شدند و جمهوری خلق چین را تأسیس کردند.

۲۱۷ ۲ حکومت ایلخانی یا ایلخانان به حکومتی گفته می‌شود که پس از تسلط مغولان بر ایران به دست هولاکوخان نوه چنگیزخان تشکیل شد. او در زمان فرمانروایی برادرش منگوقاآن، به منظور نظم بخشیدن به قلمرو متصرفی مغول و گسترش فتوحات در غرب آسیا، به ایران لشکرکشی کرد (۶۵۰ق). هولاکو، نخست قدرت اسماعیلیان را با گشودن قلعه‌های مستحکم آنان از بین برد. او سپس با تسخیر بغداد و کشتن خلیفه عباسی، به حکومت خاندان بنی عباس پایان داد (۶۵۶ق). مغولان پس از فتح بغداد، به شام یورش بردند.

۲۱۸ ۴ در سراسر عهد تیموریان، قوانین شرعی و عرفی مبنای زندگی اجتماعی و داوری حقوقی ایرانیان بود.

۲۱۹ ۴ در قرن نهم هجری به تدریج تغییر و تحول چشمگیری در فعالیت طریقت‌های صوفی به وجود آمد. از یک سو صوفیان به تشیع گرایش بیشتری نشان دادند و از طرف دیگر به تدریج برخی از طریقت‌ها مانند طریقت صفوی وارد سیاست شدند و برای به دست گرفتن قدرت با فرمانروایان و پادشاهان به رقابت برخاستند.

توجه: صفویه در قرن نهم حکومت تشکیل نداد!

۲۲۰ ۳ شهر هرات در زمان شاهرخ تیموری و جانشینانش، به خاطر داشتن ثروت هنگفت، کتابخانه‌های بزرگ و هنرمندان نامدار، به یکی از کانون‌های بزرگ علمی، فرهنگی و هنری جهان اسلام تبدیل شد.

۲۰۹ ۳ در خانواده کهن ایرانی، اقتصاد خانواده به صورت معیشتی بود و دسترنج تمام افراد خانواده برای رفع نیازمندی‌های مشترک مصرف می‌شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مادر خانواده اختیاراتی در حد و اندازه پدر نداشت.
(۲) دارایی‌های خانواده پس از مرگ پدر در اختیار پسر ارشد خانواده قرار می‌گرفت.
(۴) اعضای خانواده تحت نظارت پدر، با یکدیگر پیمان ازدواج می‌بستند نه با اعضای دیگر خانواده‌ها.

۲۱۰ ۲ در آثار و متون دینی و حقوقی مربوط به دوره ساسانی و قرون نخستین اسلامی، مطالب و گزارش‌هایی وجود دارد که دلالت بر حقوق اجتماعی و اقتصادی زنان در آن دوران می‌کند.

۲۱۱ ۱ بدون تردید یکی از برجسته‌ترین دانشمندان عصر طلایی تمدن ایرانی - اسلامی، ابوریحان محمدبن احمد بیرونی است. ابزارها و روش‌های ابداعی او برای تعیین طول و عرض جغرافیایی و اندازه‌گیری فاصله میان شهرها، جالب است.

۲۱۲ ۲ در دوران حکومت‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، بخش عمده جمعیت ایران در روستاها به سر می‌بردند.

۲۱۳ ۱ هنر سفالگری سلجوقی گرچه به کیفیت دوره سامانی نرسید، اما با استفاده از نقوش جانوری و گیاهی توسعه یافت و مراکز مهم سفالگری عصر سامانی از شرق ایران یعنی نیشابور و سمرقند، به تدریج به مناطق مرکزی مانند کاشان انتقال یافت.

۲۱۴ ۲ در عصر سلجوقی، دیوان وزارت که وزیر در رأس آن قرار داشت، به شکوهمندی بی‌نظیری رسید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) وزیر در منصب خود هیچ امنیتی نداشت و آنچه سبب تداوم کار وی می‌شد، اراده و خواست سلطان بود.

(۳) اقدامات خواجه نظام‌الملک منجر به تقابل دو نیروی مخالف شد که در تاریخ ایران به نام تقابل اهل قلم (دیوان‌سالاران) و اهل شمشیر (نظامیان) معروف است.

(۴) این گزینه مربوط به نظام دیوانی غزنویان است.

۲۱۵ ۲ الف) محمود غزنوی به ری حمله کرد و کتابخانه مهم آن جا را به بهانه وجود کتاب‌های فلسفی، به آتش کشید.

ب) سلطان محمد خوارزمشاه برای مقابله با عباسیان، یکی از سادات حسینی را به عنوان خلیفه اعلام کرد و به بغداد لشکر کشید.

ج) پس از آن که عمرو لیث صفاری در جنگ با امیر اسماعیل سامانی به اسارت درآمد و به بغداد فرستاده شد، خلیفه ناجوانمرده دستور به قتل او داد.

۲۱۶ ۲ بخش عمده‌ای از اصلاحات غازان‌خان، از جمله اصلاح قوانین مالیاتی، بازسازی قنات‌ها و شبکه‌های آبیاری و اصلاح نظام زمین‌داری، به منظور پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی انجام گرفت.

جغرافیا

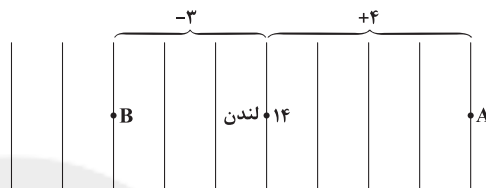
۱ ۲۲۱

۳۰ دقیقه $\rightarrow 7/5^\circ$ ۱ ساعت $\rightarrow 15^\circ$ ۱۰- ساعت $\rightarrow 15^\circ$ غربی۶:۳۰+ ساعت $\rightarrow 97/5^\circ$ شرقی

A شهر = ۲۲ - (ساعت ۱۰) = ۸ - صبح

B شهر = ۱۴:۳۰ = (ساعت ۶:۳۰) + ۸ - صبح

۱ ۲۲۲

هر چه به سمت غرب لندن برویم، ساعت کم و هر چه به سمت شرق لندن برویم، ساعت زیاد می‌شود. هر قاچ ۱ ساعت و ۱۵ درجه است.

A شهر = ۱۴ + (ساعت ۴) = ۱۸

B شهر = ۱۴ - (ساعت ۳) = ۱۱

۲ ۲۲۳

صبح ۹ = (ساعت ۳) - A = ۱۲ - ۳ $\Rightarrow A = ۱۲ - ۳ \rightarrow 45^\circ$ غربیشب ۳:۲۰ = B + (ساعت ۸:۳۰) + ۸:۳۰ $\Rightarrow B = ۱۲ + (۸:۳۰) + ۸:۳۰ \rightarrow 127/5^\circ$ شرقی

۱ ۲۲۴ هر قاچ، ۱۵ درجه و ۱ ساعت است و یک نصف‌النهار مرکزی دارد. با حرکت به سمت غرب گرینویچ لندن، ساعت کم و با حرکت به سمت شرق گرینویچ لندن، ساعت زیاد می‌شود.

۲ ۲۲۵ خط روز گردان در برخی از نقاط انحراف پیدا کرده است تا از

مشکلات روز تقویمی در مکان‌های مختلف کشورها یا جزایری که خط از آن‌ها عبور می‌کند، جلوگیری شود.

۲ ۲۲۶ هنگام عبور از خط روز گردان از غرب به شرق، باید یک روز به

تقویم اضافه شود و هنگام عبور از شرق به غرب، باید یک روز از تقویم کم می‌شود.

۳ ۲۲۷ سامانه جی‌پی‌اس که متخصصان در کشور ایالات متحده آمریکا

آن را طراحی کرده و در فضا قرار داده‌اند، ابتدا برای مقاصد نظامی تولید شد.

۲ ۲۲۸ مهم‌ترین کاربرد همه انواع GPS، تعیین موقعیت جغرافیایی

و طول و عرض و ارتفاع مکان‌ها و زمان مورد نظر است.

۱ ۲۲۹ مشهد در شرق ایران است و خورشید از شرق طلوع می‌کند و

ساکنان شرق زودتر طلوع خورشید را می‌بینند.

۳ ۲۳۰ ساعت هماهنگ جهانی، UTC است.

۴ ۲۳۱ در دهه ۱۳۶۵ - ۱۳۵۵، میزان رشد طبیعی جمعیت کشور

ایران ۳/۹ درصد بوده است.

۲ ۲۳۲

در دهه‌های اخیر، نقش انسان به عنوان عامل تأثیرگذار در پراکندگی جمعیت، نسبت به گذشته، افزایش چشمگیری داشته است.

۴ ۲۳۳

$100 \times \frac{\text{میزان مرگ و میر} - \text{میزان موالید}}{\text{کل جمعیت}} = \text{رشد طبیعی جمعیت}$

$$\Rightarrow \frac{10,000,000 - 4,000,000}{60,000,000} \times 100 = 10$$

$$7^\circ = \frac{7^\circ}{10} \Rightarrow \text{رشد طبیعی جمعیت} = \text{قانون } 7^\circ$$

بنابراین ۷ سال طول می‌کشد تا جمعیت این کشور دو برابر شود.

۲ ۲۳۴ آریایی‌ها از شمال دریای خزر به علت سرما و از دست دادن

چراگاه‌ها به جنوب دریای خزر (ایران) مهاجرت کردند. (عوامل طبیعی)

۱ ۲۳۵ در دوره قاجاریه ایران به چهار ایالت و دوازده ولایت تقسیم شد.

این ایالت‌ها عبارت بودند از: آذربایجان، کرمان و بلوچستان، فارس و بنادر، خراسان و سیستان.

۲ ۲۳۶

الف) در دوران سلوکیان، کشور به ۷۲ بخش تقسیم شد.

ب) کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری در دوره ساسانیان، رستاک نام داشت.

ج) در زمان هخامنشیان، کشور به ۳۰ شهری تقسیم شد.

د) در دوره عباسیان، ایران دارای ۳۱ ایالت بود.

۴ ۲۳۷

تقسیمات کشوری در دوره صفویه، افشاریه، قاجاریه و زندیه عبارت بودند از: ایالت، ولایت، بلوک و قصبه.

۲ ۲۳۸

در سال ۱۳۱۶ با تصویب قانون تقسیمات کشوری، ایران به ۱۰ استان که نام هر استان یک عدد بود و ۴۹ شهرستان تقسیم شد. در این قانون، هر دهستان به چند قصبه تقسیم می‌شد.

۳ ۲۳۹

بخش محدوده جغرافیایی معینی است که از به هم پیوستن چند دهستان همجوار تشکیل می‌شود.

۴ ۲۴۰

تقسیمات کشوری در ایران، متناسب با موقعیت و زمان، تغییر می‌یابد.

۲ ۲۴۱

حمل و نقل \leftarrow نوع سوم

استخراج معدن \leftarrow نوع اول

تولید کالا \leftarrow نوع دوم

امور پزشکی \leftarrow نوع سوم

۴ ۲۴۲

مزارع پلانتیشن در قاره‌های آسیا، آفریقا و آمریکای جنوبی قرار دارند.

۱ ۲۴۳

بیشتر برنج دنیا در قاره آسیا، به ویژه آسیای شرقی و جنوب شرقی کشت می‌شود.

۲ ۲۴۴

استرالیا، آرژانتین، زلاندنو، اتحادیه اروپا، برزیل و ایالات متحده آمریکا، از مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری در جهان هستند.

۳ ۲۴۵

عصر اکتشافات جغرافیایی در قرن‌های ۱۵ و ۱۶ و انقلاب صنعتی در قرن ۱۸ بوده است.

جامعه‌شناسی

۳ ۲۴۶ بررسی عبارت نادرست:

ب) در رویکرد مخالفان قشربندی اجتماعی، نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود، اما به دلیل این‌که انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.

۲ ۲۵۲ رویکرد انتقادی هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد. با این‌که طرفداران قشربندی اجتماعی رقابت را در زندگی اجتماعی، ضروری می‌دانند اما از این نکته مهم غفلت می‌کنند که در رقابت عادلانه باید نقطه شروع رقابت یکسان باشد.

مدل لیبرالی مربوط به جامعه‌شناسان طرفدار قشربندی اجتماعی است و آن‌ها معتقدند که از گذشته تا حال، هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است، یعنی قشربندی پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است. روش جامعه‌شناسی انتقادی تفسیری، انتقادی و تجویزی است.

۱ ۲۵۳ در رویکرد عادلانه (طرفداران عدالت اجتماعی)، مالیات ابزاری برای کاهش فاصله طبقاتی است.

تیبیین به معنای کشف و بازخوانی واقعیت‌ها است. جامعه‌شناسان انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر، تأکید می‌کنند تا از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری کنند و زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر را فراهم آورند. برخی تفاوت‌ها مانند تفاوت در قد، وزن، هوش، ثروت و تحصیلات، تفاوت‌های رتبه‌ای نامیده می‌شوند.

۴ ۲۵۴ مخالفان قشربندی گمان می‌کنند اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگان شرایطی یکسان خواهند داشت.

در رویکرد عادلانه، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود، اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید. بدین منظور دولت به نمایندگی از جامعه موظف است نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند. بدین ترتیب، همه کودکان از امکانات اولیه برای پیشرفت، بهره‌مند می‌شوند و می‌توانند براساس توانایی و شایستگی خود با دیگران رقابت نمایند.

برخی جامعه‌شناسان معتقدند که نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد. از نظر آنان نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود. این جامعه‌شناسان طرفدار قشربندی اجتماعی هستند.

۱ ۲۵۵ جامعه‌شناسان انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر، تأکید می‌کنند تا از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری کنند و زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر را فراهم آورند. جامعه‌شناسان انتقادی مانند جامعه‌شناسان تفسیری بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند اما کم‌توجهی رویکرد تفسیری به ساختارهای اجتماعی و تأثیر این ساختارها بر زندگی افراد را درست نمی‌دانند. در نظام فئودالی، دهقانان شیبیه برده بودند؛ مالک چیزی نبودند و به فئودال تعلق داشتند.

برخی تفاوت‌ها، تفاوت‌های اسمی نامیده می‌شوند و نمی‌توان افراد را براساس این تفاوت‌ها، رتبه‌بندی کرد؛ مانند تفاوت در زبان و لهجه.

۳ ۲۴۶ مهم‌ترین نواحی صنعتی یا قطب‌های صنعتی جهان عبارت‌اند از: آمریکای شمالی، اروپای غربی، مشرق، جنوب و جنوب شرقی آسیا، روسیه و اروپای شرقی.

بنابراین قاره استرالیا و قاره آفریقا جزء قطب‌های صنعتی جهان نیستند.

۱ ۲۴۷ ساختار اجتماعی و اقتصادی کشورهای نیمه پیرامون دچار تغییرات و تحولات صنعتی و فناورانه شده است که کشورهای چین، کره جنوبی و سنگاپور از آن جمله‌اند.

۱ ۲۴۸ از جمله کشورهای پیرامون می‌توان به مراکش، بنگلادش، افغانستان، نامبیا و پرو و نیکاراگوئه اشاره کرد.

۳ ۲۴۹ اتحادیه نفتا ← آمریکای شمالی

اتحادیه اِکو ← آسیای غربی

اتحادیه آسه‌آن ← آسیای جنوب شرقی

۳ ۲۵۰ کشتی فله‌بر، غلات، زغال، سنگ آهن، سیمان و ... حمل می‌کنند.

۲۶۱ ۲ بررسی عبارت نادرست:

الف) اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود، با جهان‌های اجتماعی دیگر تعامل و دادوستد داشته باشد و در محدودهٔ **هنجارها و شیوهٔ زندگی**، عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد و در صورت لزوم، تغییرات لازم را در آن‌ها پدید آورد، زمینهٔ گسترش و پیشرفت خود را فراهم می‌آورد.

۲۶۲ ۱ ممکن است جهان اجتماعی در مواجهه با جهان‌های دیگر به «خودباختگی فرهنگی» گرفتار شود. جهان اجتماعی هنگامی به دادوستد و تعامل می‌پردازد که اعضای آن، به طور فعال و خلاق براساس نیازها، مشکلات و مسائل خود، با جهان اجتماعی دیگر رویارو شوند. اما اگر اعضای آن **مبهور و مقهور جهان اجتماعی دیگر شوند** و در نتیجه، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهند، دچار خودباختگی فرهنگی می‌شوند.

حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب نیز گسترده است و نظریه‌پردازان غربی را که طی قرن بیستم، سکولاریسم و دنیوی شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند، به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فراخوانده است. جامعهٔ ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار است، به صورت قلب تپندهٔ بیداری اسلامی درآمد.

۲۶۳ ۴ **غریب‌دگی جوامع غیرغربی مهم‌ترین مانع تعامل آن‌ها با جهان غرب است.**

امروزه **رسانه‌ها و فضای مجازی** با عبور از مرزهای جغرافیایی، سیاسی و فرهنگی جوامع، تعامل فرهنگی را از سطح نمادها و هنجارها به عمق عقاید ارزش‌ها می‌کشاند.

بازگشت ایران به اسلام، بازگشت به یک خویشتن صرفاً تاریخی و جغرافیایی که با اندیشه‌های دنیوی غربی تفسیر می‌شد، نبود؛ بلکه **بازگشت به خویشتن الهی و توحیدی** بود.

در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود. این هویت در قالب عناوین قوم‌گرایانه و **ناسیونالیستی**، امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف نظیر ترک، عرب و فارس تقسیم می‌کند.

۲۶۴ ۳ جهان‌های اجتماعی‌ای که براساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند و از عقاید و ارزش‌های حق برخوردار نیستند، مانع از آن می‌شوند که انسان‌ها به شناخت و تفسیری صحیح از عالم و آدم برسند. در این جهان‌های اجتماعی، انسان‌ها از حقیقت خود و هستی دور می‌مانند. **تصویری که از انسان ارائه می‌شود، سرابی از حقیقت است.**

در ایران، همواره اقوام مختلفی زندگی کرده‌اند. هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود. روایتی از این هویت را در شاهنامهٔ فردوسی می‌توان دید. اقوام مختلف ایرانی با آن‌که هویت‌های اجتماعی متفاوتی داشتند، در **عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت که با آموزه‌های اساطیری درآمیخته بود**، هویت فرهنگی واحدی پیدا کردند. قرآن کریم **فراموش کردن خداوند** را سبب فراموشی انسان از خود می‌داند.

۲۵۶ ۳ رویکرد انتقادی هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقدکنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد.

۲۵۷ ۲ زندگی اجتماعی انسان، دو وجه دارد: از سویی افراد در زندگی گروهی خود با یک‌دیگر، جهان اجتماعی و ساختارهای آن را می‌سازند.

از سوی دیگر هر جهان اجتماعی الزام‌ها و پیامدهایی دارد که زندگی انسان‌ها را متأثر می‌سازد.

تا زمانی که یک جهان اجتماعی از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است. **با تغییر جهان اجتماعی موجود و به دنبال آن، برداشته شدن الزام‌هایش، جهان اجتماعی جدیدی شکل می‌گیرد و پیامدهای دیگری به دنبال می‌آورد.**

همواره این امکان وجود دارد که یکی از این دو وجه زندگی اجتماعی بیشتر مورد توجه و تأکید قرار گیرد و وجه دیگر آن نادیده گرفته شود. برجسته کردن یک وجه زندگی اجتماعی و تأکید بر آن و نادیده گرفتن وجه دیگر، می‌تواند آثار و پیامدهای نامطلوبی برای زندگی اجتماعی به وجود بیاورد.

جامعه‌شناسی انتقادی به داوری ارزشی پدیده‌های مورد مطالعه می‌پردازد و علم را به معنای حسی و تجربی آن محدود نمی‌کند و تلاش می‌کند از محدودیت‌های علم تجربی رها شود تا بتواند معیارهایی را برای داوری ارزشی جست‌وجو کند.

۲۵۸ ۲ غلبهٔ رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی موجب می‌شد که کار داوری دربارهٔ ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و غیرعلمی قلمداد شود. در این نگاه، انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه حل برای بهتر شدن آن کار علم نبود. این اعتقاد با عنوان «**جدایی دانش از ارزش**» بیان می‌شد. **فاصلهٔ میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی، جامعه‌شناسی را به داوری دربارهٔ ارزش‌ها و انتقاد از آن‌ها می‌کشاند.**

در رویکرد مخالفان قشربندی اجتماعی، نقطهٔ شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود، اما به دلیل این‌که انگیزهٔ رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.

۲۵۹ ۴ با غلبهٔ رویکرد تفسیری، رویکرد تبیینی به حاشیه رفت و راه بازگشت **دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی باز شد.** این بار از پیوند دانش و ارزش سخن به میان می‌آید و «دانش انتقادی» شکل می‌گیرد. دانش انتقادی، دانشی است که از وضعیت موجود انتقاد می‌کند و می‌خواهد برای عبور از وضع موجود و رسیدن به وضع مطلوب راه حل ارائه کند.

غلبهٔ رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی موجب می‌شد که کار داوری دربارهٔ ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و غیرعلمی قلمداد شود.

۲۶۰ ۳ در رویکرد عادلانه، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود، اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطهٔ شروع رقابت را یکسان نماید.

طرفداران قشربندی اجتماعی رقابت را در زندگی اجتماعی ضروری می‌دانند. نابرابری اجتماعی یکی از مهم‌ترین موضوعات مورد توجه جامعه‌شناسان است. تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی در صورتی که به نابرابری‌های اجتماعی منجر شوند، مورد توجه جامعه‌شناسان قرار می‌گیرند.

«انتقال فرهنگ» و «پرورش محبت و مودت میان انسان‌ها و جوامع»، از **کارکردهای مختلف خانواده** می‌باشد.

حجاب و پوشش به عنوان نماد هویت جهان اسلام در صد سال اخیر، فراز و فرودهایی داشته است. در دوران رضاخان حجاب مسئله و معضل درون جامعه ایران بود و زنان مسلمان اجازه رعایت ضوابط دینی خود را نداشتند. اینک حجاب مسئله کشورهای اروپایی شده است و برخی از کشورهای اروپایی از ورود زنان باحجاب به مراکز آموزشی ممانعت می‌کنند.

هرگاه افراد جامعه، نوعی از ارزش‌ها را بپذیرند و به رسمیت بشناسند، هویت فرهنگی پدید می‌آید و تا زمانی که این عقاید و ارزش‌ها مورد پذیرش باشند، دوام می‌آورد. البته برقراری روابط پایدار میان افراد جامعه، نیازمند مکان و سرزمین است. مکان، زمینه ارتباط افرادی را که عقاید و ارزش‌های مشترک دارند، فراهم می‌آورد و ادامه حیاتشان را ممکن می‌سازد. به همین دلیل برای مردمی که با هم زندگی می‌کنند، سرزمین یا وطن، ارزشی متفاوت از سایر مکان‌ها پیدا می‌کند و احساس خاصی در آن‌ها به وجود می‌آورد به گونه‌ای که دفاع از آن را تا پای جان وظیفه خود می‌دانند. **سرزمین بُعد جغرافیایی هویت** جامعه را می‌سازد. افرادی که مدت زیادی با هم زندگی کرده‌اند، **سرگذشت و سرنوشت** مشترکی پیدا می‌کنند که به صورت خاطره جمعی و مشترک درمی‌آید و از نسلی به نسل دیگر انتقال می‌یابد. این خاطره در گذر زمان، متراکم و مستحکم می‌شود و بُعد تاریخی هویت جامعه را می‌سازد.

۲۷۱ ۳ بررسی عبارت نادرست:

ج) متفکران پسامردن زمانی در اصول و مبانی فرهنگ غرب تردید کردند که سیاست و اقتصاد جهان غرب، ابعاد جهانی پیدا کرده و نیازمند علمی بود که حضور جهانی آن را توجیه کند اما اندیشه‌های پسامردن این ظرفیت را نداشتند.

۲۷۲ ۲ **بیدارگران نخستین**، با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند. آن‌ها خطر غرب را بیشتر در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند.

قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان، ریشه در اعتقادات و پیشینه تاریخی این کشورها نداشت. قدرت آن‌ها وابسته به قدرت جهانی استعمار بود. آنان با اتکا به این قدرت، می‌کوشیدند مظاهر دینی و اسلامی را از بین ببرند و ساختارهای اجتماعی پیشین را حذف و ساختارهای اجتماعی جدیدی ایجاد کنند.

نخبگان غربگرایی که به عملکرد نسل اول روشنفکران معترض بودند، نسل دوم روشنفکران را شکل دادند. این گروه تحت تأثیر جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی بودند. این نسل با عنوان روشنفکران چپ کشورهای اسلامی شناخته می‌شود. **اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول**، به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلام‌ستیزی آنان نبود، بلکه از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

منورالفکران غربگرا در قدم‌های نخست از ضرورت اصلاحات در دولت‌های کشورهای اسلامی خود سخن می‌گفتند.

۲۶۵ ۲ متفکران ایرانی از دهه سی به بعد، در نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب و هویت‌های کاذبی که از این طریق ساخته می‌شد، آثاری با عناوینی نظیر غربزدگی و بازگشت به خویشتن، پدید آوردند و برخی از اندیشمندان مسلمان، کتاب‌هایی را درباره خدمات متقابل اسلام و ایران و همچنین فطرت و خویشتن الهی انسان تدوین کردند.

فارسی دری از دیرباز به عنوان زبان سیاسی دربار ایران، زبان رسمی مشترک اقوام مختلفی بود که در سرزمین پهناور ایران زندگی می‌کردند. این زبان به دلیل **مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام**، از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت.

در صورتی که اعضای یک جهان اجتماعی، واقعیت‌ها و آرمان‌های آن را فراموش نکنند و به آن‌ها تعلق خاطر داشته باشند، آن جهان اجتماعی دارای هویت تاریخی است و اگر واقعیت‌ها و آرمان‌های آن مطابق حق باشند، دارای «هویت حقیقی» است.

۲۶۶ ۳ از خودبیگانگی تاریخی و حقیقی مستقل از یک‌دیگرند.

نظریه پردازان غربی، طی قرن بیستم، **سکولاریسم و دنیوی شدن** را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند.

جهان اجتماعی مشرکانه اساطیری و جهان اجتماعی سکولار و دنیوی، **آدمی را نه تنها از حقیقت جهان، بلکه از حقیقت خود نیز بیگانه می‌کنند.**

بسیاری از فرهنگ‌ها همانند مصر و ایران و ... در تعامل با جهان اسلام، عقاید و ارزش‌های توحیدی آن را پذیرفتند و به آن ملحق شدند.

۲۶۷ ۱ جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی و پذیرش برخی لایه‌های آن، بدون این‌که به جهان اسلام بپیوندد، تحولات هویتی پیدا کرد.

ایرانیان پس از آشنایی با اسلام، عناصر مشرکانه و اساطیری هویت خود را کنار گذاشتند و به تفسیر توحیدی از هویت خویش دست یافتند. **عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام، ایران را به جهان اسلام ملحق ساخت و هویت ایرانی به صورت بخشی از هویت جهان اسلام درآمد.**

۲۶۸ ۳ اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود. جهان اجتماعی‌ای که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگری را قبول کند، به آن ملحق می‌شود.

۲۶۹ ۲ گزینه (۲) مربوط به تحولات هویتی جهان غرب می‌باشد.

۲۷۰ ۲ **برخورد جهان غرب با جهان اسلام تجربه جدیدی است که هنوز به پایان خود نرسیده است.**

یکی از مهم‌ترین پیامدهای انقلاب، تحولات هویتی است. تبلور تحولات هویتی در شعارهای انقلابی بارز بود.

۲۷۷ ۴ روشنگری مدرن از قرن نوزدهم مبتنی بر حس و تجربه بود و براساس آن، شناخت غیرتجربی، علمی دانسته نمی‌شد ولی پس از این‌که مشخص شد علم تجربی به معرفت‌های غیرتجربی وابسته است، استقلال معرفت علمی - تجربی مخدوش شد.

فرهنگی که توان معرفتی لازم برای دفاع از ابعاد گسترده اقتصادی و سیاسی خویش را نداشته باشد، به حیوان فرتوتی می‌ماند که با وجود جثه عظیم خود، زمین‌گیر و آسیب‌پذیر شده است.

با فروپاشی بلوک شرق، جاذبه‌های روشنفکری چپ در سطح جهان از بین رفت و این جریان در کشورهای اسلامی نیز جاذبه خود را از دست داد و غربگرایان این جوامع، دیگر بار به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی روی آوردند.

۲۷۸ ۳ علی‌اکبر داور، عبدالحسین‌خان تیمورتاش، تقی‌زاده و محمدعلی فروغی، از جمله چهره‌های منورالفکری (منورالفکران غربگرا) بودند که در کابینه رضاحان حضور داشتند.

نسل اول روشنفکران و نسل دوم روشنفکران، هر دو غربگرا بودند.

نخستین بیدارگران اسلامی، بیداری را بازگشت به اسلام و عمل به آن می‌دانستند، اما منورالفکران غربگرا، برخلاف بیدارگران اسلامی، بیداری را در گذر از فرهنگ اسلامی و پیوستن به فرهنگ غربی می‌دانستند، بنابراین افتراق آن‌ها در معنای بیداری بود.

برخی جامعه‌شناسان بر این گمان بودند که در قرن بیستم، دین از آخرین عرصه حضور خود - یعنی قلمرو فرهنگ عمومی - نیز بیرون خواهد رفت اما واقعیت، خلاف این پیش‌بینی را نشان داد. حضور دین در فرهنگ عمومی جامعه غربی (برگزاری مراسم عید پاک، ازدواج و تدفین براساس آموزه‌های مسیحیت) بیانگر این موضوع است. طی قرن بیستم نه تنها دین از فرهنگ عمومی مردم خارج نشد بلکه در سال‌های پایانی آن، نگاه معنوی و دینی به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت.

۲۷۹ ۱ شناخت عقلی جدید در جهان غرب نیز بیش از دو سده دوام نیاورد. به همین دلیل در قرن نوزدهم و بیستم، شناخت حسی و تجربی را تنها راه شناخت علمی می‌دانستند.

غرب متجدد، زمانی با جهان اسلام روبه‌رو شد که قدرت‌های سیاسی جهان اسلام، با وجود رعایت ظواهر اسلامی، استبدادهای قومی و قبیله‌ای بودند و عالمان دینی، اغلب براساس ضرورت حفظ امنیت با آن‌ها تعامل می‌کردند. فرهنگ غرب با انکار حقایق قدسی، نه تنها به آرمان‌های انقلاب فرانسه نرسید بلکه با اصالت بخشیدن به انسان دنیوی در قرن بیستم به پوچ‌گرایی، یأس و ناامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها انجامید.

۲۸۰ ۲ «فقاہت» و «عدالت» که دو عنصر برتر در فرهنگ اسلامی هستند، اغلب در حاشیه مناسبات قدرت‌های قومی، باقی مانده بودند. دولت‌های کشورهای مسلمان نیز به میزان دوری از سنت‌های دینی و اسلامی، آسیب‌پذیری بیشتری در برابر کشورهای غربی پیدا می‌کردند.

در هم ریختن نظم پیشین به بهانه رسیدن به جایگاه کشورهای غربی انجام شد؛ اما در عمل، این کشورها هم‌چنان در جایگاه کشورهای پیرامونی و استعمارزده باقی ماندند.

در فرهنگ قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا معتبرترین راه شناخت جهان بود و شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می‌شد. در دوران رنسانس، این روش معرفتی مورد تردید قرار گرفت و به تدریج به بحران معرفتی انجامید.

سکولاریسم، اومانیسم و روشنگری در مجموع، عمیق‌ترین لایه فرهنگ معاصر غرب و روح و شالوده آن را تشکیل می‌دهند. تمامی چالش‌های جهانی، از این لایه هویتی برمی‌خیزند ولی بحران‌های معرفتی و معنوی به این لایه تعلق دارند.

۲۷۳ ۱ در نیمه دوم قرن بیستم با روشن شدن این‌که علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است، علم مدرن زیر سؤال رفت. جامعه‌شناسان قرن نوزدهم روش تجربی خود را تنها راه درست برای شناخت جهان هستی می‌دانستند و معتقد بودند آگاهی‌ها و علوم جوامع دیگر غیرعلمی است.

طی قرن بیستم، نه تنها دین از فرهنگ عمومی مردم خارج نشد بلکه در سال‌های پایانی آن، نگاه معنوی و دینی، به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت.

اجلاس هزاره ادیان در آستانه قرن بیست و یکم در نیویورک برگزار شد و در آن، اندیشمندانی از ادیان گوناگون جهان، گرد هم آمدند تا نقش دین را در استقرار صلح جهان بررسی کنند.

۲۷۴ ۳ بیدارگران نخستین، با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند.

از پیامدهای گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی:

مهاجران ساکن کشورهای غربی را که اغلب مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند، به سوی هویت دینی خود فراخواند.

۲۷۵ ۴ طی قرن بیستم نه تنها دین از فرهنگ عمومی مردم خارج نشد بلکه در سال‌های پایانی آن، نگاه معنوی و دینی، به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت. بعضی متفکران از این موج که نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب است، با عناوین «افول سکولاریسم» و «پساسکولاریسم» یاد کردند.

سکولاریسم، اومانیسم و روشنگری در مجموع، عمیق‌ترین لایه فرهنگ معاصر غرب و روح و شالوده آن را تشکیل می‌دهند. تمامی چالش‌های جهانی، از این لایه هویتی برمی‌خیزند ولی بحران‌های معرفتی و معنوی به این لایه تعلق دارند. ناسیونالیسم، اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه غرب متجدد بود.

یکی از ویژگی‌های اساسی اندیشه درست این است که اجزای آن دارای انسجام‌اند. از این‌رو به دیدگاهی که در آن تضاد و تناقض وجود دارد، به دیده شک و تردید نگریسته می‌شود. اندیشه التقاطی در همین ویژگی دچار نقص است. چرا که معمولاً آمیزه‌ای از باورها و ارزش‌هایی است که از مکاتب و جهان‌بینی‌های مختلف گردآوری می‌شوند و به صورتی ناسازگار در کنار هم چیده می‌شوند. برخی جریان‌ها، عقاید اسلامی را با سوسیالیسم، مارکسیسم، لیبرالیسم و ... بدون توجه به مبانی آن‌ها و به صورتی ناسازگار درهم ادغام می‌کنند. (روشنفکری التقاطی)

۲۷۶ ۱ حرکت‌های اجتماعی روشنفکران چپ، در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی بود. برخی از آنان، آشکارا اندیشه‌های غیرتوحیدی را مطرح می‌کردند و برخی دیگر از رویارویی مستقیم با باورهای دینی مردم خودداری می‌کردند؛ حتی گاهی اندیشه‌های خود را در پوشش دینی بیان می‌داشتند. به این ترتیب، روشنفکری التقاطی چپ در کشورهای اسلامی پدید آمد.

منورالفکران غربگرا، برخلاف بیدارگران اسلامی، بیداری را بازگشت به اسلام نمی‌دانستند، بلکه بیداری را در تقلید از رفتار فرنگیان می‌دیدند. آنان در ایران، اومانیسم را به آدمیت و روشنگری مدرن را به منورالفکری ترجمه کردند.

دانشمندانی را که در اصل روشنگری علم مدرن تردید کرده‌اند، پسامدرن می‌خوانند، زیرا از اصول جهان مدرن عبور کرده و به فراسوی آن رسیده‌اند.

بیدارگران نخستین، با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند.

فلسفه و منطق

۲۸۱ ۳

عقل‌گرایی و خردورزی که در ایران قدیم شکل گرفته بود، به تدریج از قدرتش کاسته شد و در عصر ساسانیان و اواخر این عصر به ضعف گرایید، به طوری که مواردی از عقاید غیرعقلانی در فرهنگ و نظام اجتماعی آنان پدیدار شد.

۲۸۲ ۱

اگر کسی مدعی شود که «چون دانش فلسفه و منطق، چون دستاوردی یونانی و غیراسلامی است، باید با آن مخالفت کرد»، این فرد ممکن است درباره علوم دیگر نیز چنین نظری ابراز کند و بدین ترتیب، داوری درباره درستی یا نادرستی علوم مختلف بشری، از طریق استدلال عقلی ممکن نخواهد بود. به عبارتی، ملاک تشخیص درستی یا نادرستی یک دانش، هیچ‌گاه نقد و بررسی دستاوردهای متفکران آن دانش نخواهد بود، بلکه معیار پذیرش یونانی یا ایرانی و یا چینی بودن صاحب آن دانش است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) عدم کاربرد روش‌های عقلی در مسائل دین، مربوط به محدود کردن دایره اعتبار و کارآمدی عقل در عین پذیرش آن است.

۳) اگر کسی بگوید که ملاک تشخیص نادرستی یک دانش، نقد و بررسی دستاوردهای متفکران آن است، چنین فردی با دانش فلسفه و منطق به بهانه یونانی بودن آن مخالف نخواهد کرد.

۴) شرط داوری در مورد درستی یا نادرستی آراء و نظرات دیگران به میزان بهره‌گیری آن‌ها از دستاوردهای متفکران دیگر ملل وابسته نیست.

۲۸۳ ۱

جدا از این که بسیاری از آرای سقراط، افلاطون و ارسطو با آموزه‌های اسلامی سازگاری دارد، باید توجه کنیم که فلسفه دانش و شاخه‌ای از معرفت است که هر فردی از هر ملت و نژادی می‌تواند وارد این شاخه از دانش بشود و درباره مسائل آن، که مربوط به هستی و حقیقت اشیاست، بیندیشد و تحقیق کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) دانش فلسفه به معنی پیروی و تقلید از فیلسوفان نامدار نیست، بلکه به معنای بحث استدلالی درباره حقیقت اشیا است.

۳) درست است که مسائل دانش فلسفه مربوط به هستی و حقیقت اشیاست، اما پیروی از دستاوردهای متفکران دیگر به شرط نقد و بررسی سخنان آنان، قابل قبول است.

۴) فیلسوفان نخستین یونان درباره نسبت عقل با مسائل دینی، نظری نداده‌اند تا فیلسوفان اسلامی از آن آموزه‌ها پیروی کنند.

۲۸۴ ۱

فیلسوفان مسلمان، روشن‌تر و دقیق‌تر از فیلسوفان یونان مرتبه‌ای از موجودات را که حقیقت وجودشان مجرد از ماده است، اثبات کرده و نام آن مرتبه را عالم عقول گذاشته‌اند.

۲۸۵ ۴

یکی از عقول عالم عقل، «عقل فعال» است. این عقل، عامل فیض‌رسانی به عقل انسان‌هاست؛ یعنی تمام ادراک‌ها و دانش‌های انسان به مدد این عقل صورت می‌گیرد. به واسطه این عقل است که انسان مفاهیم کلی را می‌فهمد و درک می‌کند. البته این مدد رسانی در باطن وجود انسان صورت می‌گیرد و برای خود انسان محسوس نیست. فارابی درباره نسبت عقل فعال با دستگاه ادراکی انسان می‌گوید: «مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان، مانند آفتاب است نسبت به چشم. همان‌طور که آفتاب نوربخشی می‌کند تا چشم انسان ببیند و بینا شود، عقل فعال نیز نخست چیزی به قوه عقلی آدمی می‌رساند به طوری که فعالیت عقلی برای انسان ممکن می‌شود و در نتیجه، عقل شروع به فعالیت می‌کند و به ادراک حقایق می‌رسد.»

۲۸۶ ۱

اولین مرحله از مراحل چهارگانه رشد عقل، عقل بالقوه یا عقل هیولانی نام دارد و آن هنگامی است که انسان هیچ ادراک عقلی ندارد، اما استعداد و آمادگی درک معقولات را دارد. اما دومین مرحله را عقل بالملکه می‌گویند. در این مرحله، عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند. یعنی در این مرحله است که انسان آمادگی دریافت علم را پیدا می‌کند و می‌تواند دانش‌ها را کسب نماید.

۲۸۷ ۳

چهارمین مرحله از مراحل رشد عقل، عقل بالمستفاد نام گرفته است، زیرا در این مرحله انسان به طوری بر دانش‌هایی که کسب کرده، مسلط است که از هر کدام که بخواهد، می‌تواند استفاده نماید، مانند یک استاد ریاضی که هر مسئله ریاضی را جلوی او بگذارند، به راحتی حل می‌کند. پس دانش‌آموزی که به مغالطات منطقی کاملاً مسلط است و از هر کدام که بخواهد می‌تواند در زندگی روزمره بهره ببرد، در مرحله عقل بالمستفاد قرار دارد.

۲۸۸ ۳

در توصیفی که ابن‌سینا از پیامبر اکرم (ص) و امیرالمؤمنین (ع) می‌کند، نشان می‌دهد که این دو بزرگوار برترین انسان‌های عاقل و حکیم هستند و قدرت عقلی آنان در بالاترین حد است.

۲۸۹ ۲

از نظر فیلسوفان مسلمان، استدلال عقلی، شهود و وحی هر سه ما را به حقیقت واحد می‌رسانند و تأییدکننده و کمک‌کننده به یکدیگر هستند؛ گرچه هر کدام روش خاص خود را دارند و از مسیرهای متفاوتی در جست‌وجوی حقیقت هستند. البته ما انسان‌ها چون توانمندی‌های عقلی محدود و متفاوتی داریم، ممکن است در استدلال عقلی و یا در فهم وحی دچار اشتباه شویم و به نتیجه‌های نادرست برسیم و احساس کنیم میان دستاوردهای عقلی ما و داده‌های وحی تعارض‌هایی وجود دارد. در این قبیل موارد باید تلاش علمی خود را افزایش دهیم و از دانش دیگران بهره ببریم تا بتوانیم خطاهای خود را اصلاح نموده و از گمان تعارض میان یافته‌های عقلی و دستاوردهای وحیانی‌های یابیم.

۲۹۰ ۴

چون از نظر فیلسوفان مسلمان، استدلال عقلی، شهود و وحی هر سه ما را به حقیقت واحد می‌رسانند و تأییدکننده و کمک‌کننده به یکدیگر هستند؛ پس می‌توان گفت که عموم فیلسوفان مسلمان معتقد به همراهی عقل با دین بودند. اما رهبران کلیسا، در دوره اول حاکمیت کلیسا مخالف سرسخت عقل بودند و میان ایمان دینی و عقل، تضاد می‌دیدند، بنابراین در مورد رابطه عقل و دین میان فیلسوفان مسلمان با رهبران کلیسا اختلاف اساسی وجود دارد.

۲ و ۴) در قیاس‌های معتبر شکل دوم، کمیت مقدمه اول هم می‌تواند کلی و هم جزئی باشد، اما کمیت مقدمه دوم در یک قیاس معتبر شکل دوم باید کلیه (موجب کلیه و یا سالبه کلیه) باشد.

۳) در قیاس‌های معتبر شکل دوم، حد وسط باید در یک مقدمه علامت منفی داشته باشد، زیرا در قیاس‌های معتبر شکل دوم یکی از مقدمات باید موجه باشد؛ در نتیجه حد وسط در یک مقدمه علامت منفی خواهد گرفت.

۲۹۷ ۳ در مقدمه نخست (انسان کلمه است) منظور این است که لفظ انسان از مصادیق کلمه است، اما در مقدمه دوم (کلمه بدون نقطه است) منظور از «کلمه» خود لفظ کلمه است.

۲۹۸ ۳ یکی از مقدمات این قیاس می‌تواند قضیه شخصی باشد. بنابراین نتیجه آن نیز می‌تواند یک قضیه شخصی باشد. مانند قیاس: «ابن سینا فیلسوف است، هر فیلسوفی دارای نگاهی ویژه به جهان هستی است. ∴ ابن سینا دارای نگاهی ویژه به جهان هستی است.»

۲۹۹ ۴ برای تعیین کمیت نتیجه قیاس به موضوع نتیجه نگاه می‌کنیم. اگر موضوع نتیجه در مقدمات (مقدمه اول) علامت مثبت گرفت، سور نتیجه را کلی (هر/هیچ) و اگر موضوع نتیجه در مقدمات (مقدمه اول) علامت منفی گرفته بود، سور نتیجه را جزئی (بعضی) قرار می‌دهیم. مثال:

مقدمه اول: هر الف ب است.
مقدمه دوم: ...
نتیجه: بعضی ب ج است.

از لحاظ کیفیت قانون این است که: اگر یکی از مقدمات قیاس موجهه و مقدمه دیگر سالبه باشد (در هر چهار شکل) نتیجه قیاس قطعاً سالبه خواهد بود و اگر هر دو مقدمه موجهه باشد، نتیجه موجهه خواهد بود.

تذکر: همیشه موضوع نتیجه از مقدمه اول و محمول نتیجه از مقدمه دوم به دست می‌آید.

۳۰۰ ۲ شکل اول: هیچ الف ب نیست. هر ب ج است. ∴ هیچ الف ج نیست.

این قیاس نامعتبر است، زیرا محمول نتیجه (ج) علامت مثبت گرفته است در حالی که در مقدمات علامت منفی دارد. پس شرط سوم اعتبار قیاس (اگر هر کدام از موضوع و یا محمول نتیجه علامت مثبت گرفتند، باید در مقدمات هم علامت مثبت بگیرند، ولی اگر موضوع و محمول نتیجه علامت منفی گرفتند، به شرط این که سایر شرایط اعتبار قیاس را داشته باشد، آن قیاس معتبر خواهد بود) را ندارد. چون قیاس از دو مقدمه و نتیجه تشکیل می‌شود پس همه قیاس‌ها دارای نتیجه هستند اما ممکن است آن قیاس شرایط اعتبار را نداشته باشد.

تذکر: موضوع نتیجه از مقدمه اول و محمول نتیجه از مقدمه دوم به دست می‌آید.

۳۰۱ ۴ افلاطون و ارسطو از طریق دلایل عقلی (نه اخلاقی) به اثبات نامرئی و غیرفانی بودن نفس انسان پرداختند.

۲۹۱ ۳ در هر چهار شکل قیاس اقترازی، قیاس معتبری داریم که نتیجه آن سالبه جزئی است.

۲۹۲ ۳ بررسی گزینه‌ها:

۱) وقتی یک مقدمه قیاس موجهه باشد، به صورت قطعی نمی‌توانیم بگوییم که نتیجه آن قطعاً موجهه است، چون مقدمه دیگر آن شاید سالبه باشد، در آن صورت نتیجه قیاس سالبه خواهد بود نه موجهه.

۲ و ۴) وقتی دو مقدمه قیاس اقترازی، کلی باشد، نتیجه الزاماً کلی نخواهد بود، از جمله در شکل سوم که تمام قیاس‌های معتبر آن دارای نتیجه جزئی است. هم‌چنین وقتی دو مقدمه قیاس اقترازی، کلی باشد، نتیجه الزاماً جزئی نخواهد بود، مثلاً در شکل اول و دوم از دو مقدمه کلی الزاماً نتیجه کلی معتبر به دست می‌آید، اگر چه براساس قاعده تداخل نتیجه معتبر جزئی نیز به دست می‌آید. ۳) وقتی یک مقدمه قیاس موجهه باشد، نتیجه آن شاید موجهه است.

۲۹۳ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ و ۴) با توجه به آن که نتیجه قیاس موجهه است، بنابراین هر دو مقدمه آن نیز موجهه هستند.

۳) از آن جایی که «ب» و «ج» در نتیجه حضور دارند، بنابراین نمی‌توانند به عنوان حد وسط قرار بگیرند، بلکه حد وسط «الف» است که در دو مقدمه حضور دارد اما در نتیجه حذف شده است.

۲۹۴ ۲ با توجه به آن که یکی از مقدمات این قیاس سالبه است، نتیجه قطعاً سالبه خواهد بود. بنابراین، چون نتیجه سالبه است، همه مصادیق محمول مد نظر گوینده است. قیاس هم شکل سوم است و تمام نتایج معتبر در شکل سوم جزئی خواهند بود. بنابراین نتیجه قیاس سالبه جزئی «بعضی ب ج نیست» خواهد بود که در این صورت موضوع علامت منفی خواهد گرفت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) چون سور مقدمه اول و دوم، کلی است؛ پس همه مصادیق موضوع را شامل می‌شود.

۲ و ۳) چون نتیجه قیاس سالبه جزئی «بعضی ب ج نیست» است، بنابراین محمول علامت مثبت می‌گیرد و همه مصادیق آن مد نظر است و موضوع علامت منفی می‌گیرد و برخی مصادیق آن مد نظر است. هم‌چنین در شکل سوم تمام قیاس‌های معتبر آن دارای نتیجه جزئی هستند.

۲۹۵ ۴ در قیاس اقترازی، اگر یکی از مقدمات قیاس، سالبه باشد، نتیجه نیز قطعاً سالبه خواهد بود. در این قیاس، مقدمه دوم، سالبه است اما نتیجه، موجهه است؛ پس این استدلال، معتبر نیست، چون قانون نتیجه قیاس در آن رعایت نشده است.

۲۹۶ ۴ در کلیه قیاس‌های معتبر شکل دوم، هر دو مقدمه نمی‌توانند موجهه باشند، چون در آن صورت حد وسط در دو مقدمه دارای علامت منفی خواهد بود؛ هم‌چنین در این قیاس نتیجه قطعاً سالبه است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) در قیاس‌های معتبر شکل دوم، هر دو مقدمه نمی‌توانند موجهه باشند، اما ممکن است مقدمه اول موجهه و یا سالبه باشد.

۳۰۹ ۲ از دیدگاه مکتب متعالیه ملاصدرا، حقیقت انسان، همان‌گونه که بسیاری دیگر از فیلسوفان گفته‌اند، حقیقتی دوبعدی است: روح و بدن. پس دیدگاه ملاصدرا درباره حقیقت انسان در مقابل دیدگاه ارسطو و ابن‌سینا قرار نمی‌گیرد، زیرا اساس نظرات همه این فیلسوفان مبتنی بر پذیرش روح و جسم در انسان است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۳) دیدگاه ملاصدرا نقطه مقابل دیدگاه ارسطو و ابن‌سینا نیست، چون هر سه فیلسوف، انسان را حقیقتی دوبعدی می‌دانند.
۴) ارسطو در تبیین حقیقت انسان و رابطه نفس و بدن از ادراک شهودی بهره نبرده بود.

۳۱۰ ۳ از نظر ملاصدرا، روح و بدن دو چیز مجزا نیستند که کنار هم قرار گرفته باشند بلکه این‌ها وحدتی حقیقی دارند، به گونه‌ای که روح باطن بدن است. بنابراین هر اتفاقی در روح بیفتد، در بدن ظاهر می‌شود و هر اتفاقی در بدن رخ دهد، بر روح تأثیر می‌گذارد. از نظر حکمت متعالیه، روح انسانی آخرین درجه تکاملی است که موجودات زنده می‌توانند به آن برسند. ظرفیت روح انسان پایان ندارد و روح می‌تواند به هر مرتبه کمالی در جهان مخلوقات، دست یابد. مراحل تکاملی طبیعت، وقتی از گیاه و حیوان می‌گذرد و به انسان می‌رسد، ظرفیتی بی‌نهایت پیدا می‌کند و به هیچ درجه‌ای از کمال قانع نمی‌شود. پس از نظر وی مراحل تکاملی و اثبات اصل تکامل فلسفی در عالم طبیعت است.

۳۰۲ ۱ به نظر دکارت، روح و بدن کاملاً از یک‌دیگر مجزا هستند و خاصیت‌های متفاوت دارند، گرچه با یک‌دیگر هستند و روح از بدن استفاده می‌کند. یکی از مسائل مورد توجه فیلسوفان از ابتدای شکل‌گیری فلسفه تاکنون، مسئله «حقیقت انسان» بوده است. آن‌ها در این مورد، نظرات مختلف و گاه متضادی بیان کرده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) نمی‌توان گفت که پاسخ این سوال، سبب پیدایش و گسترش نخستین مباحثات معرفت‌شناسی شده است.
۳) درست است که مباحثات صورت‌گرفته درباره حقیقت انسان از جهت انسان‌شناسی دو جریان را در دوره جدید اروپا پدید آورد که تاکنون نیز این دو جریان هم‌چنان در مباحثات فلسفی اروپا حضور دارند؛ اما یکی از این دو جریان یعنی معتقدین به انسان تک‌ساختی، حضور فعال‌تر و تأثیرگذارتری بر فرهنگ و زندگی اروپاییان معاصر داشته است.
۴) دکارت و کانت در زمره فیلسوفانی هستند که برای انسان دو بُعد روحی و مادی قائل‌اند و حقیقت انسان را همان روح و نفس وی می‌دانند.

۳۰۴ ۲ کانت با استدلال دیگری که با استدلال دکارت متفاوت بود، به اثبات حقیقت نفسانی انسان و اراده و اختیار آن پرداخت. او از این راه، نفس مختار و اراده آزاد انسان را اثبات کرد و گفت انسان یک موجود اخلاقی و برخوردار از وجدان اخلاقی است و یک چنین ویژگی بدون وجود اختیار و اراده آزاد معنا ندارد. اختیار نیز ویژگی نفس است، نه بدن که یک امر مادی است.

۳۰۵ ۳ به نظر ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها همه موجودات و از جمله انسان فقط یک بُعد و یک ساخت دارند که همان بُعد مادی و جسمانی است. بنابراین می‌توان گفت که به نظر آنان، انسان صرفاً موجودی مادی و تک‌ساختی است و سخن از نفس یا روح مجرد برای انسان سخنی غیرعلمی و نادرست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) طبق دیدگاه ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها، انسان در حد حیوان تقلیل پیدا کرده است.

۲) طبق دیدگاه ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها، اگر انسان به اخلاق و فضائل اخلاقی توجه می‌کند، به این دلیل نیست که فضیلت‌گرایی در روح و فطرت او وجود دارد.

۴) به نظر ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها، چون تفاوت واقعی میان انسان و سایر حیوانات وجود ندارد، نمی‌توان برای انسان ارزش ویژه‌ای قائل شد. زیست اجتماعی است که انسان را وادار به ابداع اصول اخلاقی و رعایت آن‌ها کرده است تا انسان‌ها بتوانند با هم زندگی کنند.

۳۰۶ ۲ هابز و مارکس، فیلسوفان ماتریالیست هستند که انسان را موجودی تک‌ساختی می‌دانند.

۳۰۷ ۱ ابن‌سینا قیل از سهروردی می‌زیسته است، پس سهروردی می‌تواند متأثر از آرای ابن‌سینا باشد نه برعکس.

۳۰۸ ۴ سهروردی، نفس انسانی را حقیقتی مربوط به مشرق عالم می‌داند که از مشرق وجود دور افتاده و مشتاق بازگشت به آن جاست.

روان‌شناسی

۳۱۱ ۲ هر سه گزینه (۱)، (۳) و (۴)، به انگیزه‌های بیرونی اشاره دارند، اما در گزینه (۲)، امیر به دلایل درونی، یعنی حفظ سلامتی و آرامش خود، ورزش می‌کند و به دنبال پاداش بیرونی نیست.

۳۱۲ ۴ نظام باورهای هر فرد و جامعه، موتور محرکه قوی جهت دستیابی به هدف‌های فردی و جمعی است.

۳۱۳ ۳ هر سه گزینه (۱) (دشواری تکلیف)، (۲) (استعداد و توانایی) و (۴) (بخت و شانس)، از عوامل غیرقابل کنترل اسناد هستند، لذا انگیزه جبران شکست در آن‌ها کم خواهد بود، اما برنامه‌ریزی، عاملی قابل کنترل و ناپایدار است؛ لذا انگیزه جبران شکست در این مورد بیشتر است.

۳۱۴ ۴ هر نگرش دارای یک عنصر شناختی، یک عنصر احساسی و یک عنصر آمادگی برای عمل است.

۳۱۵ ۳ جست‌وجوی علت رفتار، در واقع، به معنای توجه به عوامل انگیزشی آن رفتار است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در کنار خواسته‌ها، آن‌چه که رفتار انسان را کنترل می‌کند، نگرش است.
(۲) عوامل شکل‌دهنده نگرش، متنوع است و تحت تأثیر نظام شناختی فرد، باورها و ارزش‌های او قرار دارد.
(۴) انگیزه، عاملی است که انسان را به سوی رفتار معین سوق می‌دهد.

۳۱۶ ۲ ادراک کنترل و کارایی باید سازنده باشد؛ یعنی با شواهد محیطی هماهنگی لازم را داشته باشد، زیرا در صورت ناهماهنگی، نوعی ادراک کنترل و کارایی کاذب ایجاد می‌شود که مانع بروز رفتار است.

۳۱۷ ۴ نگرش‌ها پس از شکل‌گیری، از ثبات بیشتری برخوردار شده و تابع اصل هماهنگی شناختی هستند؛ یعنی در برابر تغییر مقاومت می‌کنند.

۳۱۸ ۴ ثبت‌نام در کلاس‌های ورزشی برای رفع ناهماهنگی شناختی، معرف تغییر رفتار است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) توجیه غیرمنطقی و بی‌اهمیت جلوه دادن

(۲) تغییر نگرش

(۳) انکار و توجیه غیرمنطقی

۳۱۹ ۲ هر سه گزینه (۱)، (۳) و (۴)، به اسنادهای تحت کنترل اشاره دارند، اما در گزینه (۲)، به تحریم اقتصادی که یک عامل غیرقابل کنترل می‌باشد، اشاره شده است.

۳۲۰ ۳ اگر بین کار خود و پیامدهای آن رابطه‌ای نبینیم، دست از کار می‌کشیم؛ یعنی یاد می‌گیریم که نتایج به دست آمده ارتباطی با کار ما ندارند و مستقل از عمل ما هستند. در این حالت به درماندگی آموخته‌شده می‌رسیم.